

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 4 ກໍລະກົດ 2012

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ
(ສະບັບປັບປຸງ)
ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ). ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການຂອງການດຳເນີນ ຄະດີ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ ທາງແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ຄວາມເປັນຈິງ, ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ມີຄວາມຍຸຕິທຳ ແນໃສ່ປົກປັກຮັກສາ ລະບອບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປົກປ້ອງກຳມະສິດຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ອົງການຈັດຕັ້ງ, ວິສາຫະກິດ, ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຄູ່ຄວາມ, ເພີ່ມທະວີນິຕິທຳ, ຈຳກັດ ແລະ ສະກັດກັ້ນການລະ ເມີດກົດໝາຍ, ສຶກສາອົບຮົມສະຕິເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2 (ປັບປຸງ). ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ຄະດີແພ່ງ ແມ່ນ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນ ທີ່ມີລັກສະນະຊັບສົມບັດ ເຊັ່ນ ກຳມະສິດ ກ່ຽວກັບວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ເງິນ, ຄຳ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ ແລະ ບາງສາຍພົວພັນສ່ວນຕົວ ທີ່ບໍ່ມີລັກສະນະ ຊັບສົມບັດ ເຊັ່ນ ຊື່, ນາມສະກຸນ, ກຽດສັກສີ.

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສານ ແລະ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການ ດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອພິຈາລະນາແກ້ໄຂການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ, ແຮງງານ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແມ່ນລວມທັງ ຄະດີການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ.

ມາດຕາ 3 (ໃໝ່). ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຟ້ອງ ໝາຍເຖິງ ການສະເໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບ ຄະດີແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໝາຍເຖິງ ການສະເໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ຮັບຮູ້, ຍັ້ງຢືນ ຫຼື ປະກາດ ກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເຊັ່ນ ການຮັບຮູ້ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ການຍັ້ງຢືນໃບຕາດິນ ເສຍຫາຍ ຫຼື ການປະກາດເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ;
3. ການໄຕ້ແຍ່ງ ໝາຍເຖິງ ການຊີ້ແຈງຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຍົກຂຶ້ນ ໃນໄລຍະການດຳເນີນຄະດີ ກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານ;
4. ການໄຕ້ຖຽງ ໝາຍເຖິງ ການຊີ້ແຈງຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຍົກຂຶ້ນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
5. ການສອບສວນ ໝາຍເຖິງ ການສອບຖາມ ຫຼື ການເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງສານ ກ່ອນ ການເປີດປະຊຸມສານ;
6. ຄຳໃຫ້ການ ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການສອບສວນຄູ່ຄວາມ ແລະຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນ;
7. ການໄຕ້ສວນ ໝາຍເຖິງ ການສອບຖາມ ຂອງຄະນະສານ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
8. ຄຳຕົກລົງ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານຂອງສານ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ;
9. ຄຳສັ່ງ ໝາຍເຖິງ ຄຳຕົກລົງ ປະເພດໜຶ່ງຂອງສານ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ ເຊັ່ນ ຄຳສັ່ງຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ, ຄຳສັ່ງຊັດມັງນຄະດີ, ຄຳສັ່ງໃຫ້ປະຕິບັດບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ້ຍຂອງສານ;
10. ຄຳຊີ້ຂາດ ໝາຍເຖິງ ຄຳຕົກລົງ ປະເພດໜຶ່ງຂອງສານ ເຊັ່ນ ຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບ ສິດອຳນາດຂອງສານ, ຂອງຄະນະສານ, ການບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ, ຄຳຕັດສິນປະຫານຊີວິດ;
11. ຄຳຕັດສິນ ໝາຍເຖິງ ຄຳຕົກລົງ ປະເພດໜຶ່ງຂອງສານ ທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ;
12. ຄຳພິພາກສາ ໝາຍເຖິງ ຄຳຕົກລົງ ປະເພດໜຶ່ງຂອງສານ ທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຫຼື ຂັ້ນລຶບລ້າງ;
13. ການຂໍອຸທອນ ໝາຍເຖິງ ການຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ;
14. ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ໝາຍເຖິງ ຄຳຮ້ອງຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ອ້າງເຫດ ຜົນ ໃນການບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ;

15. ການຂໍລົບລ້າງ ໝາຍເຖິງ ການຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ;

16. ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ໝາຍເຖິງ ຄຳຮ້ອງຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ອ້າງເຫດຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ ໃນການບໍ່ພໍໃຈ ຕໍ່ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ;

17. ຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໝາຍເຖິງ ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຊຶ່ງບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ, ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານ, ຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ, ສະເໜີຄັດຄ້ານ ກາຍກຳນົດເວລາ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂັ້ນລົບລ້າງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;

18. ການຍຶດຊັບ ໝາຍເຖິງ ການເອົາຊັບເຄື່ອນທີ່ ຊຶ່ງພົວພັນກັບຄະດີ ມາໄວ້ເປັນຂອງກາງ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;

19. ການອາຍັດຊັບ ໝາຍເຖິງ ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຊື້, ຂາຍ, ມອບ, ໂອນ, ແລກປ່ຽນ, ຊວດຈຳ, ຄຳປະກັນ, ຕໍ່ເຕີມ, ສ້ອມແປງ, ທຳລາຍ ຫຼື ປ່ຽນແປງ ແລະ ອື່ນໆ ກ່ຽວກັບຊັບເຄື່ອນທີ່ ຫຼື ຊັບຄົງທີ່ ລວມທັງບັນຊີເງິນຝາກຢູ່ທະນາຄານ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;

20. ການຈຳກັດບໍລິເວນ ໝາຍເຖິງ ການບໍ່ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ເຂົ້າ ຫຼື ອອກສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ອອກນອກປະເທດ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ;

21. ໝາຍຮຽກ ໝາຍເຖິງ ໜັງສືຂອງສານ ທີ່ຮຽກຕົວໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ບຸກຄົນທີສາມ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ໃຫ້ເຂົ້າມາສານ;

22. ໝາຍເຊີນ ໝາຍເຖິງ ໜັງສືຂອງສານ ທີ່ເຊີນຜູ້ຕາງໜ້າ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີຂອງສານ;

23. ເອກະສານອື່ນຂອງສານ ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ເຊັ່ນ ໝາຍພາຕົວ, ບົດບັນທຶກປະຊຸມສານ, ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການ;

24. ຂໍ້ມູນຂອງຄູ່ຄວາມ ໝາຍເຖິງ ຊື່, ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ;

25. ຮອບດ້ານ ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງພິຈາລະນາທຸກຫຼັກຖານ ທີ່ໂຈດຮ້ອງຟ້ອງ, ຈຳເລີຍແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ລວມທັງຫຼັກຖານຂອງບຸກຄົນທີສາມ;

26. ຄົບຖ້ວນ ໝາຍເຖິງ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທັງໝົດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຫດການຂອງຄະດີ;

27. ພາວະວິໄສ ໝາຍເຖິງ ການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງຢູ່ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ, ກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳ.

ມາດຕາ 4 (ໃໝ່). ນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບວຽກງານການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ດ້ວຍການວາງນະໂຍ ບາຍ, ກຳນົດລະບຽບການ, ສະໜອງງົບປະມານ, ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ພາຫະນະ ແລະ ອຸປະ ກອນຮັບໃຊ້ ເຂົ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນທຳ.

ລັດ ສົ່ງເສີມການໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມກົດໝາຍ ໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າເຖິງຂະບວນການຍຸຕິທຳ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະຂອງຕົນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 5 (ໃໝ່). ການປົກປ້ອງ

ຜູ້ພິພາກສາ, ພະນັກງານອື່ນຂອງສານ ລວມທັງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງໄດ້ ຮັບການປົກປ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດ ຊື່ສຽງ, ຊັບສິນສ່ວນ ຕົວ ຫຼື ຂອງຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 6 (ໃໝ່). ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ ທີ່ພົວພັນກັບພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ທີ່ມີຂໍ້ ຂັດແຍ່ງເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນດິນແດນ ຂອງ ສປປ ລາວ ລວມທັງຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍກັນ ທີ່ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ນອກດິນແດນ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດດ້ວຍກັນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໄວ້ໃນສັນຍາ ໃຫ້ແກ້ໄຂຕາມຂະບວນການຍຸຕິທຳ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 7 (ໃໝ່). ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບການດຳ ເນີນຄະດີແພ່ງ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ພາກທີ II
ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ມາດຕາ 8 (ໃໝ່). ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານດັ່ງນີ້:

- ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງສານ ໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ;
- ຄວາມສະເໝີພາບ ຂອງຄູ່ຄວາມຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ແລະ ສານ;
- ການໂຕ້ແຍ່ງ ແລະ ການໂຕ້ຖຽງ;
- ການພິຈາລະນາຄະດີເປັນໝູ່ຄະນະ;
- ຄວາມເປັນເອກະລາດ ຂອງຜູ້ພິພາກສາ;
- ພາສາທີ່ໃຊ້ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
- ການໂຕ້ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
- ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີດຽວກັນ;
- ການດຳເນີນຄະດີ ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ;
- ການໄກ່ເກ້ຍ;
- ການຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ການຄ້ານຕົວ;
- ຂອບເຂດການພິຈາລະນາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 9 (ປັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງສານ ໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ

ມີແຕ່ສານເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດອຳນາດພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ເມື່ອມີສາເຫດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 165 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານມີພັນທະທຳການໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ພິຈາລະນາຕັດສິນ ພາຍຫຼັງໄດ້ເກັບກຳ, ກວດກາ, ຊຶ່ງຊາ ແລະ ຕີລາຄາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານແລ້ວ.

ມາດຕາ 10 (ປັບປຸງ). ຄວາມສະເໝີພາບ ຂອງຄູ່ຄວາມຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ແລະ ສານ

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ຕ້ອງປະຕິບັດບົນພື້ນຖານຄວາມສະເໝີພາບຂອງພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ແລະ ສານ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ເພື່ອ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ພາສາ, ລະດັບການສຶກສາ, ອາຊີບ, ຄວາມເຊື່ອ ຖື, ພູມລຳເນົາ ແລະ ບັນຫາອື່ນ.

ສານປະຊາຊົນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ, ຄົນຕ່າງປະເທດ, ຄົນຕ່າງດ້າວ, ຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ, ໂດຍສະເພາະຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ໄດ້ປະຕິບັດສິດສະເໝີພາບ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ ດ້ວຍການສະເໜີ ແລະ ປະກອບຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕໍ່ສານ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ເພື່ອຮັບປະກັນການຕັດສິນຄະດີ ໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11 (ໃໝ່). ການໂຕ້ແຍ່ງ ແລະ ການໂຕ້ຖຽງ

ໃນການດຳເນີນຄະດີ ສານຕ້ອງຮັບປະກັນ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ມີຄຳເຫັນ ຫຼື ຊື້ແຈງຂໍ້ກ່າວອ້າງຂອງຕົນ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ຕໍ່ຫຼັກຖານຂອງຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ.

ໃນການໄຕ່ສວນ ຂອງຄະນະສານ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ນຳສະເໜີຫຼັກຖານ ແລະ ອະທິບາຍ ຊື້ແຈງຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຂອງຕົນ ຫຼື ໂຕ້ຖຽງ ຕໍ່ຫຼັກຖານຂອງຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ.

ມາດຕາ 12 (ປັບປຸງ). ການພິຈາລະນາຄະດີ ເປັນໝູ່ຄະນະ

ຄະນະສານຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ສານປະຊາຊົນພາກ, ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ, ສານປະຊາຊົນເຂດ ປະກອບດ້ວຍຜູ້ພິພາກສາສາມຄົນ, ໃນນັ້ນ ຜູ້ໜຶ່ງເປັນປະທານ ແລະ ອີກສອງຄົນເປັນຄະນະ.

ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຄະນະສານຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ.

ຄຳຕົກລົງ ຂອງຄະນະສານ ຕ້ອງຖືເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍ.

ມາດຕາ 13 (ປັບປຸງ). ຄວາມເປັນເອກະລາດຂອງຜູ້ພິພາກສາ

ໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ແລະ ລົງຄຳຕັດສິນ ຜູ້ພິພາກສາຕ້ອງເປັນເອກະລາດ ແລະ ມີແຕ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 14 (ປັບປຸງ). ພາສາທີ່ໃຊ້ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ໃນການດຳເນີນຄະດີ ໃຫ້ໃຊ້ພາສາລາວ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ບໍ່ຮູ້ພາສາລາວ ມີສິດໃຊ້ພາສາຕົນເອງ ຫຼື ພາສາອື່ນ ໂດຍຜ່ານການແປພາສາ.

ມາດຕາ 15 (ປັບປຸງ). ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີ ທີ່ຄະດີຫາກກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມລັບຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ທີ່ແຕະຕ້ອງເຖິງຊີວິດສ່ວນຕົວຂອງຜົວ ຫຼື ເມັຍ, ຄະດີເດັກ ຊຶ່ງຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງປິດລັບ.

ການອ່ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດ ຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປີດເຜີຍ.

ມາດຕາ 16 (ປັບປຸງ). ການບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີດຽວກັນ

ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີຄັ້ງໜຶ່ງແລ້ວ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ເປັນຄັ້ງທີສອງອີກ ບໍ່ວ່າຢູ່ສານຂັ້ນໃດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນເທິງ.

ມາດຕາ 17 (ບັບປຸງ). ການດຳເນີນຄະດີ ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ

ສານ ຕ້ອງນຳໃຊ້ບັນດາມາດຕະການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອໃຫ້ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ໃຫ້ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ການກຳນົດເຫດການ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ ມີຄວາມແຈ້ງຂາວ, ຊັດເຈນ ຮັບປະກັນໃຫ້ການຕັດສິນ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ສານ ຕ້ອງແຈ້ງສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຄູ່ຄວາມ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານຕໍ່ສານ, ແນະນຳໃຫ້ຄູ່ຄວາມປະຕິບັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 18 (ໃໝ່). ການໄກ່ເກ້ຍ

ສານ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ ໂດຍການຊອກທຸກເງື່ອນໄຂ ແລະ ວິທີການ ເພື່ອໃຫ້ຄູ່ຄວາມສາມາດຕົກລົງກັນດ້ວຍດີ ຢູ່ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ສານທຸກຂັ້ນ.

ມາດຕາ 19 (ບັບປຸງ). ການຂໍຖອນຕົວ ແລະ ການຄ້ານຕົວ

ຜູ້ພິພາກສາ, ຫົວໜ້າ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ຈາກຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຈຳສານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ ທີ່ເປັນຍາດພີ່ນ້ອງ, ມີຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຕ້ອງຂໍຖອນຕົວອອກຈາກການດຳເນີນຄະດີນັ້ນ. ຖ້າຫາກຜູ້ກ່ຽວບໍ່ຍອມຖອນຕົວອອກ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ກໍ່ມີສິດສະເໜີຄ້ານຕົວຜູ້ກ່ຽວອອກຈາກການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 20 (ໃໝ່). ຂອບເຂດການພິຈາລະນາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານ ຕ້ອງນຳເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມພິຈາລະນາ. ບັນຫາໃດທີ່ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມບໍ່ໄດ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຄະນະສານ ຈະນຳມາພິຈາລະນາຕັດສິນໃຫ້ບໍ່ໄດ້ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄະດີທີ່ພົວພັນກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລັງຄົມ ແລະ ເດັກ.

ພາກທີ III

ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີຂອງສານ

ໝວດທີ 1

ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງສານປະຊາຊົນແຕ່ລະຂັ້ນ

ມາດຕາ 21 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ

ສານປະຊາຊົນເຂດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມ, ໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ເປັນຕົ້ນຕໍ;
2. ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ:
 - ຄະດີແພ່ງ, ຄະດີແຮງງານ ທີ່ມີມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຄະດີ ກ່ຽວກັບສາຍ ຜົວ ເມັຍ ທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເລື່ອງສິນສົມສ້າງ, ໜີ້ສິນ ບໍ່ເກີນ 300.000.000 ກີບ;
 - ຄະດີທີ່ບໍ່ມີມູນຄ່າ ຍົກເວັ້ນຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ;
 - ຄະດີອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.
3. ອອກຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ;
4. ສົ່ງສຳນວນຄະດີ ທີ່ຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ພິຈາລະນາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ເມື່ອເຫັນວ່າຄະດີມີຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຫຍຸ້ງຍາກ ເປັນພິເສດ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີ ຈາກປະທານສານປະຊາຊົນດັ່ງກ່າວ;
5. ສົ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນ ຄະດີ ແລະ ຄຳຕັດສິນໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ໄປຍັງໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຂອງສານ;
6. ສົ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນຂັ້ນເທິງ, ອົງການໄອຍະ ການປະຊາຊົນເຂດ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 22 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ

ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ພິຈາລະນາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຄະດີທີ່ມີມູນຄ່າເກີນກວ່າ 300.000.000 ກີບ ແລະ ຄະດີທີ່ບໍ່ມີມູນຄ່າສິດອຳນາດຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ;
2. ອອກຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ;
3. ສຶກສາອົບຮົມ, ໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
4. ພິຈາລະນາພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄະດີ ທີ່ສານປະຊາຊົນເຂດໄດ້ຕັດສິນແລ້ວ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນເຂດ ຫຼື ແຂວງ, ນະຄອນ;

5. ທວງເອົາສຳນວນຄະດີ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມສຳຄັນ ຫຼື ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດ ຈາກສານປະຊາຊົນເຂດ ມາພິຈາລະນາຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນດ້ວຍຕົນເອງ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄະນະປະທານ;
6. ສິ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນຄະດີ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ໄປຍັງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
7. ສິ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນຂັ້ນເທິງ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ສິ່ງໃຫ້ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ;
8. ພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ຄຳຕົກລົງ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຂອງກຳມະການຕັດ ສິນຕ່າງປະເທດ;
9. ຄະດີອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 23 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນພາກ

ສານປະຊາຊົນພາກມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາ ຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວ ໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ຫຼື ພາກ;
2. ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິ ພາກສາ ຂອງສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະ ເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນອຸທອນ ຂອງແຂວງ, ນະຄອນ ຫຼື ພາກ;
3. ພິຈາລະນາອອກຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ທີ່ພົວພັນກັບການດຳເນີນຄະດີ;
4. ສິ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ພ້ອມ ດ້ວຍສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ເພື່ອສິ່ງໃຫ້ຫ້ອງການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
5. ສິ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນເຂດ ເພື່ອ ອ່ານໃຫ້ຄູ່ຄວາມຊາບ ກ່ອນສິ່ງສຳນວນຄະດີ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ປະຕິບັດ ພາງ ໄປຍັງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
6. ສິ່ງຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອ ຍະການປະຊາຊົນພາກ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ສິ່ງໃຫ້ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 24 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນພາກ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດ ຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ;
2. ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນຮື້ຟື້ນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຕາມຄຳສະເໜີຮື້ຟື້ນ ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການ ປະຊາຊົນສູງສຸດ;
3. ພິຈາລະນາອອກຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ທີ່ພົວພັນກັບການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 25 (ປັບປຸງ). ສິດອຳນາດທາງດ້ານພື້ນທີ່

ສານປະຊາຊົນ ບ່ອນເຫດການ ຫຼື ຂີ້ຂັດແຍ່ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນ ຫຼື ບ່ອນຊັບທີ່ເປັນພື້ນຖານຕັ້ງຢູ່ ຫຼື ບ່ອນຈຳເລີຍຢູ່ ຫຼື ອາໄສຢູ່ນັ້ນ ເປັນສານທີ່ມີສິດອຳນາດຕັດສິນ.

ມາດຕາ 26 (ປັບປຸງ). ການຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບສິດອຳນາດສານ

ເມື່ອມີການຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີ ລະຫວ່າງສານດ້ວຍ ກັນ ວ່າສານໃດມີສິດອຳນາດ ຫຼື ບໍ່ມີສິດອຳນາດພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ສານປະຊາຊົນ ບ່ອນໄດ້ຮັບ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ສະເໜີຂຶ້ນໄປຍັງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 27 (ປັບປຸງ). ການຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີ ລະຫວ່າງຄະນະສານດ້ວຍກັນນັ້ນ ໃຫ້ປະທານສານປະຊາຊົນ ບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບສິດອຳນາດດັ່ງກ່າວ ແລ້ວໃຫ້ລົບລ້າງຄະດີນັ້ນ ອອກຈາກບັນຊີການຂຶ້ນຟ້ອງ ພ້ອມທັງໂອນຄະດີນັ້ນ ໄປຂຶ້ນຟ້ອງຢູ່ຄະນະສານໃໝ່.

ມາດຕາ 28 (ໃໝ່). ການໂອນຄະດີ ໃຫ້ສານອື່ນດຳເນີນ

ເມື່ອສານປະຊາຊົນໃດໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ດຳເນີນຄະດີ ແລ້ວເຫັນວ່າຄະດີດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນ ສານດັ່ງກ່າວຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໂອນຄະດີນັ້ນໃຫ້ສານອື່ນ ທີ່ມີສິດອຳນາດເປັນຜູ້ດຳເນີນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ພ້ອມທັງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຊາບ ແລະ ໃຫ້ລົບລ້າງຄະດີດັ່ງກ່າວ ອອກ

ຈາກບັນຊີການຂຶ້ນໜີ້ຮອງ ແລ້ວສະຫຼຸບຄ່າທຳນຽມສານ ແລະ ເງິນວາງສານ ພ້ອມກັບສຳນວນຄະດີໄປ ຍັງສານທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ໃນກໍລະນີ ສານທີ່ຖືກໂອນຄະດີໃຫ້ນັ້ນ ບໍ່ຮັບເອົາມາພິຈາລະນາແລ້ວ ສານທີ່ໂອນຄະດີ ຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ປະທານສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອອອກຄຳຊີ້ຂາດ.

ມາດຕາ 29 (ໃໝ່). ຄະດີບໍ່ມີມູນຄ່າ

ຄະດີບໍ່ມີມູນຄ່າ ແມ່ນ ຄະດີກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ທີ່ບໍ່ສາມາດກຳນົດມູນຄ່າຂອງ ການຮ້ອງຟ້ອງ ເປັນຕົ້ນ ຄະດີກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ຄວາມເປັນພໍ່, ການຮ້ອງຂໍຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງສັນຍາ, ການຍັ້ງຍືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ, ການທວງໃຫ້ຍົກຍ້າຍອອກຈາກທີ່ດິນ ແລະ ເຮືອນ.

ຄະດີບໍ່ມີມູນຄ່າ ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດ ຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ ຍົກເວັ້ນຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ.

ມາດຕາ 30 (ໃໝ່). ກຳນົດເວລາສຳລັບການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ

ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນຄະດີ ຕ້ອງດຳເນີນ ແລະ ພິຈາລະນາໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ດັ່ງນີ້:

1. ຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນ ເກົ້າເດືອນ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ພິພາກສາ ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ;
2. ຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນ ສີ່ເດືອນ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ພິພາກສາ ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ;
3. ຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນ ສາມເດືອນ, ສຳລັບຄະດີ ຂັ້ນຮື້ຟື້ນຕ້ອງ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນເວລາ ສອງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນຜູ້ພິພາກສາໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດພິຈາລະນາຕັດສິນ ໃຫ້ສຳເລັດຕາມກຳນົດເວລານັ້ນ ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສະເໜີ ຕໍ່ປະທານສານປະຊາຊົນບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາອອກຄຳສັ່ງຕໍ່ກຳນົດເວລາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕັດສິນ ແຕ່ການຕໍ່ເວລານັ້ນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ກາຍສາມເດືອນ ຍົກເວັ້ນຄະດີທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ ຕາມການຕົກລົງຂອງຄະນະປະທານສານ ບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ.

ການໂຈະ ແລະ ການເລື່ອນ ການດຳເນີນຄະດີ ບໍ່ໃຫ້ນັບເຂົ້າໃນເວລາ ຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ຄະດີ.

ໝວດທີ 2

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແພ່ງ

ມາດຕາ 31 (ບັບປຸງ). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແພ່ງ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະນະສານແພ່ງ ມີສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບກຳມະສິດ ແລະ ມູນມໍຣະດົກ;
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງແພ່ງ ຍົກເວັ້ນຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງການຄ້າ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 37 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
3. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບການທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ;
4. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງດ້ານບໍລິຫານ.

ມາດຕາ 32. ຄະດີທາງດ້ານບໍລິຫານ

ຄະດີ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນທາງດ້ານບໍລິຫານ ທີ່ບໍ່ມີອົງປະກອບຂອງການກະທຳຜິດທາງອາ ຍາ ຊຶ່ງສານຈະພິຈາລະນາຕັດສິນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີ ກ່ຽວກັບຄວາມຜິດພາດ ໃນການຂຶ້ນບັນຊີຜູ້ມີສິດເລືອກຕັ້ງ ຊຶ່ງຄະນະກຳມະການເລືອກຕັ້ງບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້;
2. ຄະດີ ກ່ຽວກັບການກະທຳຂອງພະນັກງານອົງການບໍລິຫານ ກ່ຽວກັບການປັບໃໝ, ການເກັບອາກອນລາຍໄດ້ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ອື່ນໆ;
3. ຄະດີ ກ່ຽວກັບການຮີບຊັບສິ່ງຂອງ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
4. ຄະດີ ກ່ຽວກັບຄວາມຜິດພາດອື່ນ ໃນຂົງເຂດບໍລິຫານ.

ມາດຕາ 33 (ໃໝ່). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແພ່ງ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານແພ່ງ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນກ່ຽວກັບ:

1. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບ ຫຼື ມູນມໍຣະດົກ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນ ຍັງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ;
3. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮີບຊັບ ເຊັ່ນ ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ, ການເກັບຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ຕົກເຮັ່ຍ, ການພົບພໍ້ວັດຖຸ ທີ່ມີຄ່າ ຫຼື ວັດຖຸບູຮານ;
4. ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຂອງກຳມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບຄະດີແພ່ງ;
5. ການຮ້ອງຂໍອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີແພ່ງ.

ໝວດທີ 3

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານແຮງງານ

ມາດຕາ 34. ຄະດີກ່ຽວກັບແຮງງານ

ຄະດີ ກ່ຽວກັບແຮງງານ ຊຶ່ງສາມາດຈະພິຈາລະນາຕັດສິນໄດ້ນັ້ນ ກໍຕໍ່ເນື່ອງອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງ ງານ ຫຼື ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂັ້ນຕ່ຳ ກ່ຽວກັບແຮງງານ ຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຂັ້ນຕ່ຳ ກ່ຽວກັບສັນຍາແຮງງານ;
2. ຂັ້ນຕ່ຳ ກ່ຽວກັບເງິນອຸດໜູນ ເນື່ອງມາຈາກການຍົກເລີກສັນຍາແຮງງານ ໂດຍບໍ່ຖືກ ຕ້ອງ;
3. ຂັ້ນຕ່ຳ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍຄ່າເສີຍຫາຍ ຈາກອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ຫຼື ພະຍາດອາ ຊີບ;
4. ຂັ້ນຕ່ຳ ກ່ຽວກັບເງິນເດືອນ ຫຼື ຄ່າແຮງງານຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ;
5. ຂັ້ນຕ່ຳ ອື່ນ ກ່ຽວກັບແຮງງານ.

ມາດຕາ 35 (ໃໝ່). ການແກ້ໄຂຂັ້ນຕ່ຳທາງດ້ານແຮງງານ

ຂັ້ນຕ່ຳທາງດ້ານລະບຽບກົດໝາຍ ຫຼື ທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດລະຫວ່າງ ຜູ້ອອກແຮງ ງານກັບຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຕ້ອງພິຈາລະນາແກ້ໄຂໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮງງານ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ກຳມະບານລາວ, ກົດລະບຽບພາຍໃນຂອງຫົວໜ່ວຍແຮງງານ ແລະ ລະບຽບການອອກແຮງ ງານ ດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງທັງສອງຝ່າຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ.

ໃນກໍລະນີທີ່ສອງຝ່າຍ ຫາກສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນນັ້ນແລ້ວ ກໍໃຫ້ເຮັດ ບົດບັນທຶກ ໂດຍແຕ່ລະຝ່າຍພ້ອມດ້ວຍພະຍານ ເຊັ່ນຍັງຢືນຮັບຮູ້ ແລ້ວສົ່ງບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ການ ຈັດຕັ້ງກຳມະບານ, ອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຂັ້ນຂອງຕົນ ພາຍໃນກຳນົດ ຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນ ໄດ້ເຊັນ ບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມບົດບັນທຶກນັ້ນ ກໍມີສິດຮ້ອງຂໍໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮງງານ ເພື່ອພິ ຈາລະນາແກ້ໄຂ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງແຮງງານ ຫາກບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ຫຼື ແກ້ໄຂໄດ້ບາງສ່ວນ ພາຍໃນກຳນົດ ສິບຫ້າວັນ ແລ້ວຄູ່ກໍລະນີທີ່ບໍ່ພໍໃຈ ກໍມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງໜ້ອຍສ່ວນປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາ ລະນາຕັດສິນ.

ມາດຕາ 36 (ໃໝ່). ການດຳເນີນຄະດີແຮງງານ

ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງນຳເອົາຂັ້ນຕ່ຳ ກ່ຽວກັບແຮງງານມາຄົ້ນຄວ້າ, ໄກ່ເກ້ຍ ແລະ ຕັດ ສິນ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 4

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານການຄ້າ

ມາດຕາ 37 (ປັບປຸງ). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານການຄ້າ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ
ຄະນະສານການຄ້າ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ກ່ຽວກັບ:

1. ສັນຍາຮຸ້ນສ່ວນ;
2. ສັນຍາທາງດ້ານທຸລະກິດ, ການຄ້າ ຫຼື ເອກະສານການຄ້າ ເຊັ່ນ ໃບສັນຍາໃຊ້ໜີ້, ພັນທະບັດແລກເງິນ, ເຊັກ;
3. ສັນຍາກູ້ຢືມທາງການຄ້າ;
4. ການລົ້ມລະລາຍ ຂອງວິສາຫະກິດ ແລະ ການຊຳລະສະສາງ;
5. ການສົ່ງອອກ ຫຼື ນຳເຂົ້າສິນຄ້າ, ການປະກັນໄພ;
6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ກ່ຽວກັບການລະເມີດຊັບສິນທາງປັນຍາ ເປັນຕົ້ນ ລິຂະສິດ, ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ, ສິດທິບັດ ແລະ ການກະທຳອື່ນ ທີ່ພາໃຫ້ເກີດການແຂ່ງຂັນທີ່ບໍ່ເປັນທຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ.

ມາດຕາ 38 (ໃໝ່). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານການຄ້າ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ
ຄະນະສານການຄ້າ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນ ກ່ຽວກັບ:

1. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ບັງຄັບປະຕິບັດຄຳຕົກລົງ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ບັງຄັບປະຕິບັດຄຳຕົກລົງ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຫຼື ຂອງກຳມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ, ຄຳຕັດສິນຂອງອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດ ຖະກິດເອກະຊົນ ແລະ ສະເພາະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
3. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງຍຶດ, ອາຍັດຊັບ ຫຼື ການນຳໃຊ້ມາດຕະການອື່ນ ຂອງຄະນະກຳມະການຕັດສິນຂອງສູນ, ຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ອົງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດເອກະຊົນ ຫຼື ສະເພາະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຊັບສິນທາງປັນຍາ;
4. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
5. ການຮ້ອງຂໍ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ;
6. ການຮ້ອງຂໍອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີການຄ້າ.

ການປົກປ້ອງສິດທາງດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 39. ການດຳເນີນຄະດີ ຂອງຄະນະສານການຄ້າ

ມີແຕ່ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດພິຈາລະນາຄະດີການຄ້າເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄະນະສານການຄ້າ ຕ້ອງພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຍຸຕິທຳ ເພື່ອ ຮັບປະກັນປະສິດທິພາບ ຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ.

ໃນການພິຈາລະນາຄະດີການຄ້າ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບຂອງບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ວິສາຫະກິດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ການດຳເນີນຄະດີການຄ້າ ໃຫ້ອີງໃສ່ກົດໝາຍກ່ຽວກັບທຸລະກິດ, ການຄ້າ, ຊັບສິນທາງບັນຍາ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍອື່ນ ລວມທັງພາກປະຕິບັດທາງດ້ານການຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ.

ນອກຈາກນີ້ ຄະນະສານການຄ້າ ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການທົ່ວໄປ ຂອງການດຳເນີນ ຄະດີແພ່ງ.

ມາດຕາ 40 (ປັບປຸງ). ການທວງໜີ້ກ່ອນການຮ້ອງຟ້ອງ

ກ່ອນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີການຄ້າຕໍ່ສານ ເຈົ້າໜີ້ຕ້ອງທວງໃຫ້ລູກໜີ້ໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ, ໄລ່ລຽງ ໜີ້ສິນ ຫຼື ໄກ່ເກ້ຍກັນເສັຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງຮ້ອງຟ້ອງພ້ອມທັງສະເໜີຕໍ່ສານ ເພື່ອ ໃຫ້ລູກໜີ້ນຳເອົາເອກະສານ ຫຼື ບັນຊີຊັບສິມບັດຂອງຕົນ ມາແຈ້ງຕໍ່ສານ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງຍິດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ ເພື່ອຮັບປະກັນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 41 (ປັບປຸງ). ການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ ຢູ່ຄະນະສານການຄ້າ

ກ່ອນຈະນຳເອົາຄະດີອອກຕັດສິນນັ້ນ ຄະນະສານການຄ້າ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາວິທີທາງ ເພື່ອທຳການໄກ່ເກ້ຍ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຕົກລົງແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງນຳກັນ.

ເມື່ອມີການຕົກລົງກັນ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ລະຫວ່າງເຈົ້າໜີ້ ແລະ ລູກໜີ້ແລ້ວ ໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງປະຕິບັດໂດຍທັນທີ. ໃນການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນນັ້ນ ໃຫ້ຊຳລະໝົດເທື່ອດຽວ ຖ້າຫາກບໍ່ມີ ຄວາມສາມາດຊຳລະໝົດເທື່ອດຽວໄດ້ ກໍໃຫ້ຊຳລະເປັນງວດ ແຕ່ໃນງວດທຳອິດນັ້ນ ຕ້ອງຊຳລະກ່ອນ ຢ່າງໜ້ອຍ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງໜີ້ສິນທັງໝົດ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ມີການຕົກລົງກັນຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 42 (ປັບປຸງ). ການພິຈາລະນາຜົນການແກ້ໄຂ ຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ

ຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ ຄຳ ຕົກລົງຂອງການໄກ່ເກ້ຍ, ຄຳຕົກລົງຂອງຄູ່ກຳລະນີກ່ອນການຕັດສິນ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຂອງຄະນະກຳ ມະການຕັດສິນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດນັ້ນ ຄູ່ກຳລະນີ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງຄູ່ກໍລະນີແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດ ພາຍໃນ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນການພິຈາລະນາອອກຄຳຊີ້ຂາດນັ້ນ ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງກວດເບິ່ງການດຳເນີນການແກ້ ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງນັ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ສົນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນ ພາຄີ, ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ, ຄວາມສະຫງົບຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ຖ້າ ເຫັນ ວ່າຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານປະຊາຊົນຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ເພື່ອບັງຄັບປະຕິບັດ. ຄຳຊີ້ຂາດຂອງສານ ປະຊາຊົນ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ໃນທັນໃດ ແລະ ບໍ່ສາມາດອຸທອນໄດ້.

ຖ້າສານປະຊາຊົນ ຫາກເຫັນວ່າ ຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ລະ ເມີດລະບຽບກົດໝາຍແລ້ວ ສານປະຊາຊົນ ກໍຈະບໍ່ລົງຄຳຊີ້ຂາດຢັ້ງຢືນເອົາ ເປັນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ຜົນຂອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ ຂັດກັບກົດໝາຍ ທີ່ໃຊ້ເປັນບ່ອນອີງໃນການ ແກ້ໄຂ ຫຼື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ;
3. ຄູ່ກໍລະນີ ມີການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ຂອງຄະນະກຳມະການຕັດສິນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ;
4. ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ມີຜົນບັງຄັບຄູ່ກໍລະນີ ຫຼື ຖືກຍົກເລີກ, ຖືກໂຈະ ໂດຍສານ ຫຼື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍຂອງປະເທດ ທີ່ໄດ້ອອກຄຳຕົກລົງນັ້ນ;
5. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດັ່ງກ່າວ ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ດ້ວຍອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດ ຖະກິດ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ຄູ່ກໍລະນີ ມີສິດຕົກລົງໃຫ້ສູນ ຫຼື ຫ້ອງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແກ້ໄຂ ຄືນໃໝ່ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 43. ຄະດີການຄ້າ ຫຼັງການຕັດສິນ

ພາຍຫຼັງທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນຄະດີການຄ້າແລ້ວ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຖືກສົ່ງໄປຍັງຫ້ອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດໂດຍໄວ.

ໝວດທີ 5

ສິດອຳນາດ ຂອງຄະນະສານຄອບຄົວ

ມາດຕາ 44 (ບັບປຸງ). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານຄອບຄົວ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ ຄະນະສານຄອບຄົວ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ກ່ຽວກັບ:

1. ສາຍຜິວເມັຍ ເຊັ່ນ ການຢ່າຮ້າງ, ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ, ຫນີສິນຂອງຄູ່ຜິວເມັຍ;
2. ການຮ້ອງຟ້ອງ ທວງເອົາຄ່າລ້ຽງດູລູກ;
3. ການຮ້ອງຟ້ອງ ທວງເອົາຄ່າລ້ຽງດູ ຜິວ ຫຼື ເມັຍ, ພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ທີ່ພົ້ນກະສຽນ ອາຍຸ ແຕ່ຂາດຄວາມສາມາດໃນການອອກແຮງງານ ຫຼື ເປັນບ້າເສ້ຍຈິດ;
4. ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ ເປັນຕົ້ນ ການຮັບຮູ້ການເປັນສາຍຍາດ;
5. ການຮ້ອງຟ້ອງ ເອົາລູກມາຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງ;
6. ການປົດສິດ ໃນການເປັນພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ;
7. ການເປັນລູກລ້ຽງ;
8. ການຮັບຮູ້ເດັກເປັນລູກ ຫຼື ຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່;
9. ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ເຊັ່ນ ການໃສ່ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ສັນຊາດ ຂອງເດັກ;
10. ຄວາມເສັຍຫາຍ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກ ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການໝັ້ນໝາຍ, ການສູ່ຂີ່, ການຮ່ວມປະເວນີກັນກ່ອນການເປັນຜິວເມັຍ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 45 (ໃໝ່). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານຄອບຄົວ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ ຄະນະສານຄອບຄົວ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ:

1. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ລົບລ້າງການແຕ່ງດອງເປັນໂມຄະ ຫຼື ຍົກເລີກການແຕ່ງດອງທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານຮັບຮູ້ການຢ່າຮ້າງ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
3. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ;
4. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ການປ່ຽນແປງສິດໃນການຄຸ້ມຄອງລູກ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງ;
5. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານອອກມາດຕະການຈຳກັດສິດ ຂອງພໍ່ ຫຼື ແມ່ ຕໍ່ເດັກ;
6. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານອອກມາດຕະການ ຕໍ່ພໍ່ ຫຼື ແມ່ ໃນການເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູເດັກ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງ;
7. ການຮ້ອງຂໍ ບັນຫາອື່ນ ກ່ຽວກັບຄະດີຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 46. ການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ ຢູ່ຄະນະສານຄອບຄົວ

ກ່ອນການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີຢ່າຮ້າງນັ້ນ ສານຕ້ອງພະຍາຍາມທຳການໄກ່ເກ້ຍ ໃຫ້ຄູ່ຜິວເມັຍຄືນດີກັນ ໂດຍເຊີນເອົາພໍ່ແມ່ ແລະ ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງຄູ່ຄວາມນັ້ນເຂົ້າມາສານ ເພື່ອປຶກສາຫາລື ຫຼື ຊ່ວຍເຫຼືອສານໃນການສຶກສາອົບຮົມໄກ່ເກ້ຍ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄດ້ເຂົ້າອີກເຂົ້າໃຈ ແລະ ປະນີປະນອມກັນ ກ້າວໄປເຖິງໃຫ້ຄູ່ຜິວເມັຍໄດ້ຢູ່ຮ່ວມກັນຕໍ່ໄປ.

ຖ້າຄູ່ຜິວເມັຍ ຫາກຄືນດີກັນໄດ້ ສານກໍເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້ ແລ້ວໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ສານຈະໃຫ້ເວລາໄປຄົ້ນຄິດ ໃນກໍານົດ ສາມເດືອນ.

ຖ້າວ່າຄູ່ຜົວເມັຍ ຫາກບໍ່ສາມາດຄົ້ນຄິດກັນໄດ້ ຕາມກໍານົດເວລາທີ່ສານໄດ້ກໍານົດໃຫ້ນັ້ນແລ້ວ ສານ ກໍຈະພິຈາລະນາຕັດສິນ ກ່ຽວກັບຄຳຮ້ອງຂໍຢ່າຮ້າງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 47. ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລູກ

ການແບ່ງປັນສິນສົມສ້າງ ຂອງຄູ່ຜົວເມັຍ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຢ່າຮ້າງກັນ ເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ເຈັດປີ ສານຈະມອບໃຫ້ເດັກນັ້ນຢູ່ນຳຜູ້ເປັນ ແມ່ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ຜູ້ເປັນແມ່ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາເດັກ ຫຼື ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການລ້ຽງດູເດັກຕໍ່ໄປ. ສຳລັບເດັກທີ່ມີ ອາຍຸແຕ່ ເຈັດປີ ຂຶ້ນໄປນັ້ນ ໃຫ້ຖາມຄວາມສະໝັກໃຈຂອງເດັກເສັຍກ່ອນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ພໍ່ ແລະ ແມ່ ຫາກບໍ່ຮັບເອົາເດັກ ຫຼື ບໍ່ເໝາະສົມ ໃນການລ້ຽງດູເດັກແລ້ວ ສານກໍຈະພິຈາລະນາມອບເດັກໃຫ້ບຸກຄົນທີສາມ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງລ້ຽງດູ.

ມາດຕາ 48 (ບັບປຸງ). ການພິຈາລະນາຄຳລ້ຽງດູ

ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍເອົາຄຳລ້ຽງດູລູກ ໃນກໍລະນີ ມີການຢ່າຮ້າງນັ້ນ ຖ້າຫາກມີສິນສົມສ້າງ ກໍໃຫ້ ແບ່ງເອົາ ໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງສິນສົມສ້າງ ເພື່ອເປັນຄຳລ້ຽງດູ. ໃນກໍລະນີທີ່ສິນສົມສ້າງ ຫາກບໍ່ພຽງພໍ ກັບຄຳລ້ຽງດູລູກ ກໍໃຫ້ຜູ້ມີພັນທະລ້ຽງດູສືບຕໍ່ ຈ່າຍຄຳລ້ຽງດູລູກແຕ່ລະຄົນ ເປັນແຕ່ລະເດືອນ ຕາມອັດຕາ ຄຳຄອງຊີບໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ມີສິນສົມສ້າງ ສານກໍຕ້ອງຕັດສິນໃຫ້ຝ່າຍຜູ້ມີພັນທະລ້ຽງດູນັ້ນ ຈ່າຍຄຳລ້ຽງດູ ລູກແຕ່ລະຄົນ ເປັນແຕ່ລະເດືອນ ຕາມອັດຕາຄຳຄອງຊີບ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍເອົາເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງ ເງິນເດືອນຕໍ່າສຸດ ຂອງພະນັກງານລັດ ເປັນພື້ນຖານຂອງການຄິດໄລ່. ຖ້າສິນສົມສ້າງຫາກເປັນເຮືອນ ທີ່ ຄອບຄົວດຳລົງຊີວິດຢູ່ນັ້ນ ຜົວ ຫຼື ເມັຍ ທີ່ມີລູກຢູ່ນຳນັ້ນ ມີບຸລິມະສິດໃນການໄດ້ຮັບເຮືອນດັ່ງກ່າວ. ຖ້າມູນ ຄ່າເຮືອນ ຫາກສູງກວ່າພູດຂອງຜູ້ມີພັນທະລ້ຽງດູລູກໄດ້ຮັບນັ້ນ ກໍໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບເຮືອນນັ້ນລົງມູນຄ່າທີ່ເກີນ ໃຫ້ແກ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ.

ສຳລັບການລ້ຽງດູ ຜົວ ຫຼື ເມັຍ ພາຍຫຼັງການຢ່າຮ້າງກັນນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍາ ນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 49 (ບັບປຸງ). ການປົດສິດໃນການເປັນພໍ່, ແມ່ ແລະ ລູກ

ການປົດສິດ ໃນການເປັນພໍ່, ແມ່ ຂອງເດັກ ຕາມຄຳສະເໜີຂອງແມ່, ພໍ່, ຍາດໃກ້ຊິດ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຈະດຳເນີນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກລູກບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸສິບແປດປີ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ.

ການພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບການປົດສິດໃນການເປັນລູກນັ້ນ ຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອລູກຜູ້ນັ້ນ ຫາກເຖິງກະສຽນອາຍຸສິບແປດປີແລ້ວ ແລະ ເປັນລູກເນລະຄຸນ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ບັງຄັບ ນາບ ຊູ່ ພໍ່, ແມ່, ບໍ່ປະຕິບັດພັນທະ ໃນການລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 50 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນຄອບຄົວ

ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຢ່າຮ້າງ, ການເອົາເດັກມາເປັນລູກລ້ຽງ, ການຮັບຮູ້ການເປັນພໍ່, ພັນທະໃນການລ້ຽງດູພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄອບຄົວ.

ໝວດທີ 6

ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານເດັກ

ມາດຕາ 51. ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານເດັກ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄະນະສານເດັກ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາຄະດີ ກ່ຽວກັບ:

1. ການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ເນື່ອງມາຈາກການກະທຳຂອງເດັກ ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າສິບ ແປດປີ;
2. ແຮງງານເດັກ;
3. ການກະທຳ ລະຫວ່າງເດັກດ້ວຍກັນ;
4. ການລະເມີດສິດທິຂອງເດັກ.

ໃນໄລຍະເວລາຂອງການດຳເນີນຄະດີເດັກ ເຖິງວ່າເດັກນັ້ນ ຈະມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານ ການປະພຶດ ຫຼື ມີອາຍຸສິບແປດປີແລ້ວກໍຕາມ ກໍໃຫ້ຄະນະສານດັ່ງກ່າວ ສືບຕໍ່ພິຈາລະນາຈົນກວ່າ ຄະດີຈະສຳເລັດ. ຖ້າຫາກມີການຂໍອຸທອນ ແລະ ຂໍລົບລ້າງ ກໍໃຫ້ຄະນະສານເດັກ ຂອງສານຂັ້ນເທິງ ມີສິດອຳນາດພິຈາລະນາຕໍ່ໄປ.

ມາດຕາ 52 (ໃໝ່). ສິດອຳນາດຂອງຄະນະສານເດັກ ໃນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ຄະນະສານເດັກ ມີ ສິດອຳນາດ ພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ:

1. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ພິຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປົກຄອງເດັກ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ພິຈາລະນາອອກມາດຕະການຄຸ້ມຄອງ, ສຶກສາອົບຮົມເດັກ;
3. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ເດັກ ທີ່ກະທຳຜິດ;
4. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສິມບັດຂອງເດັກ;
5. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
6. ການຮ້ອງຂໍອື່ນກ່ຽວກັບຄະດີເດັກ.

ມາດຕາ 53 (ບັບປຸງ). ການພິຈາລະນາຄະດີເດັກ

ໃນການພິຈາລະນາຄະດີເດັກ ທີ່ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງໃຫ້ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເຂົ້າຮ່ວມນຳ ເພື່ອເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າເສັຍຫາຍທາງແພ່ງ.

ສຳລັບການພິຈາລະນາບັນຫາອື່ນ ໃນຄະດີເດັກນັ້ນ ໃຫ້ດຳເນີນຕາມລະບຽບການທົ່ວໄປ ແລະ ຕາມຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕົວຈິງ.

ພາກທີ IV

ຜູ້ດຳເນີນຄະດີ

ໝວດທີ 1

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ມາດຕາ 54 (ໃໝ່). ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງສານປະຊາຊົນ

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ປະທານ, ບັນດາຮອງປະທານສານ;
2. ຫົວໜ້າຄະນະສານ, ຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ;
3. ຜູ້ພິພາກສາ;
4. ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ;
5. ຈ່າສານ;
6. ພະນັກງານວິຊາການ.

ມາດຕາ 55 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງປະທານ ແລະ ບັນດາຮອງປະທານສານ

ໃນການດຳເນີນຄະດີ ປະທານ ແລະ ບັນດາຮອງປະທານສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການຊຸກຍູ້ຕິດຕາມການປະຕິບັດແຜນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງແຕ່ລະຄະນະສານ ແລະ ປະຕິບັດ ສິດ, ໜ້າທີ່ອື່ນ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສານປະຊາຊົນ.

ປະທານ ແລະ ບັນດາຮອງປະທານສານ ມີສິດນັ່ງເປັນປະທານ ໃນທຸກຄະນະສານຕັດສິນ ຂອງສານປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 56 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຄື:

1. ກວດກາ ແລະ ແຈກຢາຍສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຄົ້ນຄວ້າ;
2. ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ການດຳເນີນຄະດີ ໃຫ້ມີຄວາມວ່ອງໄວ.

ຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ ມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍຫົວໜ້າຄະນະສານ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ແລະ ອາດຈະໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ໃດໜຶ່ງສະເພາະ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຫົວໜ້າຄະນະສານ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ຫົວໜ້າຄະນະສານບໍ່ຢູ່ ຫຼື ຕິດຂັດ ແມ່ນຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍເປັນຜູ້ປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ແທນ.

ນອກຈາກນີ້ ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຄະນະສານ ໃນຖານະທີ່ເປັນຜູ້ພິພາກສາ ກໍຍັງມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 57 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 57 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ພິພາກສາ

ຜູ້ພິພາກສາ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດແຜນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
2. ຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ;
3. ມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ ທຳການຄົ້ນຄວ້າ;
4. ເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ;
5. ຮັບຟັງ, ຄົ້ນຄວ້າຄຳສະເໜີ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ;
6. ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ກ່ຽວກັບຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ກວດກາບັນຫາທີ່ ຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ;
7. ຄົ້ນຄວ້າການອອກຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ການນຳໃຊ້ມາດຕະການໃດໜຶ່ງ;
8. ຄົ້ນຄວ້າການຕົກລົງໂຈະການດຳເນີນຄະດີ;
9. ໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ທຳການຊ້ອງໜ້າຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີ;
10. ນັ່ງເປັນຄະນະສານຕັດສິນຄະດີ;
11. ຕົກລົງໃຫ້ຈ່າສານ ອອກໝາຍຮຽກຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ອື່ນ ເຂົ້າມາໃຫ້ການ, ຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບຄະດີ;
12. ຂຽນຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາໃນຄະດີທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
13. ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບ ກ່ຽວກັບວຽກງານດຳເນີນຄະດີ;
14. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄອບຄົວ;
15. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 58 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ

ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ ໃນການຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີ;
2. ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ ໃນການເອົາຄຳໃຫ້ການ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ;
3. ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານກ່ຽວກັບຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ລົງເກັບກຳ ຂໍ້ມູນ, ກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ໃນຄະດີ;

4. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄກ່ເກ້ຍ ຫຼື ທຳການຊ້ອງໜ້າຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີ;
5. ສະຫຼຸບລາຍງານ ຄະດີທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າ ຕໍ່ຜູ້ພິພາກສາ;
6. ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ ໃນການຂຽນຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານ;
7. ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບກ່ຽວກັບວຽກງານດຳເນີນຄະດີ ແລະ ວຽກງານອື່ນ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
8. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດ ຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄອບຄົວ;
9. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 59 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຈຳສານ

ຈຳສານ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບ ແລະ ກວດກາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ, ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ, ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ແລະ ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ;
2. ປະກອບສຳນວນ, ຂຶ້ນຟ້ອງ, ເຮັດບັນຊີຄະດີ, ຈັດລຽງເອກະສານ ໃນສຳນວນຄະດີ;
3. ອອກໝາຍຮຽກ, ໝາຍເຊີນ ຕາມການຕົກລົງຂອງຜູ້ພິພາກສາ;
4. ເຂົ້າຮ່ວມ ບັນທຶກການເອົາຄຳໃຫ້ການ, ການໄກ່ເກ້ຍ ແລະ ການໄຕ່ສວນ;
5. ກະກຽມການປະຊຸມສານ, ກວດກາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ປະກາດລະບຽບປະຊຸມສານ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີຊາບ ແລະ ປະຕິບັດ;
6. ອະທິບາຍ, ຊີ້ແຈງເຫດຜົນ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຜົນຂອງການຕັດ ສິນ ຫຼື ພິພາກສາຄະດີຂອງສານ ພ້ອມທັງແຈ້ງສິດ ໃນການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ;
7. ເຊັນຢັ້ງຢືນສຳເນົາ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ແລະ ເອກະສານອື່ນ ຕາມລະ ບຽບກົດໝາຍ;
8. ເຮັດບັນຊີ, ເກັບມ້ຽນຂອງກາງຄະດີ, ເກັບ, ຄຸ້ມຄອງ ເງິນຄ່າທຳນຽມສານ ແລະ ເງິນວາງສານ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ສະຫຼຸບສະຖິຕິຄະດີ, ສິ່ງຄຳຕັດສິນ, ຄຳພິພາກສາ ຫຼື ເອກະສານອື່ນຂອງສານ ໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
9. ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບກ່ຽວກັບວຽກງານກົດໝາຍ ແລະ ວຽກງານອື່ນ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
10. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດ ຊື່ ສຽງ ແລະ ຊັບສິນສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄອບຄົວ;
11. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 60 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະນັກງານວິຊາການ

ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະນັກງານວິຊາການ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງໆຫາກ.

ໝວດທີ 2

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 61 (ໃໝ່). ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງຂອງອົງການໄອຍະການ ປະຊາຊົນປະກອບ ດ້ວຍ:

1. ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ບັນດາຮອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
2. ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ;
3. ຜູ້ຊ່ວຍພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 62 (ປັບປຸງ). ພາລະບົດບາດຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ໃນຖານະເປັນຜູ້ຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ ແລະ ເປັນໂຈດໃນຄະດີແພ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຄື ຄົນບ້າເສຍຈິດ, ເດັກ ທີ່ບໍ່ເຖິງກະສຽນອາຍຸສົບແປດປີ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ປົກປ້ອງ.

ມາດຕາ 63 (ປັບປຸງ). ການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຄະດີ ຖືກດຳເນີນຢ່າງຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ, ພາວະວິໄສ, ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ອາດຈະເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຖະແຫຼງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ຢູ່ສານກໍໄດ້.

ມາດຕາ 64 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫົວໜ້າ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ

ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຕາມສຳນວນຄະດີ;
2. ສະເໜີໃຫ້ສານຄົ້ນຄວ້າຄືນ ກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ຊັດເຈນ;
3. ເຂົ້າຮ່ວມ, ສອບຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຖະແຫຼງຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ;

4. ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ທີ່ເຫັນວ່າ ມີການລະເມີດກົດໝາຍ;

5. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຮອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີໜ້າທີ່ຊ່ວຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ແລະ ອາດຈະໄດ້ຮັບໜ້າທີ່ໃດໜຶ່ງສະເພາະ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນບໍ່ຢູ່ ຫຼື ຕິດຂັດ ແມ່ນຮອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍເປັນຜູ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທນ.

ມາດຕາ 65 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ

ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຕາມສຳນວນຄະດີ ແລະ ຮ່າງຄຳຖະແຫຼງຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
2. ເຂົ້າຮ່ວມ, ສອບຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຖະແຫຼງຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ຕາມການມອບໝາຍ;
3. ສະເໜີຄັດຄ້ານ ການລະເມີດກົດໝາຍ ຂອງຄະນະສານ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ;
4. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 66 (ບັບປຸງ). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ໃນຖານະເປັນໂຈດ ໃນຄະດີແພ່ງ

ໃນກໍລະນີທີ່ເຫັນວ່າ ຄະດີແພ່ງນັ້ນ ຫາກແຕະຕ້ອງເຖິງຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ ແຕ່ຫາກບໍ່ມີອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດໃດທຳການຮ້ອງຟ້ອງ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ກໍ່ມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ໃນຖານະເປັນໂຈດໃນຄະດີແພ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ໃນຖານະເປັນໂຈດ ປະຕິບັດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ.

ສຳລັບພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ກໍ່ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ.

ມາດຕາ 67 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຊ່ວຍພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ

ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຜູ້ຊ່ວຍພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍອື່ນ.

ມາດຕາ 68 (ໃໝ່). ພັນທະ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ໃນການດຳ ເນີນຄະດີ

ການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຕິດຕາມກວດກາ ການປະຕິບັດກົດໝາຍຢູ່ສານ ແລະ ເປັນໂຈດ ໃນຄະດີແພ່ງ ທົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີ ພັນທະ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດັ່ງນີ້:

- 1.ເຂົ້າມາສານຕາມການເຊີນ ຂອງສານ;
- 2.ສົ່ງສຳນວນຄະດີຄືນໃຫ້ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
- 3.ຮັກສາຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ;
- 4.ປົກປັກຮັກສາຂອງກາງ ແລະ ທຸກເອກະສານ ທີ່ມີຢູ່ໃນສຳນວນຄະດີ;
- 5.ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຕົນ ໃນເວລາກວດກາສຳນວນຄະດີ.

ພາກທີ V

ການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ໝວດທີ 1

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ມາດຕາ 69 (ປັບປຸງ). ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ມີ:

1. ຄູ່ຄວາມ;
2. ບຸກຄົນທີສາມ;
3. ພະຍານ;
4. ຜູ້ຊ່ຽວຊານ;
5. ຜູ້ແປພາສາ;
6. ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ.

ມາດຕາ 70 (ປັບປຸງ). ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ

ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ແມ່ນ ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ.

ໂຈດ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານວ່າ ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ໄດ້ຖືກຜູ້ອື່ນລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ຫຼື ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາບັນຫາໃດໜຶ່ງ.

ຈຳເລີຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ຖືກຮ້ອງຟ້ອງວ່າ ໄດ້ລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງສິດຂອງຜູ້ອື່ນ.

ມາດຕາ 71 (ໃໝ່). ເງື່ອນໄຂການເປັນຄູ່ຄວາມ

ບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຕ້ອງແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸ ສິບແປດປີຂຶ້ນໄປ ແລະ ບໍ່ເປັນ ບ້າເສັຍຈິດ. ສຳລັບບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ສິບແປດປີ ຫຼື ຜູ້ເປັນບ້າເສັຍຈິດ ຕ້ອງໃຫ້ມີພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເຂົ້າຮ່ວມເປັນຄູ່ຄວາມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ການຈັດຕັ້ງ ສາມາດເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີໄດ້ ຖ້າຫາກການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ໄດ້ຈົດທະບຽນເປັນ ນິຕິບຸກຄົນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ກົດໝາຍຂອງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມມາດຕາ 361 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນອື່ນ ສາມາດເຂົ້າມາເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ໃນຖານະເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ຖ້າຫາກໄດ້ຮັບ ການມອບໝາຍ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 72 (ບັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຄູ່ຄວາມ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ຄູ່ຄວາມ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ;
2. ສະເໜີຄຳນຳຕົວຜູ້ພິພາກສາ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຈຳສານ, ຜູ້ຊ່ຽວ ຊານ ແລະ ຜູ້ແປພາສາ;
3. ຊອກຫາ ແລະ ສະເໜີຫຼັກຖານ, ຂໍ້ໄກ່ເກ້ຍ, ເຂົ້າຮ່ວມຊ້ອງໜ້າໃນການສອບສວນ;
4. ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານ ພິຈາລະນານຳໃຊ້ ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ມາດຕະການຊົ່ວຄາວ;
5. ສະເໜີໃຫ້ສານ ພິຈາລະນາຕັດສິນລັບຫຼັງ;
6. ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ໃນກໍລະນີທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດ ນຳມາສະເໜີຕໍ່ສານໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ, ການສະເໜີໃຫ້ສອບຖາມພະຍານ, ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວຊານທຳການພິສູດ ລວມທັງການຮ້ອງຂໍໃຫ້ພິສູດຄືນໃໝ່, ການລົງກວດກາ ບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລະ ອື່ນໆ;
7. ຊັກຖາມບຸກຄົນອື່ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ;
8. ຂໍເບິ່ງເອກະສານ ຢູ່ໃນສຳນວນຄະດີ, ອັດສຳເນົາ ຫຼື ກ່າຍເອົາເນື້ອໃນເອກະສານ ທີ່ຈຳເປັນອອກຈາກສຳນວນຄະດີ ແຕ່ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບທາງດ້ານການຄ້າ ຫຼື ຂໍ້ມູນອື່ນ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ;
9. ເອົາທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ;

10. ໃຫ້ການກ່ຽວກັບຄະດີ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ທາງປາກເປົ່າ ໃນເວລາທຳການ ສອບສວນ ແລະ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
11. ສະເໜີໃຫ້ສານ ນຳເອົາບຸກຄົນທີສາມເຂົ້າມາຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
12. ສະເໜີໂຈະ ຫຼື ເລື່ອນການດຳເນີນຄະດີ;
13. ຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ຍົກເວັ້ນ ຄຳຕົກລົງຂອງສານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;
14. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ການກະທຳ ຫຼື ຄຳສັ່ງຂອງຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
15. ທວງໃຫ້ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງສານ;
16. ປະຕິບັດສິດອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ຄູ່ຄວາມ ມີ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າມາ ຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ;
2. ຊອກຫາຫຼັກຖານມາຢັ້ງຢືນເຫດການ ຊຶ່ງຕົນຖືເປັນບ່ອນອີງ ໃນການຮ້ອງຟ້ອງ, ແກ້ຟ້ອງ, ຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ;
3. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ, ປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ ແລະ ລະບຽບການ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
4. ນຳໃຊ້ສິດຂອງຕົນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ດ້ວຍຄວາມບໍລິສຸດໃຈ;
5. ນຳເງິນມາວາງສານ, ເສຍຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ຕາມ ການຄິດໄລ່ຂອງສານ ແລະ ເສຍອາກອນຂອງລັດ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
6. ປະຕິບັດຄຳຕົກລົງຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ;
7. ປະຕິບັດພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 73 (ປັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງໂຈດ

ນອກຈາກສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 72 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ໂຈດຍັງມີສິດປ່ຽນແປງເປົ້າໝາຍຂອງຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດມູນຄ່າໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ມີພັນທະ ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ. ຖ້າຫາກໂຈດໄດ້ຮັບໝາຍ ຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະເໜີເຫດຜົນ ທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ເຖິງສາມຄັ້ງ ສານຈະບໍ່ນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ ແລະ ໃຫ້ໂຈດເສັຍສິດ ໃນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີນັ້ນ.

ສານ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂຈດຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຕົກລົງກັນໂດຍດີກັບຈຳເລີຍ ຖ້າວ່າ ການຖອນ ແລະ ການຕົກລົງນັ້ນ ຫາກຂັດກັບກົດໝາຍ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບ ຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 74 (ປັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຈຳເລີຍ

ນອກຈາກສິດ ແລະ ພັນທະ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 72 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ຈຳເລີຍຍັງມີສິດຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ, ພ້ອງແຍ່ງ ຖ້າຫາກ ເຫັນວ່າ ໂຈດຍັງມີພັນທະໃດໜຶ່ງ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕໍ່ຕົນ ແລະ ມີພັນທະເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກຂອງ ສານ. ຖ້າຫາກຈຳເລີຍບໍ່ເຂົ້າມາຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານເຖິງສາມຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ສານອາດອອກ ໝາຍພາຕົວ ຫຼື ຕັດສິນຕາມການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ.

ສານ ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ຈຳເລີຍຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ແລະ ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ຕົກລົງ ກັນ ໂດຍດີກັບໂຈດ ຖ້າວ່າການຮັບຮູ້ ແລະ ການຕົກລົງນັ້ນ ຫາກຂັດກັບກົດໝາຍ, ຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ, ລະເມັດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫຼື ຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 75 (ບັບປຸງ). ບຸກຄົນທີສາມ

ບຸກຄົນທີສາມ ແມ່ນ ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ທີ່ຕິດພັນກັບຄະດີ ຊຶ່ງກຳລັງຖືກພິຈາລະນາຢູ່ສານ.

ບຸກຄົນທີສາມ ຈະບໍ່ແມ່ນໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໂດຍກົງໃນຄະດີ ແຕ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນ ຄະດີ ໃນຖານະເປັນຝ່າຍໂຈດ ຫຼື ຝ່າຍຈຳເລີຍ.

ມາດຕາ 76 (ບັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ບຸກຄົນທີສາມ ປະກອບດ້ວຍ ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ບໍ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ.

ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ນັບແຕ່ເວລາ ນັ້ນ ມາຈົນເຖິງການລົງຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ມີພັນທະດັ່ງດຽວກັນກັບໂຈດ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 73 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ເປັນຝ່າຍໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ;
2. ອາດຖືກນຳມາເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ, ຂອງຫົວໜ້າອົງການ ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຕາມຄຳສະເໜີຂອງສານ;
3. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ມີພັນທະດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ສິດໃນການປ່ຽນ ແປງເປົ້າໝາຍຂອງຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ສິດໃນການເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດມູນຄ່າໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ສິດໃນການຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ສິດໃນການຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຕົກລົງກັນໂດຍດີ ແລະ ສິດໃນການທວງໃຫ້ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງສານ.

ມາດຕາ 77. ບຸກຄົນທີສາມ ກ່ຽວກັບການຟື້ນຟູວຽກງານຄືນ

ໃນການຮ້ອງຂໍ ກ່ຽວກັບການຟື້ນຟູວຽກງານຄືນ ໃຫ້ພະນັກງານ, ກຳມະກອນ ຫຼື ຜູ້ອອກແຮງ ງານທີ່ຖືກໄລ່ອອກຈາກວຽກ ຫຼື ຍົກຍ້າຍໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງນັ້ນ ສານຈະໃຫ້ຜູ້ອອກຄຳສັ່ງໄລ່ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ພະນັກງານ, ກຳມະກອນ ຫຼື ຜູ້ອອກແຮງງານນັ້ນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນນາມບຸກຄົນທີສາມ. ເມື່ອເຫັນວ່າການ ໄລ່ອອກຈາກວຽກ ຫຼື ການຍົກຍ້າຍນັ້ນ ຫາກເປັນການລະເມີດກົດໝາຍແລ້ວ ສານຈະຕົກລົງໃຫ້ຜູ້ຖືກ ໄລ່ອອກ ຫຼື ຍົກຍ້າຍເຂົ້າເຮັດວຽກງານຄືນ ພ້ອມທັງໃຫ້ຜູ້ອອກຄຳສັ່ງນັ້ນ ທົດແທນຄ່າເສັຍຫາຍທັງໝົດ ແກ່ຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 78 (ປັບປຸງ). ການສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ສານ ຈະອະນຸຍາດ ໃຫ້ມີການສືບຕໍ່ແທນຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄູ່ຄວາມໄດ້ເສັຍຊີວິດ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ ກ່ຽວກັບສິດສ່ວນ ຕົວທີ່ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດແທນໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ການບົດສິດການເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ລູກ;
2. ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຄູ່ຄວາມນັ້ນ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
3. ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໄດ້ມອບສິດ ຫຼື ພັນທະ ໃຫ້ບຸກຄົນອື່ນປະຕິບັດແທນ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງພັນໃນສັນຍາ ແລະ ນອກສັນຍາ.

ການສືບຕໍ່ແທນຕົວ ອາດຈະມີຂຶ້ນໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ສິດ, ພັນທະ ແລະ ທຸກການກະທຳຜ່ານມາຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີນັ້ນ ມີຜົນບັງຄັບສຳລັບ ຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ.

ມາດຕາ 79 (ໃໝ່). ວິທີການດຳເນີນ ການສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດໜຶ່ງຫາກໄດ້ເສັຍຊີວິດ, ຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ ຫຼື ໄດ້ມອບສິດ ໃຫ້ຜູ້ອື່ນປະຕິບັດແທນແລ້ວ ຜູ້ສືບທອດ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບມອບສິດ ຕ້ອງເຮັດໜັງສືສະເໜີ ພ້ອມດ້ວຍເອກະ ສານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ສະເໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ທີ່ພວມດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ສານປະຊາຊົນ ຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ປ່ຽນຕົວຄູ່ຄວາມ ແລະ ມອບຄຳສັ່ງນັ້ນໃຫ້ຈຳສານ ເພື່ອປ່ຽນຕົວຄູ່ຄວາມໃນຄະດີຢູ່ບໍ່ມີຂຶ້ນຟ້ອງ ລວມທັງເສື່ອປົກສຳນວນຄະດີ ແລະ ຄັດຕິດຄຳສັ່ງນັ້ນ ໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 80. ພະຍານ

ພະຍານ ແມ່ນ ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ຮູ້ເຫັນເຫດການຕົວຈິງ ຂອງຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ສະພາບຂອງຄະດີ.

ຄົນຫູໜວກ, ປາກກີກ, ຄົນປັນຍາອ່ອນ, ເສັຍຈິດ, ເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸສືບແປດ ປີ, ຍາດພີ່ນ້ອງໃກ້ຊິດຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ອາດຈະນຳມາໃຫ້ການ ເພື່ອເອົາເປັນຂໍ້ມູນ ແຕ່ ບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນພະຍານ.

ມາດຕາ 81 (ປັບປຸງ). ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພະຍານ

ພະຍານ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຫ້ການຕໍ່ສານ;
2. ເບິ່ງບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການໄປແລ້ວ;
3. ສະເໜີດັດແປງ, ເພີ່ມເຕີມບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນ ຫຼື ໃຫ້ການເພີ່ມເຕີມ;
4. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ການກະທຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຜູ້ພິພາກສາ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ ຍ້ອນການໃຫ້ການຂອງຕົນ.

ພະຍານ ມີ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວ ຕາມໝາຍຮຽກຂອງສານ;
2. ໃຫ້ການຢ່າງຖືກຕ້ອງກັບເຫດການຕົວຈິງ;
3. ຮັບຜິດຊອບ ຕາມກົດໝາຍ ຕໍ່ການໃຫ້ການເທັດ ຫຼື ບໍ່ຍອມໃຫ້ການ, ສານຈະເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງພະຍານ ໃນບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ກ່ຽວເອງກໍໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ກ່ຽວຫາກເຈັບເປັນ, ເຖົ້າແກ່, ເສຍອົງຄະ ຫຼື ບໍ່ສາມາດ ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ຍ້ອນມີຄວາມຈຳເປັນ.

ບຸກຄົນທີ່ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮຽກເອົາຕົວພະຍານເຂົ້າມາສານນັ້ນ ຕ້ອງເລົ່າເຫດການໃນຄະດີ ທີ່ພົວພັນກັບພະຍານນັ້ນຕໍ່ສານ ໂດຍບອກຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ຂອງພະຍານນັ້ນ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ພ້ອມທັງຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ຄຳໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືກເຊີນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 82 (ປັບປຸງ). ຜູ້ຊ່ຽວຊານ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການທາງດ້ານວິຊາສະເພາະໃດໜຶ່ງທີ່ຖືກຮັບຮູ້ຈາກສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງສາມາດໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ຕໍ່ບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບວິຊາສະເພາະຂອງຕົນ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງທຳການພິສູດຫຼັກຖານ ທີ່ມີການສົງໄສກ່ຽວກັບບັນຫາວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ການຄ້າ, ບັນຊີ ແລະ ອື່ນໆແລ້ວ ສານຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ໃຫ້ທຳການພິສູດ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານເອງ.

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຕ້ອງດຳເນີນການພິສູດຫຼັກຖານນັ້ນ ຢູ່ໃນຂອບເຂດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳສັ່ງ ນັ້ນ. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ທຳການພິສູດແລ້ວ ຜູ້ຊ່ຽວຊານຕ້ອງເຮັດບົດສະຫຼຸບ ໃຫ້ຄຳເຫັນໃນນາມຂອງຕົນ ແລ້ວສົ່ງໄປໃຫ້ສານຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ແລະ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳເຫັນດັ່ງກ່າວ.

ການພິສູດ ອາດຈະເຮັດໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານຫຼາຍຄົນ ຫຼື ຫຼາຍເທື່ອ ກໍໄດ້.
ໃນການພິສູດຄືນໃໝ່ນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີຈຳນວນຜູ້ຊ່ຽວຊານຫຼາຍກວ່າເທື່ອຜ່ານມາ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ມີຜູ້ຊ່ວຍຊານ ອາດຈະແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ວຍຊານງານ ດຳເນີນການແທນ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 83 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ຊ່ວຍຊານ

ຜູ້ຊ່ວຍຊານ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ທວງເອົາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຫ້ການພິສູດມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນ;
2. ໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການພິສູດຫຼັກຖານ ຕາມຄ່າສິ່ງຂອງສານ;
3. ໃຫ້ການຊີ້ແຈງຕໍ່ສານ ກ່ຽວກັບຜົນການພິສູດ;
4. ເພີ່ມເຕີມ, ດັດແປງຜົນການພິສູດຫຼັກຖານ ຖ້າເຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນໃໝ່ ກ່ຽວກັບການພິສູດ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ໃນເວລາພິສູດ ຫຼັກຖານ.

ຜູ້ຊ່ວຍຊານ ມີ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ພິສູດຫຼັກຖານ ແລະ ໃຫ້ຄຳເຫັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມຫຼັກວິຊາສະເພາະ;
2. ສົ່ງບົດສະຫຼຸບຜົນການພິສູດຫຼັກຖານ ຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ໄດ້ບົ່ງໄວ້ໃນຄ່າສິ່ງຂອງສານ;
3. ເຂົ້າມາໃຫ້ການຊີ້ແຈງຕໍ່ສານ ຕາມການເຊີນຂອງສານ;
4. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການພິສູດຂອງຕົນ;
5. ຮັກສາຄວາມລັບຕໍ່ຜົນການພິສູດ ຕາມຄ່າສິ່ງຂອງສານ.

ມາດຕາ 84. ຜູ້ແປພາສາ

ຜູ້ແປພາສາ ແມ່ນ ບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ຫຼື ປະສົບການໃນການແປພາສາ ໃດໜຶ່ງ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ບໍ່ຮູ້ພາສາລາວ.

ຜູ້ແປພາສາ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການແປຂອງຕົນ ແລະ ມີພັນທະ ໃນການຮັກສາຄວາມລັບ ໃນຄະດີ.

ມາດຕາ 85 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ແປພາສາ

ຜູ້ແປພາສາ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບຮູ້, ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄະດີ ກ່ອນການແປພາສາ;
2. ໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ ໃນການແປພາສາ ຕາມລະບຽບການ;
3. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ແລະ ຊັບສິນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແປພາສາ ໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ຜູ້ແປພາສາ ມີ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ແປພາສາໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມເນື້ອໃນຂອງການເວົ້າ ແລະ ເອກະສານ;
2. ເຂົ້າມາແປພາສາ ຕາມການແຕ່ງຕັ້ງຂອງສານ;
3. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການແປຂອງຕົນ;
4. ຮັກສາຄວາມລັບກ່ຽວກັບຄະດີ ຕາມຄຳສັ່ງຂອງສານ.

ມາດຕາ 86. ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຄູ່ຄວາມ.

ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ອາດແມ່ນຜູ້ຕາງໜ້າຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ, ວິສາຫະກິດ, ຜົວ ຫຼື ເມັຍ, ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຍາດພີ່ນ້ອງໃກ້ຊິດ.

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 87 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ປຶກສາຫາລືກັບຄູ່ຄວາມ;
2. ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ໃນຄະດີ;
3. ຂໍເບິ່ງເອກະສານ ຢູ່ໃນສຳນວນຄະດີ, ອັດສຳເນົາ ຫຼື ກ່າຍເອົາເນື້ອໃນເອກະສານທີ່ຈຳເປັນອອກຈາກສຳນວນຄະດີ ແຕ່ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບທາງດ້ານການຄ້າ ຫຼື ຂໍ້ມູນອື່ນ ທີ່ເປັນຄວາມລັບ;
4. ສະເໜີ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຕໍ່ສານ;
5. ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ແລະ ໃຫ້ຄຳເຫັນໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
6. ສະເໜີຄຳຕົວຜູ້ພິພາກສາ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຈຳສານ, ຜູ້ຊ່ຽວ ຊານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ;
7. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ການກະທຳ ຫຼື ຄຳສັ່ງຂອງຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
8. ຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ຍົກເວັ້ນຄຳຕົກລົງຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້;
9. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ, ກຽດຊື່ສຽງ ຫຼື ຊັບສິນ ຍ້ອນການຕໍ່ສູ້ຄະດີໃຫ້ລູກຄວາມຂອງຕົນ;

10. ປະຕິບັດສິດອື່ນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ມີ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ທຸກວິທີການປົກປ້ອງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຄູ່ຄວາມຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ;
2. ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍແກ່ຄູ່ຄວາມຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ;
3. ປະກອບສ່ວນຊອກຫາຫຼັກຖານ ເພື່ອໃຫ້ການດຳເນີນຄະດີ ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ ບົນພື້ນຖານການປະຕິບັດຈັນຍາທຳຂອງຕົນ.

ໝວດທີ 2

ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ມາດຕາ 88 (ໃໝ່). ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ແມ່ນ ຜູ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ແທນຄູ່ຄວາມ ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ.

ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຜູ້ຕາງ ໜ້າຕາມການມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 89 (ປັບປຸງ). ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມີສິດຕໍ່ສູ້ຄະດີ ໂດຍບໍ່ມີການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ການມອບໝາຍ ຈາກຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຕາງໜ້າເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກທີ່ບໍ່ທັນເຖິງສິບແປດປີ, ຄົນບ້າ, ເສຍຈິດ, ຄົນປັນຍາອ່ອນ, ຄົນຫູໜວກ, ຄົນປາກກົກ ຊຶ່ງແມ່ນພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ;
2. ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຊຶ່ງແມ່ນ ຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງຜູ້ຫາຍສາບສູນ;
3. ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຜູ້ສືບທອດ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງມູນມໍຣະດົກຂອງຜູ້ສືບທອດຂອງເຈົ້າມູນມໍຣະດົກ ທີ່ໄດ້ເສັຍຊີວິດ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນວ່າ ເປັນຜູ້ເສັຍຊີວິດຖ້າວ່າມູນມໍຣະດົກນັ້ນຫາກຍັງບໍ່ທັນມີບຸກຄົນໃດຮັບເອົາ;
4. ຜົວ ຫຼື ເມັຍ ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າກັນ ກ່ຽວກັບສິນສົມສ້າງ ແລະ ໜີ້ສິນ.

ນອກຈາກນີ້ ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງບຸກຄົນອື່ນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ກໍຖືວ່າເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 90 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 72 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະ ແທນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ແລະ ເຮັດໃນນາມເປັນຕົວແທນຂອງຄູ່ຄວາມ ແຕ່ມີສິດຊື້ຂາດ ສິດໃນກຳມະສິດ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ.

ມາດຕາ 91 (ປັບປຸງ). ຜູ້ຕາງໜ້າ ຕາມການມອບໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ແມ່ນ ບຸກຄົນທີ່ມີສິດຕໍ່ສູ້ຄະດີ ໂດຍມີການແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ການມອບໝາຍຈາກຜູ້ທີ່ຕົນປົກປ້ອງ ຫຼື ຈາກສານປະຊາຊົນ.

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ທະນາຍຄວາມ;
2. ພະນັກງານ ຫຼື ກຳມະກອນຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ຖືກມອບໝາຍໃນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດນັ້ນ;
3. ບຸກຄົນທີ່ຖືກມອບໝາຍຈາກບັນດາຄູ່ຄວາມໃນຄະດີຝ່າຍດຽວກັນ;
4. ບຸກຄົນທີ່ສານແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ຍາດພີ່ນ້ອງຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ.

ມາດຕາ 92 (ໃໝ່). ສິດ ແລະ ພັນທະ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ ຕາມການມອບໝາຍ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມການມອບໝາຍ ມີ ສິດ ແລະ ພັນທະ ໃນຂອບເຂດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເນື້ອໃນຂອງສັນຍາມອບໝາຍ.

ຜູ້ຕາງໜ້າ ຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ຊອກຫາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງຜູ້ມອບໝາຍໃຫ້ຕົນເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຢູ່ສານ.

ມາດຕາ 93 (ປັບປຸງ). ການມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ

ການມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ ແມ່ນ ການມອບສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຄູ່ຄວາມ ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງປະຕິບັດແທນຕົນຢູ່ສານ. ການມອບໝາຍນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຈາກອົງການຈັດຕັ້ງ ບ່ອນທີ່ຜູ້ມອບໝາຍສັງກັດຢູ່ ເຊັ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ, ສຳນັກງານທະບຽນສານ ຫຼື ອົງການປົກຄອງບ້ານ, ສະຖາບັນ, ໂຮງ ຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ຄ້າຍຄຸມຂັງ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ.

ການມອບໝາຍ ທີ່ເຮັດໃນນາມນິຕິບຸກຄົນ ຕ້ອງອອກໃຫ້ໂດຍຫົວໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສໍາລັບ ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າໂດຍສານນັ້ນ ຈະມີຂັ້ນໃນກໍລະນີ ທີ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງບໍ່ມີຄວາມສາມາດມອບໝາຍໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ເປັນຜູ້ທຸກຍາກ, ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ.

ມາດຕາ 94 (ໃໝ່). ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃນການດໍາເນີນຄະດີ

ການບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການດໍາເນີນຄະດີຢູ່ສານ ມີ ກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການມອບສິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຈາກຄູ່ຄວາມ;
2. ບຸກຄົນທີ່ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງແລ້ວ ໃນຄະດີດຽວກັນ;
3. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
4. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ໃນການດໍາເນີນຄະດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 54 ແລະ ມາດຕາ 61 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 95 (ໃໝ່). ການສິ້ນສຸດການເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃນການດໍາເນີນຄະດີ

ຜູ້ຕາງໜ້າຕາມກົດໝາຍ ຈະສິ້ນສຸດລົງເມື່ອບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ ການຄຸ້ມຄອງຫາກບັນລຸນິຕິພາວະ ຫຼື ມີອາຍຸຮອດສິບແປດປີ ຫຼື ບຸກຄົນ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ໄດ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ແລະ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດໍາເນີນຄະດີດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

ຜູ້ຕາງໜ້າ ຕາມການມອບໝາຍຈະສິ້ນສຸດລົງ ເມື່ອຜູ້ກ່ຽວໄດ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ໃນການດໍາເນີນຄະດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາມອບໝາຍ ຫຼື ຄູ່ຄວາມໄດ້ຍົກເລີກສັນຍາ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເປັນຜູ້ຕາງໜ້າ.

ຄູ່ຄວາມ ຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ສານຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ກ່ຽວກັບການຍົກເລີກຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີຢູ່ສານ;

ພາກທີ VI
ຫຼັກຖານໃນຄະດີ

ມາດຕາ 96 (ບັບປຸງ). ຫຼັກຖານ

ຫຼັກຖານໃນຄະດີແບ່ງ ແມ່ນ ບັນດາຂໍ້ມູນ ເປັນຕົ້ນ ວັດຖຸ, ເອກະສານ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ ຊຶ່ງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ນຳມາຍື່ນຕໍ່ສານ ຫຼື ສານລົງເກັບກຳດ້ວຍຕົນເອງ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ສານສາມາດກຳນົດເຫດການ ທີ່ພາໃຫ້ມີການຮ້ອງຟ້ອງ, ການແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ແລະ ເຫດການ ອື່ນ ທີ່ມີຄວາມໝາຍສໍາຄັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ສານ ໃນການຕັດສິນຄະດີຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 97 (ໃໝ່). ທີ່ມາຂອງຫຼັກຖານ

ຫຼັກຖານ ໄດ້ມາຈາກທີ່ມາ ດັ່ງນີ້:

1. ເອກະສານ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ແລະ ສຽງ;
2. ການວາງສະແດງວັດຖຸສິ່ງຂອງຕ່າງໆ;
3. ການໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີສາມ, ພະຍານໃນຄະດີ;
4. ບົດສະຫຼຸບ ຫຼື ບົດລາຍງານຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງຂໍ້ມູນ ຈາກປະເທດ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ໃນສັນຍາ ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນ ກ່ຽວ ກັບວຽກງານຍຸຕິທຳ;
5. ບົດບັນທຶກການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ;
6. ຜົນຂອງການຕີລາຄາຊັບສິມບັດທີ່ຂັດແຍ່ງ;
7. ທີ່ມາອື່ນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 98. ປະເພດຫຼັກຖານ

ຫຼັກຖານໃນຄະດີ ແພ່ງ, ການຄ້າ, ຄອບຄົວ, ເດັກ ແລະ ແຮງງານ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ;
2. ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ;
3. ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ ແມ່ນ ໄດ້ມາຈາກວັດຖຸສິ່ງຂອງ ທີ່ພົວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເຊັ່ນ ພາຫະ ນະ, ຮົ່ວ, ຜົນລະປູກ ແລະ ວັດຖຸສິ່ງຂອງອື່ນ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ ແມ່ນ ໄດ້ມາຈາກໜັງສືຢັ້ງຢືນກຳມະສິດ, ສັນຍາ, ຮູບພາບ, ບັນຊີຊັບສິນ ແລະ ເອກະສານອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ ແມ່ນ ໄດ້ມາຈາກຄຳໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ, ຄຳໃຫ້ການ ແລະ ການຍັ້ງຢືນຂອງພະຍານ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນໃນການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ພົວພັນກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ມາດຕາ 99 (ບັບປຸງ). ຫຼັກຖານທີ່ເປັນວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານ

ບຸກຄົນຜູ້ສະເໜີຫຼັກຖານດ້ວຍຕົນເອງ ຫຼື ສະເໜີໃຫ້ສານທວງເອົາຫຼັກຖານໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນ ວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານນັ້ນ ມີພັນທະຊື້ແຈງກ່ຽວກັບເຫດການ ຫຼື ທີ່ມາຂອງຫຼັກຖານ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີຂອງສານ.

ຖ້າວ່າຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີນັ້ນ ຫາກໄດ້ມາຈາກບຸກ ຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີແລ້ວ ຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຖືກສົ່ງຄືນ ແຕ່ສານຕ້ອງໄດ້ສຳເນົາເອກະສານດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ.

ວັດຖຸ ຫຼື ເອກະສານ ທີ່ເປັນຫຼັກຖານນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ເບິ່ງເຫັນໄດ້, ຈັບບາຍໄດ້ ຫຼື ຟັງສຽງ ໄດ້ ຫຼື ອ່ານໄດ້.

ມາດຕາ 100. ຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ

ຄຳໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຈະຖືກກວດກາ ແລະ ຕີລາຄາ ພ້ອມກັນກັບຫຼັກຖານທີ່ເກັບກຳໄດ້ໃນຄະດີ.

ເຫດການ ຫຼື ຂໍ້ມູນ ຊຶ່ງຄູ່ຄວາມອ້າງຂຶ້ນເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນນັ້ນ ສານນຳໃຊ້ດຸນພິນິດຂອງຕົນ ເພື່ອພິຈາລະນາຕາມຄວາມເປັນຈິງ. ສານຈະ ຖືວ່າເຫດການ ຫຼື ຂໍ້ມູນນັ້ນເປັນຄວາມຈິງໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອ ສານຫາກເຊື່ອວ່າຄຳກ່າວອ້າງຂອງຄູ່ຄວາມຖືກ ຕ້ອງຕາມເຫດການຕົວຈິງຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 101 (ບັບປຸງ). ຫຼັກຖານໃນຄະດີການຄ້າ

ຫຼັກຖານໃນຄະດີການຄ້າ ນອກຈາກໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນປະເພດຫຼັກຖານທົ່ວໄປແລ້ວ ຍັງ ແມ່ນເອກະສານ, ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງດ້ານການຄ້າ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ເອກະ ສານທາງເອເລັກໂຕຼນິກ, ຮູບພາບ, ການຟັງໂທລະສັບ, ໂທລະສານ, ອິນເຕີເນັດ ຫຼື ເຄື່ອງມືອື່ນ ທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ.

ມາດຕາ 102 (ບັບປຸງ). ພັນທະໃນການສະເໜີຫຼັກຖານຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ

ຄູ່ຄວາມ ແຕ່ລະຝ່າຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ມີພັນທະຊອກຫາຫຼັກຖານໃນຄະດີ ແລ້ວນຳ ມາສະເໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນ.

ໂຈດ ມີພັນທະສະເໜີຫຼັກຖານທຸກຢ່າງ ເພື່ອຢັ້ງຢືນເຫດການ ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ຄຳ ຮ້ອງຟ້ອງຂອງຕົນ.

ຈຳເລີຍ ມີພັນທະສະເໜີຫຼັກຖານທຸກຢ່າງ ເພື່ອຢັ້ງຢືນເຫດການ ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນ.

ບຸກຄົນທີສາມ ມີພັນທະສະເໜີຫຼັກຖານທຸກຢ່າງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຕົນ.

ກ່ອນສານຈະພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດນັ້ນ ສານຈະກວດກາເບິ່ງວ່າ ໂຈດມີຫຼັກ ຖານພຽງພໍ ຫຼື ບໍ່ ຖ້າວ່າບໍ່ພຽງພໍແລ້ວ ສານຈະແນະນຳໃຫ້ໂຈດຊອກຫາຫຼັກຖານມາຕື່ມ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີ ຫຼັກຖານອັນໃດແລ້ວ ສານກໍຈະບໍ່ພິຈາລະນາໃຫ້.

ຖ້າວ່າຫຼັກຖານທີ່ໂຈດ, ຈໍາເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ສະເໜີນັ້ນ ຫາກບໍ່ພຽງພໍແລ້ວ ສານກໍຈະແນະນຳໃຫ້ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຊອກຫາຫຼັກຖານມາເພີ່ມເຕີມ ຫຼື ສານຈະລົງເກັບກຳຫຼັກຖານ ຕາມການສະເໜີຂອງບຸກຄົນນັ້ນ ຫຼື ດ້ວຍຕົນເອງກໍໄດ້.

ມາດຕາ 103 (ໃໝ່). ການຍື່ນຫຼັກຖານຕໍ່ສານ

ຄູ່ຄວາມ ສາມາດຍື່ນຫຼັກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຮ້ອງຟ້ອງ, ແກ້ຟ້ອງ, ຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍຂອງຕົນຕໍ່ສານໄດ້ຕະຫຼອດເວລາ ນັບແຕ່ສານໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍ ມາພິຈາລະນາຈົນເຖິງການປິດການໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃໝ່.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານ ຕ້ອງເປັນຕົ້ນສະບັບ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີຕົ້ນສະບັບ ຫຼື ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການນຳເອົາຕົ້ນສະບັບມາສະເໜີຕໍ່ສານ ກໍໃຫ້ມີການຍັ້ງຍືນການສຳເນົາ, ຮູບ ຖ່າຍ ຫຼື ວິທີອື່ນ ມາຍັ້ງຍືນຕໍ່ສານ. ສຳລັບເອກະສານທີ່ເປັນພາສາຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ແປເປັນພາສາ ລາວ ແລະ ຍັ້ງຍືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງການແປ ຈາກສຳນັກງານທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 104 (ໃໝ່). ການມອບຮັບຫຼັກຖານ

ຜູ້ຍື່ນຫຼັກຖານຕໍ່ສານ ຕ້ອງເຮັດໃບສະເໜີ ໂດຍບົ່ງບອກລາຍການ, ລັກສະນະຂອງຫຼັກຖານ, ຈຳນວນໜ້າເອກະສານ ແລະ ອື່ນໆ. ສານຕ້ອງກວດກາຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ຖ້າເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງ ຕາມລາຍການທີ່ບົ່ງໄວ້ໃນໃບສະເໜີນັ້ນແລ້ວ ກໍໃຫ້ສານເຮັດບົດບັນທຶກມອບຮັບຫຼັກຖານຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ບົດບັນທຶກມອບຮັບຫຼັກຖານ ຕ້ອງບົ່ງບອກວັນ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ມອບຮັບຫຼັກຖານ, ຊື່ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ, ລັກສະນະ, ປະເພດ ແລະ ຈຳນວນຫຼັກຖານ ໂດຍເຮັດເປັນສາມສະບັບ ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ ລົງລາຍເຊັນຍັ້ງຍືນ ແລະ ປະທັບຕາຂອງສານ ແລ້ວມອບໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຫຼັກຖານເກັບໄວ້ໜຶ່ງສະບັບ, ສ່ວນອີກໜຶ່ງສະບັບ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ແລະ ອີກໜຶ່ງສະບັບ ຮັກສາໄວ້ໃນສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 105 (ໃໝ່). ການໂຕ້ແຍ່ງກ່ຽວກັບຫຼັກຖານ

ຄູ່ຄວາມຝ່າຍທີ່ໂຕ້ແຍ່ງ ກ່ຽວກັບຫຼັກຖານຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຕ້ອງນຳເອົາຂໍ້ມູນມາສະເໜີ ຫຼື ມາຍັ້ງຍືນຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ສານ.

ທຸກຫຼັກຖານ ທີ່ຄູ່ຄວາມສະເໜີນັ້ນ ສານຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຮັບຊາບເພື່ອໂຕ້ແຍ່ງ.

ມາດຕາ 106 (ໃໝ່). ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ

ວິທີການຂອງສານ ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຮຽກບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ;

2. ລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ;
3. ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຊ່ຽວຊານທຳການພິສູດ;
4. ສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊື້ແຈງ ຫຼື ຍັງຍືນ ຫຼື ສະໜອງຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ມອບໃຫ້ສານອື່ນ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ສອບສວນແທນ.

ມາດຕາ 107 (ໃໝ່). ການເອົາຄຳໃຫ້ການ

ເມື່ອສານເຫັນວ່າຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຊື້ແຈງບັນຫາໃດໜຶ່ງຢ່າງລະອຽດ ໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ສອບສວນໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ສານກໍຈະຮຽກບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ຕາມປະເດັນສອບສວນທີ່ໄດ້ກະກຽມໄວ້.

ຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນທີສາມໃນຄະດີ ສາມາດໃຫ້ການຊື້ແຈງເພີ່ມເຕີມ ດ້ວຍການຂຽນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍເພີ່ມເຕີມມາຍື່ນຕໍ່ສານ. ຖ້າຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດຂຽນ ຫຼື ບໍ່ຕ້ອງການຂຽນ ກໍສາມາດເຂົ້າມາໃຫ້ການຢູ່ສານໂດຍກົງ. ໃນການເອົາຄຳໃຫ້ການ ຜູ້ພິພາກສາເປັນຜູ້ສອບສວນ ແລະ ຈ່າສານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການ ເປັນຜູ້ບັນທຶກ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ກໍສາມາດໃຫ້ການເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານໂດຍກົງ ກໍໄດ້.

ການເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງເດັກ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕ້ອງໃຫ້ພໍແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງຂອງຜູ້ກ່ຽວເຂົ້າຮ່ວມນຳ.

ການສອບສວນ ໃຫ້ດຳເນີນຢູ່ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນ, ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ ຈະລົງສອບສວນ ແລະ ບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຢູ່ບ່ອນຢູ່ ຂອງຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 108 (ບັບປຸງ). ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການ

ໃນບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການນັ້ນ ຕ້ອງບົ່ງບອກ ສະຖານທີ່, ວັນ, ເວລາ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຜູ້ພິພາກສາ, ຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ພິພາກສາ, ຈ່າສານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ຊີວະປະຫວັດຫຍໍ້ຂອງຜູ້ໃຫ້ການ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແບບພິມ.

ເມື່ອເອົາຄຳໃຫ້ການສິ້ນສຸດແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງອ່ານເນື້ອໃນຂອງບົດບັນທຶກໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ການຟັງ ຫຼື ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວອ່ານເອົາເອງກໍໄດ້. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເອົາຄຳໃຫ້ການຕ້ອງພ້ອມກັນລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມືໃສ່ແຕ່ລະໜ້າ. ໃນກໍລະນີທີ່ເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງເດັກທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸສິບແປດປີ, ຄົນຫູໜວກ, ປາກກີກ ແລະ ຄົນປັນຍາອ່ອນ, ເສັຍຈິດ ຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ປົກ ຄອງ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງ ລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມືໃສ່ ເພື່ອຍັງຍືນຄຳໃຫ້ການດັ່ງກ່າວ.

ຖ້າມີການຂີດຂ້າ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມຂໍ້ຄວາມໃນບົດບັນທຶກ ຜູ້ພິພາກສາ, ຈ່າສານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ການ ຕ້ອງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມື ຍັງຍືນໄວ້ຕໍ່ໜ້າແຖວບ່ອນຂີດ

ຂ້າ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມນັ້ນ. ຖ້າຄຳໃຫ້ການມີຫຼາຍໜ້າ ຕ້ອງໃຫ້ມີການເຊັນຢັ້ງຢືນ ແລະ ແປະໂປ້ມີ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃສ່ແຕ່ລະໜ້າ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ໃຫ້ການຫາກບໍ່ຍອມລົງລາຍເຊັນ ແລະ ບໍ່ຍອມແປະໂປ້ມີນັ້ນ ຜູ້ພິພາກ ສາຕ້ອງໝາຍເຫດໄວ້ໃນຕອນທ້າຍຂອງບົດບັນທຶກ.

ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການນັ້ນ ໃຫ້ເຮັດເປັນສອງສະບັບ, ສະບັບໜຶ່ງປະກອບໃສ່ສຳນວນຄະດີ ແລະ ອີກສະບັບໜຶ່ງ ມອບໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ການ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ການເອົາຄຳໃຫ້ການ ອາດຈະບັນທຶກດ້ວຍການອັດສຽງໄວ້ ເພື່ອເປັນຂໍ້ ມູນກຳໄດ້.

ມາດຕາ 109 (ໃໝ່). ການຊ້ອງໜ້າ

ສານອາດຈະຮຽກຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ເຂົ້າມາຊ້ອງໜ້າກັນຢູ່ສານ ເພື່ອຊີ້ແຈງບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຜ່ານການເກັບກຳຂໍ້ ມູນຫຼັກຖານຂອງສານ ເມື່ອເຫັນວ່າບັນຫາທີ່ຄູ່ຄວາມສະເໜີນັ້ນ ມີຂໍ້ສົງໄສ ຫຼື ບໍ່ທັນເປັນເອກະພາບ ກັນ.

ການຊ້ອງໜ້າແຕ່ລະຄັ້ງ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຕ້ອງເຊັນຢັ້ງຢືນ ດັ່ງດຽວກັນກັບບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 108 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 110 (ໃໝ່). ການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ

ສານ ຈະລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານກໍໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງເຮັດຊ້ອງໜ້າຄູ່ຄວາມ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສານ ຕ້ອງຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ກ່ຽວກັບການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ໂຈດນຳເງິນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ມາມອບຕາມການຄິດໄລ່. ທຸກການໃຊ້ຈ່າຍ ຕ້ອງສະຫຼຸບ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ໃຫ້ວິນິດໄສລົງໃນຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ.

ມາດຕາ 111 (ໃໝ່). ບົດບັນທຶກການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ

ບົດບັນທຶກການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ຕ້ອງເຮັດຢ່າງລະອຽດ ກ່ຽວກັບລັກສະນະ, ຈຸດ ພິເສດ ຫຼື ສະພາບ, ບ່ອນທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນເຊັນ ແລະ ໃຫ້ນາຍບ້ານບ່ອນກ່ຽວ ຂ້ອງເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາຢັ້ງຢືນ.

ການກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ ຕ້ອງໃຫ້ຈຳສານເປັນຜູ້ເຮັດບົດບັນທຶກ ຫຼື ໃຫ້ພະນັກງານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງວັດແທກ, ແຕ້ມແຜນວາດ, ຖ່າຍຮູບ, ຄິດໄລ່ ຫຼື ປະເມີນລາຄາ ຕາມການຊີ້ນຳຂອງຜູ້ພິ ພາກສາ ບົນພື້ນຖານການໃຫ້ຂໍ້ມູນ, ການຊີ້ບອກ ແລະ ຄຳເຫັນຂອງຄູ່ຄວາມກໍລະນີ.

ມາດຕາ 112 (ບັບປຸງ). ການສົ່ງຫຼັກຖານໃຫ້ພິສູດ ຫຼື ຢັ້ງຢືນ

ຜ່ານການດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຫາກມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃດບໍ່ຈະແຈ້ງ, ມີຂໍ້ສົງໄສ, ຊຳກັ້ນ, ຂັດ ກັນ ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງທຳການພິສູດ ເປັນຕົ້ນ ຕົວໜັງສື, ລາຍເຊັນ, ຕາປະທັບ, ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ຕາມຄຳສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານແລ້ວ. ສານຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອທຳການພິສູດ ຫຼື ຍັງຢືນ ພ້ອມທັງບົ່ງບອກບັນຫາ ຫຼື ເປົ້າໝາຍຂອງການພິສູດ ຫຼື ການຍັງຢືນນັ້ນ ໃຫ້ລະອຽດ, ກຳນົດເວລາພິສູດ ຫຼື ຍັງຢືນ ພ້ອມທັງຄັດ ຕິດຂໍ້ມູນເອກະສານທີ່ຈະພິສູດນັ້ນ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ.

ມາດຕາ 113 (ໃໝ່). ບົດສະຫຼຸບຜົນຂອງການພິສູດ ຫຼື ການຍັງຢືນ

ບົດສະຫຼຸບຜົນຂອງການພິສູດ ຫຼື ການຍັງຢືນ ຕ້ອງບົ່ງບອກລັກສະນະ, ຈຸດພິເສດ, ຂໍ້ສົງ ໄສຂອງຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ພິສູດ ຫຼື ຍັງຢືນ ຕາມຫຼັກວິຊາການ. ເມື່ອທຳການພິສູດສຳເລັດແລ້ວ ຕ້ອງ ເຮັດບົດສະຫຼຸບ, ເຊັນຍັງຢືນ ແລະ ປະທັບຕາ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ສານ ຕາມວັນເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້.

ມາດຕາ 114 (ໃໝ່). ການສະເໜີໃຫ້ສະໜອງຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ

ໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຖ້າສານເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຢູ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດນຳມາຍື່ນຕໍ່ສານໄດ້ ສານຈະເຮັດໜັງສືສະເໜີໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງນັ້ນ ສະໜອງຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ສານ ຕາມການ ຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ເມື່ອຕ້ອງການເອກະສານ ທີ່ເປັນສະບັບເດີມ ສານຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກມອບຮັບເປັນລາຍ ລັກອັກສອນ, ເມື່ອສານໄດ້ກວດກາ, ນຳໃຊ້ຫຼັກຖານເຫຼົ່ານັ້ນແລ້ວ ສານຕ້ອງສົ່ງຫຼັກຖານຄືນໃຫ້ອົງການ ຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 115 (ບັບປຸງ). ການມອບໝາຍຂອງສານໃຫ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຢູ່ແຂວງ, ນະຄອນ ຫຼື ເມືອງ, ເທດສະບານອື່ນ ສານທີ່ພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນ ມີສິດມອບໝາຍໃຫ້ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະ ຄອນ ຫຼື ສານປະຊາຊົນເຂດອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃຫ້ຕົນ.

ໃນການມອບໝາຍນັ້ນ ຕ້ອງບອກເຖິງເນື້ອໃນຂອງຄະດີ ໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ຫຼັກຖານ ຊຶ່ງສານທີ່ຮັບມອບໝາຍນັ້ນຄວນເກັບກຳ. ການມອບໝາຍດັ່ງກ່າວ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ສຳລັບສານ ທີ່ຮັບມອບໝາຍເທົ່ານັ້ນ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດພາຍໃນກຳນົດເວລາສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບການ ມອບໝາຍເປັນຕົ້ນໄປ.

ບົດບັນທຶກ ແລະ ຫຼັກຖານທີ່ເກັບກຳໄດ້ທັງໝົດ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ສານທີ່ພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນ ໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 116. ການມອບໝາຍໃຫ້ສານອື່ນເອົາຄຳໃຫ້ການແທນ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ, ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ຫາກບໍ່ສາມາດເຂົ້າມາໃຫ້ການ ຕໍ່ສານ ເນື່ອງຈາກຢູ່ຫ່າງຖິ່ນຕ່າງກັນ ຫຼື ຍ້ອນສາເຫດອື່ນແລ້ວ ສານທີ່ດຳເນີນຄະດີນັ້ນ ຈະສົ່ງປະ ເດັນການສອບສວນ ໃຫ້ສານທ້ອງຖິ່ນອື່ນບ່ອນທີ່ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວຢູ່ນັ້ນ ເອົາຄຳໃຫ້ການແທນ ໃນກຳ ນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບປະເດັນການສອບສວນ ເປັນຕົ້ນໄປ. ພາຍຫຼັງສອບສວນແລ້ວ ບົດບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ສານທີ່ມອບໝາຍນັ້ນ ໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 117 (ໃໝ່). ການຄຸ້ມຄອງຫຼັກຖານ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານກຳລັງຈະຖືກທຳລາຍ, ຢູ່ໃນສະພາບສ່ຽງທີ່ຈະຖືກທຳລາຍ ຫຼື ອາດມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເກັບກຳໃນຕໍ່ໜ້າ ຄູ່ຄວາມອາດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ໃຫ້ອອກຄຳສັ່ງໃດໜຶ່ງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ. ການຄຸ້ມຄອງຫຼັກຖານ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍຫຼາຍຮູບການ ເຊັ່ນ ການສຳ ເນົາ, ການຖ່າຍຮູບ, ການບັນທຶກສຽງ, ການບັກທຶກຫຼັກຖານ, ການນຳຫຼັກຖານມາຮັກສາໄວ້ທີ່ປອດ ໄພ ຫຼື ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ປົກປັກຮັກສາ, ຄຸ້ມຄອງຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ.

ສຳລັບຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ ເປັນຕົ້ນ ພະຍານທີ່ຖືກຂົ່ມຂູ່, ບັງຄັບ ຫຼື ກົດດັນໃນຮູບ ການໃດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ສະດວກ ຫຼື ບໍ່ສາມາດໃຫ້ການຕາມຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ສານໄດ້ ຈະໄດ້ຮັບ ການປົກປ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 118 (ບັບປຸງ). ການຊ້ຳຊາ ຕີລາຄາຫຼັກຖານ

ສານ ຕ້ອງກວດກາ, ຊ້ຳຊາຕີລາຄາຫຼັກຖານ ດ້ວຍຄວາມໝັ້ນໃຈຂອງຕົນ ບົນພື້ນຖານ ການພິຈາລະນາເຫດການຂອງຄະດີທັງໝົດ ຢ່າງຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ.

ຫຼັກຖານຈະມີຄຸນຄ່າໃຊ້ໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອສານໄດ້ກວດກາ, ຕີລາຄາ ແລະ ຮັບຮູ້ແລ້ວເທົ່ານັ້ນ. ສານຕ້ອງເອົາການຮັບຮູ້ຫຼັກຖານ ທີ່ເປັນເອກະພາບຂອງຄູ່ຄວາມເປັນຫຼັກ ໃນການພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 119 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ຫຼັກຖານ

ທຸກຫຼັກຖານ ທີ່ສານເຊື່ອຖືວ່າ ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຕ້ອງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພິຈາລະນາ ຕັດສິນ ຫຼື ພິພາກສາ.

ຫຼັກຖານຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ສານເຫັນວ່າ ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນ ກໍໃຫ້ວິນິດໄສລົງໃນ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ.

ມາດຕາ 120 (ໃໝ່). ລະບຽບການພິຈາລະນາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ

ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີ ຈົນເຖິງປິດການໂຕ້
ຖຽງໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຄະນະສານຕ້ອງຖາມຄູ່ຄວາມວ່າ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ຍື່ນມານັ້ນ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຫຼື ບໍ່,
ຖ້າຫາກບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ ກໍຈະໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນຳເອົາມາສະເໜີເພີ່ມຕື່ມ ພາຍໃນກຳນົດເວລາທີ່ສານເຫັນ
ວ່າເໝາະສົມ. ຖ້າຫາກຄົບຖ້ວນ ແລະ ພຽງພໍແລ້ວ ສານກໍຈະນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ພາກທີ VII

ມາດຕະການຂອງສານ

ໝວດທີ 1

ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ມາດຕາ 121 (ປັບປຸງ). ປະເພດມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບຂອງຄູ່ຄວາມທີ່ຢູ່ນຳຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ຢູ່ນຳຜູ້ອື່ນ;
2. ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ;
3. ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນໃດໜຶ່ງ ທີ່ພົວພັນໃນຄະດີກັບຜູ້ອື່ນ;
4. ອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງອື່ນ.

ໃນກໍລະນີ ມີການຟ້ອງແຍ່ງ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວນີ້ ກໍສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ດັ່ງດຽວກັນ.

ການລະເມີດມາດຕະການທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ເທິງນີ້ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕາມລະບຽບກົດ ໝາຍ.

ມາດຕາ 122 (ປັບປຸງ). ການຍຶດຊັບ

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຮູ້ແຈ້ງ ກ່ຽວກັບປະເພດ, ຈຳນວນ, ບັນຊີຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ
ວັດຖຸສິ່ງຂອງ, ສິນຄ້າ ຫຼື ປະເພດສັງຫາລິມະຊັບອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ, ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການດຳ
ເນີນຄະດີ ຫຼື ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ
ຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານຖ້າຫາກແມ່ນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມແລ້ວ ສານ
ຈະອອກຄຳສັ່ງຍຶດຊັບດັ່ງກ່າວ ມາຮັກສາໄວ້ໃນສະຖານທີ່ເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 123 (ປັບປຸງ). ການອາຍັດຊັບ

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຮູ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບປະເພດ, ຈຳນວນ, ບັນຊີສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ອະສັງຫາລິມະຊັບທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ, ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ຖ້າຫາກແມ່ນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມແລ້ວ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງອາຍັດຊັບ.

ມາດຕາ 124 (ໃໝ່). ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງໃນຄະດີມີການເຄື່ອນໄຫວ ຫຼື ກະທຳສິ່ງໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ເຊັ່ນ ການຂົ່ມຂູ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພະຍານ, ການທຳລາຍຫຼັກຖານນັ້ນ ສານອາດຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢຸດເຊົາການກະທຳດັ່ງກ່າວ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ມາດຕາ 125 (ໃໝ່). ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນໃດໜຶ່ງ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງໃນຄະດີ ປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຊຶ່ງພົວພັນໃນຄະດີກັບຜູ້ອື່ນ ເຊັ່ນ ການເຮັດສັນຍາຊື້ຊ້ອນກັນ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຢຸດເຊົາການປະຕິບັດຂໍ້ຜູກພັນດັ່ງກ່າວ ຕາມການຮ້ອງຂໍ ຂອງຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ.

ມາດຕາ 126 (ໃໝ່). ການຈຳກັດບໍລິເວນຕໍ່ຄູ່ຄວາມ

ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ການເຂົ້າມາໃຫ້ການຊີ້ແຈງຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕໍ່ສານ ສານອາດຈະອອກມາດຕະການ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄູ່ຄວາມອອກຈາກພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງ ຫຼື ອອກນອກປະເທດ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ເວັ້ນເສຍແຕ່ກໍລະນີຈຳເປັນ ຄູ່ຄວາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງຊີ້ແຈງເຫດຜົນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ນຳຫຼັກຊັບມາຄັ້ງປະກັນໄວ້ນຳສານ ຕາມການກຳນົດຂອງສານ.

ມາດຕາ 127 (ບັບປຸງ). ໝາຍພາຕົວ

ໝາຍພາຕົວ ແມ່ນ ຄຳສັ່ງຂອງສານ ເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດ ນຳເອົາຕົວຈຳເລີຍ, ພະຍານເຂົ້າມາພົບກັບຜູ້ພິພາກສາ ຕາມວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝາຍພາຕົວນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຈຳເລີຍ, ບຸກຄົນທີ່ສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ, ພະຍານ ຫາກໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກຖົງສາມຄັ້ງ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ພາຕົວຜູ້ກ່ຽວເຂົ້າມາສານ. ໃນການພາຕົວນັ້ນ ຕ້ອງມີການປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ, ນອກຈາກນີ້ ແລ້ວຜູ້ກ່ຽວອາດຈະຖືກດຳເນີນຄະດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 128 (ໃໝ່). ເນື້ອໃນຂອງຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ອອກມາດຕະການ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ອອກມາດຕະການ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ຂອງສານ ທີ່ຈະຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍເຖິງ;
2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ທີ່ຢູ່, ການພົວພັນໃນຄະດີ ຂອງຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ;
3. ຂໍ້ມູນລະອຽດ ກ່ຽວກັບຊັບສິ່ງຂອງ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ທີ່ຢູ່, ການພົວພັນໃນຄະດີຂອງບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການອອກມາດຕະການ;
4. ສະຫຼຸບເຫດການໂດຍຫຍໍ້ຂອງຄະດີ ແລະ ເຫດຜົນຂອງການຮ້ອງຂໍ;
5. ເອກະສານທີ່ພົວພັນກັບການຮ້ອງຂໍ;
6. ວັນ, ເດືອນ, ປີ ທີ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ;
7. ລາຍເຊັນຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ແລະ ການຢັ້ງຢືນ ຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 129 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງມອບ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມາຄົ້ນຄວ້າ ພິຈາລະນາ.

ການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 122 ແລະ 123 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນອກຈາກຈະພິຈາລະນາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ ເມື່ອມີຄວາມຈຳ ເປັນ ກໍຕ້ອງລົງກວດກາສະຖານທີ່ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ສະເໜີຍຶດ ຫຼື ອາຍັດນັ້ນ. ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຍຶດ ຫຼື ອາ ຍັດນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມກັບມູນຄ່າການຮ້ອງຟ້ອງ.

ການອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງຂອງສານ ໃຫ້ອອກເປັນຄຳສັ່ງຂອງຄະ ນະສານ.

ມາດຕາ 130 (ບັບປຸງ). ການປ່ຽນແປງ ແລະ ການລົບລ້າງ ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ການປ່ຽນແປງ ຫຼື ການລົບລ້າງ ມາດຕະການຮັບປະກັນຄຳຮ້ອງຟ້ອງປະເພດໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີນັ້ນ ແຕ່ການບໍ່ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ກໍຈະບໍ່ພາໃຫ້ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການພິຈາລະນານັ້ນໄດ້.

ສານອາດຈະປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຕາມຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ຖ້າຫາກແມ່ນຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ຂອງສັງຄົມ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຫາກບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງຕາມຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ມາດຕະການທີ່ສານວາງອອກນັ້ນ ກໍຈະມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ຈົນກວ່າຈະມີຄຳສັ່ງປົດສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 131 (ໃໝ່). ການຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີ ສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳສັ່ງ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບຄຳສັ່ງ ໃຫ້ປະຕິບັດມາດຕະການຂອງສານເປັນຕົ້ນໄປ.

ການຂໍອຸທອນ, ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງປ່ຽນແປງ ຫຼື ລົບລ້າງມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ໃຫ້ຍື່ນຕໍ່ຄະນະສານຂັ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 132 (ໃໝ່). ຜົນບັງຄັບຂອງຄຳສັ່ງໃຫ້ປະຕິບັດມາດຕະການ

ຄຳສັ່ງຂອງຄະນະສານ ກ່ຽວກັບມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດຄືກັນກັບຄຳຕົກລົງອື່ນຂອງສານ. ບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ທີ່ມີການລະເມີດເນື້ອໃນໃດ ໜຶ່ງຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄຳສັ່ງດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍ ແລະ ຜົນເສັຍຫາຍທັງໝົດທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 133 (ໃໝ່). ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄຳສັ່ງຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ນັ້ນສານຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອແຈ້ງ ແລະ ຕິດຄຳສັ່ງຂອງສານໄວ້ບ່ອນຊັບສິ່ງຂອງຕັ້ງຢູ່, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ, ສານປະຊາຊົນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການອື່ນຂອງສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 124, 125 ແລະ 126 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມມາຮັບຊາບ ແລະ ແຈ້ງຄຳສັ່ງດັ່ງກ່າວຕໍ່ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ສຳລັບມາດຕາ 126 ນັ້ນ ນອກຈາກຈະແຈ້ງຕໍ່ອົງການປົກຄອງນັ້ນແລ້ວ ຍັງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫຼວດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ.

ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໝາຍພາຕົວ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 127 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ອອກມາດຕະການຮັບປະກັນການຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ.

ໝວດທີ 2

ມາດຕະການຮັບດ່ວນຊົ່ວຄາວຂອງສານ

ມາດຕາ 134 (ບັບປຸງ). ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຮັບດ່ວນຊົ່ວຄາວຂອງສານ

ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການບັງຄັບໃດໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີທີ່ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂັດແຍ່ງກັນນັ້ນ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຊີ້ຂາດຢ່າງຮີບດ່ວນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຈະມີການປ່ຽນຮູບ ຫຼື ເສື່ອມເສັຍຄຸນນະພາບກ່ອນການຕັດສິນຄະດີ.

ສານ ຈະອອກຄຳສັ່ງມອບສິດຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຊີ້ຂາດໃນຊັບສິ່ງຂອງນັ້ນ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ ຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍໄດ້.

ມາດຕາ 135. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ຄົນເສັຍຈິດ

ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການປິ່ນປົວ ຕໍ່ຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ຫຼື ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງ ແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ເປັນຄົນເສັຍຈິດ ກ່ອນ ຫຼື ພາຍຫຼັງ ທີ່ສານໄດ້ອອກຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາແລ້ວ ດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ໄປປິ່ນປົວທີ່ໂຮງໝໍໂລກຈິດ ຫຼື ສະຖານທີ່ປິ່ນປົວສະເພາະ.

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ປິ່ນປົວດີແລ້ວ ຕ້ອງນຳເອົາຜູ້ກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ຫຼື ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ ມາດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ນຳມາປະຕິບັດຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງ ສານຕໍ່ໄປ.

ມາດຕາ 136. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ຂອງສານຕໍ່ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືກຍຸບເລີກ

ສານຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການຍິດ ຫຼື ອາຍັດຊັບຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ກ່ອນ ຫຼື ພາຍຫຼັງທີ່ສານໄດ້ອອກຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິ ພາກສາ ແລ້ວ ດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງຍິດ ຫຼື ອາຍັດຊັບ.

ເມື່ອອອກຄຳສັ່ງຍິດ ຫຼື ອາຍັດຊັບໄວ້ແລ້ວ ຕ້ອງທຳການແກ້ໄຂຂັບຫາດັ່ງກ່າວ ກັບຜູ້ທີ່ຮັບ ຜິດຊອບ ຫຼື ຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຂອງນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກນັ້ນ ໃຫ້ສຳເລັດ ໃນກຳນົດບໍ່ໃຫ້ເກີນ ສາມສິບວັນ ພາຍຫຼັງທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບ ການຊຳລະສະສາງໜີ້ສິນ ໃນກໍລະນີ ທີ່ວິສາຫະກິດໄດ້ລົ້ມລະລາຍນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົ້ມລະລາຍຂອງວິສາຫະກິດ.

ມາດຕາ 137. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ຂອງສານຕໍ່ຜິວ ຫຼື ເມັຍ

ສານ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງຕັດເງິນເດືອນ ຫຼື ລາຍໄດ້ ຫຼື ຍິດ ຫຼື ອາຍັດຊັບທີ່ຕົກເປັນພູດຂອງຜິວ ຫຼື ເມັຍ ເພື່ອເປັນພັນທະໃນການຈ່າຍຄ່າເບິ່ງແຍງລ້ຽງດູຜິວ ຫຼື ເມັຍ ແລະ ລູກ ຜູ້ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນອາຍຸສິບແປດປີ ທີ່ຢູ່ນຳເມັຍ ຫຼື ຜິວ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍ ຫຼັງທີ່ມີການຢ່າຮ້າງກັນ.

ມາດຕາ 138. ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ເດັກ

ສານ ຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການດ້ວຍການອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກທີ່ມີຄະດີ ຊຶ່ງອາຍຸບໍ່ທັນເຖິງສິບແປດປີ ດັ່ງນີ້:

1. ຕິດຕາມການປະພຶດຂອງເດັກ;
2. ຄຸ້ມຄອງ, ຄວບຄຸມເດັກໃນລະຫວ່າງການພິຈາລະນາຄະດີ;
3. ນຳເອົາເດັກໄປກວດ, ບິ້ນປົວພະຍາດ;
4. ສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ເບິ່ງແຍງດູແລເດັກ ໃນເວລາພິຈາລະນາຄະດີ;
5. ລາຍງານຄວາມເປັນຈິງ ລວມທັງໃຫ້ຄຳເຫັນຕໍ່ສານໃນຄະດີເດັກ;
6. ບໍ່ໃຫ້ນຳເອົາເດັກໄປເຮັດວຽກງານໜັກ ຫຼື ວຽກອື່ນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮງງານ.

ມາດຕາ 139 (ໃໝ່). ມາດຕະການຊົ່ວຄາວອື່ນ ຂອງສານ

ນອກຈາກມາດຕະການຊົ່ວຄາວຂອງສານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 134 ຫາ 138 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຂັດແຍ່ງ ກັນນັ້ນ ສານສາມາດອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ນຳໃຊ້ຊັບສິ່ງຂອງດັ່ງກ່າວ ຊົ່ວຄາວ ກ່ອນກໍໄດ້ຈົນກວ່າການດຳເນີນຄະດີຈະສິ້ນສຸດລົງ.

ມາດຕາ 140. ຜົນບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານ

ຄຳສັ່ງຂອງສານ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວນັ້ນ ໃຫ້ປະຕິບັດໃນທັນ ໃດເວັ້ນເສັ້ຍແຕ່ມາດຕະການຂອງສານ ຕໍ່ ຜົວ ຫຼື ເມັຍ ຊຶ່ງມີສິດຂໍອຸທອນ ຄຳສັ່ງນັ້ນ.

ຄຳສັ່ງດັ່ງກ່າວ ຈະສິ້ນສຸດລົງ ພາຍຫຼັງ ທີ່ສານໄດ້ອອກຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ. ຊັບສິ່ງຂອງທີ່ຖືກຄຸ້ມຄອງ ຫຼື ຊີ້ຂາດ ຫຼື ຍຶດ ຫຼື ອາຍັດຊັບດ້ວຍຄຳສັ່ງນັ້ນ ແລ້ວ ກໍຈະນຳມາໃຊ້ແທນຄ່າເສັ້ຍຫາຍ ຕາມຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ.

ມາດຕາ 141 (ໃໝ່). ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ອອກມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ອອກມາດຕະການຮີບດ່ວນຊົ່ວຄາວຂອງສານຢ່າງດຽວ ຫຼື ຫຼາຍຢ່າງກໍໄດ້ ເພື່ອປົກປ້ອງຫຼັກຖານ, ຄຸ້ມຄອງ, ນຳໃຊ້ ຫຼື ຊີ້ຂາດ ຊັບທີ່ຂັດແຍ່ງໃດໜຶ່ງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມເສັ້ຍຫາຍ.

ພາກທີ VIII

ການອອກ, ການສົ່ງ ແລະ ການແຈ້ງ ໝາຍຮຽກ ແລະ ເອກະສານອື່ນຂອງສານ

ມາດຕາ 142. ເນື້ອໃນຂອງໝາຍຮຽກ
ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງມີເນື້ອໃນ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ຂອງສານປະຊາຊົນ;
2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຜູ້ຖືກຮຽກ;
3. ຜູ້ຖືກຮຽກເຂົ້າມາສານພົວພັນກັບຄະດີເລື່ອງໃດ, ໃນຖານະ ແລະ ຈຸດປະສົງໃດ;
4. ສະຖານທີ່ ແລະ ວັນເວລາເຂົ້າມາສານ;
5. ຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນ ປະຕິບັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ນຳເອົາຫຼັກຖານເຂົ້າມາສານ;
6. ຄຳເຕືອນໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນຂອງຜູ້ຖືກຮຽກ ທີ່ບໍ່ເຂົ້າມາສານ.

ສຳລັບໝາຍເຊັນ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບໝາຍຮຽກ.

ມາດຕາ 143 (ໃໝ່). ການຕົກລົງອອກໝາຍຮຽກ

ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການດຳເນີນຄະດີ ເປັນຜູ້ຕົກລົງເປົ້າໝາຍຜູ້ທີ່ມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ເຊັ່ນ ພະຍານ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ພ້ອມທັງກຳນົດວັນເວລາ ແລະ ກະກຽມປະເດັນສອບສວນ ແລ້ວແນະນຳໃຫ້ຈ່າສານອອກໝາຍຮຽກບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 144 (ໃໝ່). ການອອກໝາຍຮຽກ

ຈ່າສານ ຂອງສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຜູ້ອອກໝາຍຮຽກ ຕາມການແນະນຳຂອງຜູ້ພິພາກສາ.

ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງເຮັດເປັນສາມສະບັບຄື ໜຶ່ງສະບັບ ເອົາໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໜຶ່ງສະບັບເອົາໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ແລະ ອີກໜຶ່ງສະບັບ ໃຫ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ຢູ່ສຳເນົາຂອງຈ່າສານ.

ມາດຕາ 145. ການສົ່ງໝາຍຮຽກ

ໝາຍຮຽກ ທີ່ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີໃສ່ປື້ມບັນທຶກການສົ່ງເອກະສານນັ້ນ. ຖ້າວ່າຜູ້ກ່ຽວຫາກບໍ່ຍອມເຊັນຊື່ ຫຼື ແປະໂປ້ມີໃສ່ ກໍໃຫ້ຜູ້ນຳສົ່ງນັ້ນ ໝາຍເຫດໄວ້.

ໝາຍຮຽກຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮຽກນັ້ນໄດ້ຮັບກ່ອນວັນນັດໝາຍເຂົ້າມາສານ ຢ່າງໜ້ອຍສາມວັນ. ການສົ່ງເອກະສານອື່ນຂອງສານ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການສົ່ງໝາຍຮຽກ.

ມາດຕາ 146 (ໃໝ່). ຮູບການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກ

ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ ດັ່ງນີ້:

1. ການສົ່ງໂດຍກົງຫາຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ການສົ່ງຜ່ານທາງໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ;
3. ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງດ້ວຍການຕິດປະກາດ;
4. ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງຜ່ານທາງສົ່ມວນຊົນ.

ມາດຕາ 147 (ໃໝ່). ການສົ່ງໂດຍກົງຫາຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໝາຍຮຽກ ຕ້ອງສົ່ງໂດຍກົງໃຫ້ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເອງ ຫຼື ຜ່ານນາຍບ້ານບ່ອນຜູ້ກ່ຽວສັງກັດຢູ່ຕາມທີ່ຢູ່ໃນສຳນວນຄະດີ. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ຖືກຮຽກເປັນພະນັກງານ ອາດຈະສົ່ງຫາອົງການຈັດຕັ້ງບ່ອນຜູ້ກ່ຽວສັງກັດນັ້ນກໍໄດ້.

ການສົ່ງໂດຍກົງ ຕ້ອງດຳເນີນການໂດຍພະນັກງານຂອງສານ.

ມາດຕາ 148 (ໃໝ່). ການສົ່ງຜ່ານທາງໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ຫາກຢູ່ຫ່າງໄກ ສານອາດຈະສົ່ງເອກະສານຜ່ານທາງໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ກໍໄດ້.

ນັບແຕ່ວັນ ໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ໄດ້ສົ່ງເອກະສານດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ກໍຈະຖືວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ຮັບແລ້ວ.

ມາດຕາ 149 (ໃໝ່). ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງດ້ວຍການຕິດປະກາດ

ການສົ່ງ ຫຼື ແຈ້ງໝາຍຮຽກຂອງສານ ດ້ວຍການຕິດປະກາດ ແມ່ນເຮັດຂຶ້ນໃນກໍລະນີຜູ້ ຖືກຮຽກນັ້ນ ມີການຍ້າຍບ່ອນຢູ່ເລື້ອຍໆ ຊຶ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ຕໍ່ການສົ່ງໝາຍຮຽກຂອງສານ ຫຼື ໃນກໍລະນີທີ່ການສົ່ງໂດຍກົງ, ການສົ່ງຜ່ານທາງໄປສະນີ ຫຼື ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ບໍ່ສາມາດດຳເນີນການໄດ້.

ການຕິດປະກາດ ແມ່ນໃຫ້ນຳເອົາໝາຍຮຽກສະບັບຕົ້ນ ຕິດໄວ້ຢູ່ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ສະຖານທີ່ ບ່ອນຜູ້ກ່ຽວອາໄສຢູ່ສຸດທ້າຍ.

ການຕິດປະກາດ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັບອົງການປົກຄອງບ້ານບ່ອນຜູ້ກ່ຽວຢູ່ສຸດທ້າຍ ແລະ ເຮັດບົດບັນທຶກການຕິດປະກາດ ໂດຍບົ່ງບອກວັນເວລາ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຕິດປະກາດ ພ້ອມລົງລາຍເຊັນຢັ້ງຢືນ.

ການຕິດປະກາດ ໃຫ້ໃຊ້ເວລາສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນຕິດປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 150 (ໃໝ່). ການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງຜ່ານທາງສົມວນຊົນ

ໃນກໍລະນີ ຄູ່ຄວາມ ເປັນຕົ້ນ ຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼືບໜີ ຈາກການດຳເນີນຄະດີ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ບ່ອນ ຢູ່ຊຶ່ງຮູບການຕິດປະກາດ ບໍ່ຮັບປະກັນວ່າຄູ່ຄວາມຈະຮັບຊາບໝາຍຮຽກນັ້ນ ສານອາດຈະແຈ້ງຜ່ານທາງສົມວນຊົນ ກໍໄດ້.

ການແຈ້ງຜ່ານທາງສົມວນຊົນ ໃຫ້ໃຊ້ເວລາ ສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນອອກວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ ຫຼື ໜັງສືພິມໃດໜຶ່ງ.

ມາດຕາ 151 (ໃໝ່). ຄຳໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບການສົ່ງ ແລະ ແຈ້ງໝາຍຮຽກຂອງສານ ດ້ວຍການສົ່ງ ຫຼື ແຈ້ງດ້ວຍ
ການຕິດປະກາດ ຫຼື ຜ່ານທາງສື່ມວນຊົນ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ມາດຕາ 152 (ໃໝ່). ຜົນສະທ້ອນຂອງການສົ່ງ ແລະແຈ້ງ ດ້ວຍການຕິດປະກາດ ຫຼື ຜ່ານທາງສື່ມວນຊົນ

ພາຍຫຼັງໝົດກຳນົດ ຂອງການຕິດປະກາດ ຫຼື ຜ່ານທາງສື່ມວນຊົນແລ້ວ ສານຕ້ອງນຳເອົາ
ຄະດີດັ່ງກ່າວ ອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ. ຫຼັງຈາກ
ສານຕັດສິນແລ້ວ ຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນນັ້ນໄປຕິດປະກາດ ຢູ່ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ,
ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຄູ່ຄວາມ ເປັນເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນຕິດ
ປະກາດເປັນຕົ້ນໄປ, ເມື່ອໝົດກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຖືວ່າຄຳຕັດສິນນັ້ນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ເວັ້ນເສຍແຕ່
ຄູ່ຄວາມຫາກຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບ ຫຼື
ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນ ແລະ ເຂົ້າມາສະເໜີຕົວຕໍ່ສານ ໃນໄລຍະເວລາຂອງການຕິດປະກາດນັ້ນ.

ມາດຕາ 153 (ບັບປຸງ). ພັນທະເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ

ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າມາສານຕາມວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້
ກຳນົດໄວ້ໃນໝາຍຮຽກ.

ຖ້າໂຈດ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ ຫາກໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່
ເຂົ້າມາສານຕາມໝາຍຮຽກ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະເໜີເຫດຜົນທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ເຖິງສາມຄັ້ງແລ້ວ ສານຈະອອກຄຳ
ສັ່ງຊັດມັງນຄະດີ ແລະ ໃຫ້ໂຈດເສັຍສິດໃນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີນັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຈຳເລີຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ ຫາກບໍ່ເຂົ້າມາສານ
ຕາມໝາຍຮຽກເຖິງສາມຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າມາສານຍ້ອນວ່າຜູ້ກ່ຽວຍ້າຍໜີຈາກບ່ອນ
ຢູ່ເດີມໄປ ໂດຍບໍ່ແຈ້ງບ່ອນຢູ່ໃໝ່ໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານຮູ້ນຳແລ້ວ ສານມີສິດອອກໝາຍພາຕົວ ຫຼື
ຕັດສິນລັບຫຼັງຈຳເລີຍກໍໄດ້.

ມາດຕາ 154 (ບັບປຸງ). ການດຳເນີນການ ເມື່ອຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາສານ ຕາມໝາຍຮຽກ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຄູ່ຄວາມ ຫາກໄດ້ເຂົ້າມາສານ ຕາມໝາຍຮຽກແລ້ວ
ສານຕ້ອງໄດ້ກວດກາ, ເອົາຄຳໃຫ້ການ, ຟັງຄຳອະທິບາຍ, ແນະນຳ ຫຼື ເບິ່ງຫຼັກຖານຕ່າງໆ ໃນຄະດີ
ຂອງຄູ່ຄວາມ. ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ກໍອາດຈະມີການສອບຖາມຊ້ອງໜ້າກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ
ມາດຕາ 109 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

**ພາກທີ IX
ເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ**

ມາດຕາ 155 (ໃໝ່). ເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ

ເງິນວາງສານ ແມ່ນ ເງິນທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ນຳມາວາງໄວ້ຢູ່ສານ ໃນເວລາຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ເພື່ອສະດວກໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ຄ່າທຳນຽມສານ ແມ່ນ ຄ່າທຳນຽມ ທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ອາກອນຂອງລັດ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ຄ່າເອກະສານ ຫຼື ສຳເນົາເອກະສານຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 156 (ໃໝ່). ການເກັບເງິນວາງສານ

ສານ ຈະກຳນົດໃຫ້ໂຈດໃນຄະດີແພ່ງ ນຳເງິນມາວາງສານ ແຕ່ລະຄັ້ງບໍ່ໃຫ້ເກີນ 200.000 ກີບ.

ເງິນວາງສານຈະຖືກນຳໃຊ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການສົ່ງໝາຍຮຽກ;
2. ການສົ່ງເອກະສານ ແລະ ສຳນວນຄະດີ;
3. ການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນ ທີ່ເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ການໃຊ້ຈ່າຍເງິນວາງສານ ຕ້ອງເຮັດບັນຊີຕິດຕາມ ແລະ ສະຫຼຸບກ່ອນນຳເອົາຄະດີຂຶ້ນໄຕ່ສວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ, ໃນກໍລະນີ ເງິນວາງສານນັ້ນ ຫາກເຫຼືອຈາກການໃຊ້ຈ່າຍແລ້ວ ຕ້ອງລົງຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ລະບຽບການເກັບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນຳໃຊ້ເງິນວາງສານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕ່າງໆຫາກ.

ມາດຕາ 157 (ໃໝ່). ການເກັບເງິນຄ່າທຳນຽມສານ

ນອກຈາກອາກອນຂອງລັດ ຊຶ່ງເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ເສັຍຄະດີແລ້ວ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບຜູ້ຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ, ຄ່າເອກະສານ ແລະ ຄ່າສຳເນົາເອກະສານຕ່າງໆ ແມ່ນ ຜູ້ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານປະກອບຫຼັກຖານ ເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ. ໃນກໍລະນີທີ່ ສານເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ພິສູດຫຼັກຖານ ຫຼື ຮຽກເອົາພະຍານ ຫຼື ບຸກ ຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີເຂົ້າມາໃຫ້ການນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ໂຈດເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ.

ຄູ່ຄວາມທີ່ຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ. ສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ຫຼື ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ແມ່ນຜູ້ຮ້ອງຂໍເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ. ໃນກໍລະນີທີ່ສານເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນ ແມ່ນໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ ເປັນຜູ້ຈ່າຍກ່ອນ.

ມາດຕາ 158 (ໃໝ່). ການເກັບເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ຂອງສານແຕ່ລະຂັ້ນ

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ເກັບເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ຄ່າຂໍອຸທອນ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ເກັບເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນ ຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ແລະ ຄ່າຂໍລົບລ້າງ.

ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ເກັບຄ່າທຳນຽມສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນລົບ ລ້າງ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ.

ການເກັບຄ່າທຳນຽມສານ ຕ້ອງເຮັດໃບຮັບເງິນ ຊຶ່ງບົ່ງບອກເຖິງຈຳນວນ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ການນຳໃຊ້ ໂດຍມີການເຊັນຢັ້ງຢືນຈາກຜູ້ມອບ ແລະ ຜູ້ຮັບ.

ມາດຕາ 159 (ໃໝ່). ການຄຸ້ມຄອງຄ່າທຳນຽມສານຢູ່ສານປະຊາຊົນ

ຈ່າສານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຄ່າທຳນຽມສານ ຢູ່ສານປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ.

ຄ່າຂໍອຸທອນ, ຄ່າຂໍລົບລ້າງ ເມື່ອເກັບແລ້ວ ຕ້ອງເຮັດໃບມອບ-ຮັບຄັດຕິດໄວ້ໃນສຳນວ ນຄະດີ ແລະ ນຳເອົາເງິນດັ່ງກ່າວ ມອບເຂົ້າງົບປະມານຂອງລັດ.

ມາດຕາ 160 (ໃໝ່). ການນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມສານ

ການນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມສານ ເຂົ້າໃນການດຳເນີນຄະດີ ຕ້ອງບົນພື້ນຖານລະບຽບການ ແລະ ມີການຕົກລົງຂອງຄະນະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມສານ ຕ້ອງມີແຜນການ, ມີເປົ້າໝາຍ, ມີໃບມອບ-ຮັບ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ສະຫຼຸບເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ສຳເລັດກ່ອນການນຳເອົາຄະດີຂຶ້ນໄຕ່ສວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ຄະນະສານ ຕ້ອງວິນິດໄສລະອຽດ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍຄ່າທຳນຽມສານ ລົງໃນຄຳຕັດ ສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ.

ຜູ້ເສີຍຄະດີ ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເງິນວາງສານ ແລະ ຄ່າທຳນຽມສານ ຕາມຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ.

ພາກທີ X

ການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ

ໝວດທີ 1

ການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ

ມາດຕາ 161 (ບັບປຸງ). ສານປະຊາຊົນທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ

ສານປະຊາຊົນເຂດ ແລະ ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ມີສິດຕັດສິນຄະດີ ເປັນຂັ້ນ ຕົ້ນ ຕາມຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 162 (ໃໝ່). ການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ

ສານປະຊາຊົນ ພິຈາລະນາການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ເພື່ອໃຫ້ຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ມາດຕາ 163 (ບັບປຸງ). ສິດໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ເພື່ອໃຫ້ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ທີ່ຖືກລະເມີດ ຫຼື ຖືກໂຕ້ແຍ່ງຈາກ ຜູ້ອື່ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເຊັ່ນ ການປະກາດເປັນ ຜູ້ເສຍຊີວິດ, ຜູ້ຫາຍສາບສູນ, ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ, ການຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສຍຫາຍ, ການຮັບຊັບສິ່ງຂອງທີ່ບໍ່ມີ ຫຼື ບໍ່ຮູ້ເຈົ້າຂອງ ມາເປັນຂອງລັດ ແລະ ບັນຫາອື່ນ.

ມາດຕາ 164 (ໃໝ່). ສິດໃນການຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ອື່ນ

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ມີ ສິດຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ ທີ່ຖືກໂຕ້ແຍ່ງ ຫຼື ຖືກລະເມີດໂດຍບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງອື່ນ.

ຜູ້ຄອບຄອງຊັບສິ່ງຂອງ ຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ຜູ້ເຊົ່າ, ຜູ້ຮັກສາ, ຜູ້ຢືມ ກໍມີສິດຮ້ອງຟ້ອງເຊັ່ນດຽວກັນກັບເຈົ້າກຳມະສິດ ເພື່ອທວງເອົາຊັບສິ່ງຂອງຕົນ, ທວງໃຫ້ຢຸດເຊົາການກົດຂວາງ ຫຼື ລົບລ້າງອຸບປະສັກ ຫຼື ການປົກປ້ອງອື່ນ ທີ່ມີການລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ການ ຈັດຕັ້ງອື່ນ ອັນຈະສ້າງຄວາມເສັຍຫາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຊຶ່ງເຈົ້າກຳມະສິດບໍ່ຮູ້ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຮ້ອງຟ້ອງ ດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຄະນະຊາວໜຸ່ມ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ຫຼື ຄອບຄົວ ມີ ສິດຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ ຖ້າເຫັນວ່າບຸກຄົນນັ້ນ ຢູ່ໃນສະພາບທີ່ບໍ່ສາມາດດຳເນີນການຮ້ອງຟ້ອງດ້ວຍຕົນເອງໄດ້.

ມາດຕາ 165 (ບັບປຸງ). ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ສານ ຈະດຳເນີນຄະດີໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອມີສາເຫດດັ່ງນີ້:

1. ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອໃຫ້ແກ້ໄຂ ຫຼື ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ;
2. ມີຄຳຮ້ອງຂໍຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ;

3. ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ກົດໝາຍອະນຸຍາດໃຫ້ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຜູ້ອື່ນ;
4. ມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ.

ໝວດທີ 2

ການຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ

ມາດຕາ 166. ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແມ່ນ ເອກະສານຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານ ໂດຍອ້າງວ່າຕົນ ໄດ້ຮັບຄວາມເສັຍຫາຍ ຍ້ອນຖືກຜູ້ອື່ນລະເມີດ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ.

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ມີ ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ຂອງສານທີ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນໄດ້ຍື່ນເຖິງ;
2. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ບ່ອນຢູ່ຂອງໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ. ຖ້າວ່າໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫາກແມ່ນນິຕິບຸກຄົນ ກໍໃຫ້ບອກບ່ອນທີ່ສຳນັກງານຂອງນິຕິບຸກຄົນນັ້ນຕັ້ງຢູ່ ພ້ອມທັງ ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າດ້ວຍ;
3. ເຫດການທີ່ເປັນສາເຫດພາໃຫ້ມີການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຫຼັກການຍັງຢືນ ເພື່ອໃຫ້ສານ ຕັດສິນ;
4. ມູນຄ່າຂອງຄະດີ;
5. ການຮ້ອງຂໍຂອງໂຈດ;
6. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ ຄັດຕິດມາພ້ອມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ.

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແມ່ນ ໃຫ້ໂຈດ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າເຊັນຊີ ຫຼື ແປະໂປ້ມີໃສ່, ຕິດສະແຕັມ ແລະ ໃຫ້ຈ່າຍເງິນວາງສານແລ້ວແຕ່ກໍລະນີ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄ່າທຳນຽມສານ. ສຳລັບຜູ້ຕາງໜ້ານັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ມີໃບມອບສັນທະຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 167 (ໃໝ່). ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຂຽນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຕາມແບບ ພິມຂອງສານ ແລະ ປະກອບເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວນຳໄປຍື່ນຕໍ່ສານທີ່ມີສິດອຳນາດ. ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງເຮັດເປັນສອງສະບັບ ຄື ສະບັບຕົ້ນ ແລະ ສະບັບສຳເນົາ.

ມາດຕາ 168 (ໃໝ່). ການກວດກາ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງກວດກາຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນວ່າ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມ ລະບຽບການຂອງສານໄດ້ວາງອອກ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ເອກະສານປະກອບທີ່ຄັດຕິດມານັ້ນຄົບຖ້ວນ ຕາມ ລາຍການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຫຼື ບໍ່. ເມື່ອເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ ສານຕ້ອງກວດກາເບິ່ງ ວ່າຄະດີດັ່ງກ່າວ ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າບໍ່ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງຕົນແລ້ວ ສານຈະ ສົ່ງຄືນ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ໄປຍື່ນຕໍ່ສານທີ່ມີສິດອຳນາດ. ນອກຈາກນັ້ນ ສານຍັງຕ້ອງກວດກາເບິ່ງວ່າຄະ ດີທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານນັ້ນ ໄດ້ຜ່ານການໄກ່ເກ້ຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່, ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳ ເປັນ ກໍຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຄູ່ຄວາມໄປໄກ່ເກ້ຍກັນເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຮັບເອົາມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 169 (ໃໝ່). ເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານ ປະກອບ

ເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຊຶ່ງໄດ້ກ່າວອ້າງໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຕ້ອງຄັດ ຕິດມາພ້ອມກັບການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ເພື່ອປະກອບເຂົ້າໃນສຳນວນຄະດີ. ຖ້າວ່າເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານ ທີ່ກ່າວອ້າງມານັ້ນ ຫາກຍັງບໍ່ສາມາດນຳມາໄດ້ ກໍໃຫ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນໄວ້ກ່ອນ ແຕ່ສານຕ້ອງແນະ ນຳໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວນຳມາປະກອບເຂົ້າໃນສຳນວນຄະດີ ຕາມພາຍຫຼັງ.

ມາດຕາ 170 (ບັບປຸງ). ການບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ

ສານ ຈະບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ໄກ່ເກ້ຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
2. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານການຄ້າ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຜ່ານການໄກ່ເກ້ຍຈາກສູນ ຫຼື ຫ້ອງ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ;
3. ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ບໍ່ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດ ຂອງສານທີ່ຈະນຳມາພິຈາລະນາ;
4. ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີສິດເປັນຜູ້ ຕາງໜ້າ;
5. ຄຳຮ້ອງຟ້ອງບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 166 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້.

ສຳລັບຂໍ້ 4 ແລະ 5 ນັ້ນ ຄູ່ຄວາມ ສາມາດແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາ ມກົດໝາຍ ເພື່ອໃຫ້ສານຮັບມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 171 (ບັບປຸງ). ການສະເໜີໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ

ໃນເວລາກວດກາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 166 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຈະສົ່ງຄືນ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ ຟ້ອງນັ້ນ ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງເສຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຈຶ່ງຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 172 (ບັບປຸງ). ການຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາ

ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 166 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ສານຕ້ອງຮັບມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 173 (ໃໝ່). ການແຈ້ງຄຳຮ້ອງຟ້ອງໃຫ້ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ

ເມື່ອສານຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງມາພິຈາລະນາແລ້ວ ສານຕ້ອງແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືກຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ມາຮັບຊາບ ແລະ ມອບສຳເນົາຄຳຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ໃຫ້ຜູ້ ກ່ຽວພ້ອມກຳນົດເວລາໃຫ້ມາຍື່ນຄຳແກ້ຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 174 (ບັບປຸງ). ຄຳແກ້ຟ້ອງ ແລະ ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ຄຳແກ້ຟ້ອງ ແມ່ນ ເອກະສານຂອງຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານ ເພື່ອແກ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຖ້າ ຕົນເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫາກບໍ່ມີມູນຄວາມຈິງ ຫຼື ເກີນຄວາມຈິງ ກ່ຽວກັບການທວງເອົາການໃຊ້ ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ຫຼື ຂາດເຫດການໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ສາມາດຈະໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດ ສິນໄດ້ນັ້ນ ຜູ້ກ່ຽວມີສິດ ເຮັດຄຳແກ້ຟ້ອງດ້ວຍເຫດຜົນ ພ້ອມທັງພະຍານ ແລະ ຫຼັກຖານມາຢັ້ງຢືນ.

ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ແມ່ນ ເອກະສານຂອງຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຈຳເລີຍ ທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານ ເພື່ອປົກ ປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ໂຈດ ຍັງມີພັນທະປະຕິບັດຕໍ່ ຕົນ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາໄປພ້ອມດຽວກັນ.

ມາດຕາ 175 (ໃໝ່). ພັນທະ ແລະ ກຳນົດເວລາໃນການແກ້ຟ້ອງ

ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ມີພັນທະສົ່ງຄຳແກ້ຟ້ອງໃຫ້ສານ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບ ແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງຈາກສານ. ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືກຮ້ອງຟ້ອງ ບໍ່ສາມາດສົ່ງຄຳແກ້ຟ້ອງ ຕາມເວລາ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຜູ້ກ່ຽວມີສິດຮ້ອງຂໍເລື່ອນເວລາ ຫຼື ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານບັນທຶກຄຳໃຫ້ການຕາງການແກ້ຟ້ອງ ໃນເວລາຜູ້ກ່ຽວເຂົ້າມາສານກໍໄດ້.

ມາດຕາ 176 (ໃໝ່). ການນຳເອົາບຸກຄົນທີສາມເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ ເມື່ອເຫັນວ່າ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງນັ້ນ ມີສ່ວນພົວພັນເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະ ໂຫຍດຂອງບຸກຄົນອື່ນ ສານຕ້ອງນຳເອົາບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ການດຳເນີນຄະດີນັ້ນຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວໄປພ້ອມກັນ.

ມາດຕາ 177 (ບັບປຸງ). ການຮັບຮູ້ ແລະ ການຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຮັບຮູ້ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ. ການຮັບຮູ້ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງນັ້ນ ເປັນສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ສານຕັດສິນ ໂດຍບໍ່ມີການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ ປະຊຸມສານອີກກໍໄດ້.

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ຖອນບາງສ່ວນນັ້ນ ສານຈະພິຈາລະນາຕັດສິນ ພຽງແຕ່ສ່ວນທີ່ບໍ່ໄດ້ຖອນເທົ່ານັ້ນ. ຖ້າຫາກວ່າໄດ້ ຖອນທັງໝົດ ກໍຈະພາໃຫ້ຄະດີນັ້ນສິ້ນສຸດລົງ ຍົກເວັ້ນຄະດີຢ່າຮ້າງ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ການຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ແລະ ການຖອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ ສານກໍອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງ ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງທັງໝົດ ແລະ ບໍ່ມີຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳ ເລີຍ ສານຈະອອກຄຳສັ່ງຊັດມັງຄະດີ.

ການຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ກ່ອນບົດການໂຕ້ຖຽງຢູ່ທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 178 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການ ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ

ໃນເວລາດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຫາກວ່າ ມີການຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງ ແຍ່ງບາງສ່ວນ ສານຈະກຳນົດປະເດັນຂັດແຍ່ງ ແລະ ສອບສວນໃນສ່ວນທີ່ຍັງບໍ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດ.

ບັນຫາທີ່ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຮັບຮູ້ນຳກັນແລ້ວ ສານກໍບໍ່ຈຳເປັນຊອກຫາຫຼັກຖານ ຖ້າຫາກການຮັບຮູ້ນັ້ນບໍ່ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຄູ່ຄວາມຫາກຮັບຮູ້ທັງໝົດ ສານກໍຈະຮຽກໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ເຂົ້າມາຊ້ອງ ໜ້າກັນ ເພື່ອເຮັດບົດບັນທຶກ ແລ້ວອອກຄຳສັ່ງປະຕິບັດ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງໃຫ້ທຳການພິຈາ ລະນາຕັດສິນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 179 (ບັບປຸງ). ກຳນົດເວລາຂອງການດຳເນີນຄະດີ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງເລີ່ມດຳເນີນຄະດີ ຕາມກຳນົດເວລາ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີແຍ່ງ ແລະ ຄະດີຄອບຄົວ ໃຫ້ເລີ່ມດຳເນີນຢ່າງຊ້າ ສາມສິບວັນ;
2. ຄະດີກ່ຽວກັບແຮງງານ ແລະ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານບໍລິຫານ ໃຫ້ເລີ່ມດຳເນີນຢ່າງ ຊ້າ ຊາວວັນ;
3. ຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ ໃຫ້ເລີ່ມດຳເນີນຢ່າງຊ້າ ສິບຫ້າວັນ.

**ໝວດທີ 3
ການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ**

ມາດຕາ 180 (ໃໝ່). ການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ຫຼື ການໂຮມຄະດີ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີການລະເມີດສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລວມໝູ່, ຂອງຫຼາຍຄົນ ຫຼື ຂອງສ່ວນລວມ ທີ່ເປັນເຫດການດຽວກັນ, ມາຈາກສາເຫດ ແລະ ການກະທຳອັນດຽວກັນ ບັນດາ

ຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ ສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາ. ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ອາດຈະເຮັດຄຳຮ້ອງ ໂດຍບົ່ງບອກເຖິງຜົນເສັຍຫາຍເປັນແຕ່ລະບຸກຄົນ ຫຼື ລວມກັນກໍໄດ້, ຖ້າຫາກເຮັດລວມກັນ ກໍຕ້ອງໄ້ແຍກຄວາມເສັຍຫາຍຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ ໃຫ້ລະອຽດ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄະດີໃດໜຶ່ງ ທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ນັ້ນ ມີເປົ້າໝາຍອັນດຽວ ແລະ ພົວພັນກັບຄະດີອື່ນ ທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ນັ້ນ ສານອາດຈະໂຮມເຂົ້າເປັນຄະດີດຽວ ເພື່ອຄວາມສະດວກ ແລະ ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ ໃນການຕັດສິນ ໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປັນເອກະພາບ.

ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງຫຼາຍຄົນ ສາມາດມອບສິດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຕໍ່ສູ້ຄະດີ. ການຕໍ່ສູ້ຄະດີຂອງຜູ້ຕາງໜ້ານັ້ນ ຈະມີຜົນຄືກັນກັບຄູ່ຄວາມ ແຕ່ລະຄົນໄດ້ກະທຳເອງ ຍົກເວັ້ນການກະທຳທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງນັ້ນ ເປັນຜູ້ກະທຳດ້ວຍຕົນເອງ.

ມາດຕາ 181 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການໂຮມຄະດີ

ການໂຮມຄະດີ ເປັນການຮ້ອງຟ້ອງຮ່ວມກັນ ໂດຍໃຫ້ຄະນະສານອອກຄຳຊີ້ຂາດ. ຄຳຊີ້ຂາດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ ແຕ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ມີສິດຂໍອຸທອນ ແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 182 (ໃໝ່). ການແຍກຄະດີ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄະດີທີ່ໂຈດຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານນັ້ນ ຫາກມີເປົ້າໝາຍ, ເງື່ອນໄຂຕ່າງກັນ ແລະ ແຕ່ລະເປົ້າໝາຍຂັດແຍ່ງນັ້ນ ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ພົວພັນກັນ ຫຼື ມີຈຳເລີຍຫຼາຍຄົນ ຊຶ່ງເປັນອຸປະສັກ ແລະ ພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາດຕໍ່ການເກັບກຳຂໍ້ມູນແລ້ວ ສານຈະອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໃຫ້ແຍກຄະດີດັ່ງກ່າວອອກເປັນສອງ ຫຼື ຫຼາຍສຳນວນຄະດີກໍໄດ້. ຄຳຊີ້ຂາດນັ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບນຳ ແຕ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍອຸທອນແຕ່ຢ່າງໃດ.

ມາດຕາ 183 (ໃໝ່). ຜົນສະທ້ອນຂອງການໂຮມ ຫຼື ແຍກຄະດີ

ເມື່ອສານມີຄຳຊີ້ຂາດໃຫ້ໂຮມຄະດີແລ້ວ ຖືວ່າໂຈດທັງໝົດໄດ້ກາຍມາເປັນໂຈດ ຮ່ວມໃນຄະດີດຽວກັນ ຊຶ່ງສານຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນຟ້ອງເປັນຄະດີໃໝ່, ສ່ວນຄະດີເກົ່າທີ່ໄດ້ຂຶ້ນຟ້ອງໄປແລ້ວນັ້ນ ຖືວ່າໄດ້ຖືກລົບລ້າງ.

ຖ້າຫາກ ສານປະຊາຊົນໃດໜຶ່ງ ໄດ້ໂອນຄະດີໄປໂຮມຢູ່ໃນສານປະຊາຊົນອື່ນ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງເຮັດຄຳຊີ້ຂາດກ່ຽວກັບການໂອນຄະດີ ແລະ ໃຫ້ລົບບັນຊີຄະດີອອກຈາກບັນທຶກຂຶ້ນຟ້ອງຂອງສານນັ້ນ.

ຖ້າຫາກສານ ໄດ້ແຍກສຳນວນຄະດີໜຶ່ງ ອອກເປັນຫຼາຍສຳນວນຄະດີ ກໍຕ້ອງເຮັດຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບການແຍກຄະດີ ແລະ ໃຫ້ຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີທີ່ແຍກອອກມາ ພ້ອມທັງແຍກຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໃນແຕ່ລະສຳນວນຄະດີ.

ໝວດທີ 4
ການຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີ

ມາດຕາ 184 (ໃໝ່). ການປະກອບສຳນວນຄະດີ

ຖ້າວ່າ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານນັ້ນ ຫາກປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍແລ້ວ ສານຕ້ອງປະກອບເປັນສຳນວນຄະດີ ແລະ ຂຶ້ນຟ້ອງ ຄະດີຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 185 (ບັບປຸງ). ການບໍ່ນຳເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ

ສານ ຈະບໍ່ນຳເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີ ທີ່ໄດ້ຖືກຖອນ ແລະ ສານໄດ້ອອກຄຳສັ່ງໃຫ້ຖອນ ແລະ ຊັດມັງນແລ້ວ ຍົກເວັ້ນຄະດີຢ່າຮ້າງ;
2. ຄະດີ ທີ່ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ;
3. ຄະດີ ໄດ້ຖືກໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 201 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້;
4. ຄະດີ ທີ່ໝົດອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ.

ໃນການບໍ່ນຳເອົາຄະດີມາພິຈາລະນານັ້ນ ຕ້ອງອອກເປັນຄຳຊີ້ຂາດ ຂອງຄະນະສານ.

ມາດຕາ 186 (ບັບປຸງ). ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນຟ້ອງເປັນຄະດີແລ້ວ ປະທານສານ ຈະມອບໃຫ້ຫົວໜ້າຄະນະສານທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອມອບໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ທຳການຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີ, ປະເດັນທີ່ຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ ແລະ ກຳນົດຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ເພື່ອແກ້ໄຂແຕ່ລະປະເດັນຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ ພ້ອມ ກັນນັ້ນ ຜູ້ພິພາກສາ ຈະດຳເນີນການສອບສວນ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານ ໃຫ້ຖືກ ຕ້ອງ, ຄົບ ຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພາວະວິໄສ ກ່ອນນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ເມື່ອສານເຫັນວ່າ ການດຳເນີນຄະດີ ຫາກມີສ່ວນພົວພັນກັບການດຳເນີນຄະດີອື່ນ ຊຶ່ງຜົນການຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ຈະມີຜົນກະທົບ ຫຼື ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການພິຈາລະນາຄະດີດັ່ງກ່າວ ຄະນະສານຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງໂຈະການດຳເນີນຄະດີແຍ່ງ ທີ່ກຳລັງພິຈາລະນານັ້ນ ໄວ້ເສັຍກ່ອນ ເພື່ອລໍ ຖ້າຜົນຂອງການຕັດສິນຄະດີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ.

ມາດຕາ 187. ການຖອນຕົວ ແລະ ການຄ້ານຕົວ ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ

ຖ້າຜູ້ພິພາກສາ ຫາກເປັນຍາດພີ່ນ້ອງ, ມີຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກັບຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ ຝ່າຍໜຶ່ງ ຕ້ອງຂໍຖອນຕົວຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີນັ້ນ.

ຖ້າຜູ້ກ່ຽວ ຫາກບໍ່ຍອມຖອນຕົວແລ້ວ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ກໍ່ມີສິດສະເໜີຄຳນຳຕົວຜູ້ ກ່ຽວ ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີນັ້ນ.

ມາດຕາ 188. ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຖອນ ຫຼື ຄຳນຳຕົວ ຜູ້ພິພາກສາ

ຜູ້ພິພາກສາ ຈະຕ້ອງຂໍຖອນຕົວ ຫຼື ຈະຖືກຄຳນຳຕົວ ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າຫາກໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີນັ້ນກ່ອນແລ້ວ ໃນຖານະເປັນພະຍານ, ຜູ້ ຊ່ຽວຊານ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ຈ່າສານ;
2. ຖ້າຫາກເປັນຍາດພີ່ນ້ອງ, ຫຼື ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໃນຄະດີ;
3. ຖ້າຫາກ ມີຜົນປະໂຫຍດໃນຄະດີນັ້ນ ຈະແມ່ນໂດຍກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ກໍ່ຕາມ.

ມາດຕາ 189 (ໃໝ່). ລະບຽບການພິຈາລະນາ ເມື່ອມີການຖອນຕົວ ຫຼື ຄຳນຳຕົວ

ເມື່ອມີການຖອນຕົວ ຫຼື ຄຳນຳຕົວ ໃນເວລາຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຄະນະສານຕ້ອງພິຈາລະນາ ສາ ເຫດຂອງການຖອນຕົວ ຫຼື ຄຳນຳຕົວດັ່ງກ່າວ ຖ້າຫາກມີເຫດຜົນ ທົ່ວໜ້າຄະນະສານຈະມອບຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ ພິພາກສາອື່ນ ເປັນຜູ້ທຳການຄົ້ນຄວ້າ.

ມາດຕາ 190 (ໃໝ່). ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄົ້ນຄວ້າຄະດີເບື້ອງຕົ້ນ

ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມເຂົ້າມາສານ ເພື່ອໃຫ້ຍັງຍືນເຫດການ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເຫດການຂອງຄະດີ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການປະກອບ ຫຼັກຖານ. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກເປັນລາຍລັກອັກສອນ ເປັນ ຕົ້ນ ການນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 191 (ບັບປຸງ). ການປະກອບຫຼັກຖານ

ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງປະກອບຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການແກ້ ໄຂແຕ່ລະປະເດັນຂັດແຍ່ງໃຫ້ແຈ້ງຂາວ ແລະ ກຳນົດເຫດການທີ່ເປັນຂໍ້ເທັດຈິງຂອງຄະດີ.

ຄູ່ຄວາມ ເປັນຜູ້ມີພັນທະຕົ້ນຕໍ ໃນການປະກອບຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ສານ ແຕ່ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ສານຈະດຳເນີນດ້ວຍຕົນເອງກໍ່ໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ການເອົາຄຳໃຫ້ການ, ການລົງກວດກາບັນຫາທີ່ຂັດແຍ່ງ, ການສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ສານ ແລະ ບັນຫາອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ.

ມາດຕາ 192 (ບັບປຸງ). ການກວດກາ ຕີລາຄາຫຼັກຖານ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ເອົາຄຳໃຫ້ການຂອງຄູ່ຄວາມ, ພະຍານ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ໂດຍປະສານ ສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາຕ້ອງໄຈ້ແຍກ, ຊຶ່ງຊາຕີລາຄາຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເປັນຫຼັກ

ຖານ ເພື່ອກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ສາມາດວາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃສ່.

ການກວດກາຕີລາຄາຫຼັກຖານ ຕ້ອງດຳເນີນເປັນແຕ່ລະອັນ ແລະ ທຸກຫຼັກຖານທີ່ສະເໜີຕໍ່ສານນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຊື້ແຈງ ແລະ ມີຄຳເຫັນຕໍ່ຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ. ຫຼັກຖານໃດ ທີ່ເປັນພື້ນຖານ ຫຼື ບໍ່ເປັນພື້ນຖານໃນຄະດີນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ວິນິດໄສລົງໃສ່ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 193 (ໃໝ່). ການສະຫຼຸບຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຄະດີ

ພາຍຫຼັງທີ່ທຳການສອບສວນ ແລະ ໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຄະດີຕ້ອງເຮັດບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຄະດີ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍສັງລວມເອົາຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນ, ເຫດການຂອງຄະດີ, ປະເດັນຂັດແຍ່ງໃນຄະດີ, ຫຼັກຖານທີ່ປະກອບໃນແຕ່ລະປະເດັນຂັດແຍ່ງ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ຄະນະສານພິຈາລະນາຕົກລົງ ຕາມກຳລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ນຳເອົາຄະດີ ຂຶ້ນໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຖ້າເຫັນວ່າ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຄົບຖ້ວນ ຮອບດ້ານ ແລະ ພຽງພໍແລ້ວ;
2. ມອບໃຫ້ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີນັ້ນ ນຳໄປຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານຕື່ມ ຖ້າເຫັນ ວ່າ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຍັງບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ບໍ່ພຽງພໍ;
3. ຊັດມັງນຄະດີ ຖ້າເຫັນວ່າ ໂຈດໃນຄະດີນັ້ນ ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ, ຄະດີທີ່ມີຄຳສັ່ງຊັດ ມັງນ ຫຼື ຄະດີ ຊຶ່ງໂຈດໄດ້ຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ ຫຼື ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດມາກ່ອນແລ້ວ.

**ໝວດທີ 5
ການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ**

ມາດຕາ 194. ການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງເລັກນ້ອຍ, ບໍ່ມີມູນຄ່າສູງ ເຊັ່ນ ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ, ກຳມະສິດກ່ຽວກັບສັດລ້ຽງ, ຂໍທາງຜ່ານ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ມາດຕາ 198 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງໃຫ້ໝ່ວຍໄກ່ເກ້ຍຂັ້ນບ້ານ ຫຼື ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທຳການໄກ່ເກ້ຍເສັຍກ່ອນ, ຖ້າຫາກຕົກລົງກັນບໍ່ໄດ້ ກໍ່ໃຫ້ທ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ທຳການສຶກສາອົບຮົມ, ປະນີປະນອມ ແລະ ໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມຕື່ມອີກ ຕາມລະບຽບການ ຖ້າຫາກໄກ່ເກ້ຍກັນບໍ່ໄດ້ ຈຶ່ງໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ ຖ້າຫາກມີຄຳຮ້ອງຟ້ອງ. ເມື່ອຄຳຮ້ອງຟ້ອງໄດ້ຍື່ນຂຶ້ນສານແລ້ວ ຄະນະສານຈະທຳການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມຕື່ມອີກ ກໍ່ໄດ້.

ສຳລັບ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງນັ້ນ ຄູ່ຄວາມກໍ່ມີສິດສະເໜີ ໃຫ້ທຳການໄກ່ເກ້ຍ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ເທິງນີ້ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານໂດຍກົງ ກໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 195 (ໃໝ່). ການໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ

ສານ ສາມາດໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ ຕາມການສະເໜີຂອງ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານເອງ ເມື່ອທາກເຫັນວ່າ ຈະເປັນຜົນປະໂຫຍດແກ່ຄູ່ຄວາມ ແລະ ການດຳເນີນ ຄະດີ. ການໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ພິພາກສາ ຫຼື ຄະນະສານ ຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ;
2. ການຕົກລົງກັນ ຕ້ອງເກີດຈາກຄວາມສະໝັກໃຈຂອງຄູ່ຄວາມ, ປາສະຈາກການບັງ ຄັບ, ນາບຊູ່ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດ ກ່ຽວກັບການຕົກລົງບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ຜູ້ພິພາກສາ ຫຼື ຄະນະສານຕ້ອງເຄົາລົບການຕັດສິນໃຈຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ;
4. ການຕົກລົງຂອງຄູ່ຄວາມ ໃນການໄກ່ເກ້ຍ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະ ລົງລາຍເຊັນໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 196 (ໃໝ່). ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ

ໃນການໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ ຕ້ອງມີ ຜູ້ພິພາກສາ, ຈຳສານ, ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ຜູ້ຕາງໜ້າຄູ່ຄວາມໃນຄະດີເຂົ້າຮ່ວມ. ໃນກໍລະນີຈຳເປັນສານອາດຈະເຊີນຜູ້ຕາງໜ້າອົງການປົກຄອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນເຂົ້າຮ່ວມນຳກໍໄດ້.

ມາດຕາ 197 (ໃໝ່). ຄະດີ ທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໄກ່ເກ້ຍ

ຄະດີ ທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ສານນຳມາໄກ່ເກ້ຍ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຟ້ອງທວງເອົາຊັບສົມບັດຂອງລັດ ຫຼື ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ;
2. ການຮ້ອງຟ້ອງທວງເອົາການໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຫຼື ຊັບສິ່ງຂອງ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
3. ເປົ້າໝາຍຂັດແຍ່ງ ບໍ່ແມ່ນກຳມະສິດຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ;
4. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງເກີດຂຶ້ນ ຈາກການລະເມີດສັນຍາ ທີ່ເປັນໂມຄະເດັດຂາດ;
5. ຄະດີທີ່ພົວພັນເຖິງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ມາດຕາ 198 (ໃໝ່). ຄະດີ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ມີການໄກ່ເກ້ຍ

ຄະດີ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ມີການໄກ່ເກ້ຍ ກ່ອນການຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີ ກ່ຽວກັບກຳມະສິດສັດ, ການຂໍທາງຜ່ານ, ສາຍຜົວເມັຍ ແລະ ຄະດີ ບໍ່ມີມູນຄ່າ ສູງ;
2. ຄະດີ ກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ຄະດີການຄ້າ ແລະ ຄະດີເດັກ;
3. ຄະດີ ກ່ຽວກັບແຮງງານ ແລະ ສາຍພົວພັນທາງດ້ານບໍລິຫານ.

ເມື່ອທຳການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ ຫຼື ຕົກລົງກັນໄດ້ສ່ວນໃດ ສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ຕົກລົງກັນໄດ້ທັງໝົດ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລ້ວຄັດຕິດໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ.

ມາດຕາ 199 (ບັບປຸງ). ບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ້ຍ

ການໄກ່ເກ້ຍຄະດີ ຢູ່ໜ່ວຍໄກ່ເກ້ຍຂັ້ນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການໄກ່ເກ້ຍຄະດີຢູ່ສານ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ ແລະ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມນັ້ນລົງລາຍເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ມື້ໄວ້ເປັນຫຼັກຖານ.

ບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ້ຍ ຢູ່ໜ່ວຍໄກ່ເກ້ຍຂັ້ນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫາກບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຄູ່ຄວາມສາມາດນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ມາຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ ເພື່ອດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 200 (ບັບປຸງ). ຜົນຂອງການໄກ່ເກ້ຍຄູ່ຄວາມ

ບົດບັນທຶກຂອງໜ່ວຍໄກ່ເກ້ຍຂັ້ນບ້ານ, ຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະມີຜົນໃຊ້ໄດ້ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 201 (ໃໝ່). ຜົນຂອງການໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ

ສານ ຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງປະຕິບັດຜົນຂອງການໄກ່ເກ້ຍຢູ່ສານ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນເຮັດບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ້ຍເປັນຕົ້ນໄປ. ຄຳສັ່ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ ມີຜົນບັງຄັບຄືກັນກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ.

ໝວດທີ 6

ການກະກຽມໄຕ່ສວນຄະດີຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ມາດຕາ 202. ການກະກຽມໃຫ້ແກ່ການໄຕ່ສວນຄະດີ

ໃນການກະກຽມເປີດປະຊຸມສານ ຕ້ອງກວດເບິ່ງວ່າຄະດີນັ້ນ ມີຫຼັກຖານພຽງພໍແລ້ວ ຫຼື ບໍ່, ມີຄວາມພ້ອມຈະນຳອອກຕັດສິນໄດ້ ຫຼື ບໍ່, ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກວດເບິ່ງວ່າ ຄະນະສານທີ່ປະກອບຂຶ້ນ ເພື່ອທຳການຕັດສິນນັ້ນ ມີຜູ້ໃດຈະຂໍຖອນຕົວ. ນອກຈາກນີ້ ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ຄະດີຍັງມີສ່ວນກ່ຽວພັນ

ກັບບຸກຄົນທີສາມແລ້ວ ສານຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ນຳຕົວບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າມາດຳເນີນດັ່ງດຽວກັນກັບຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ.

ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄະດີກ່ຽວກັບຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຄົນເສຍຈິດ ຊຶ່ງບໍ່ຈຳເປັນຈະໃຫ້ເຂົ້າມາສານ. ສຳລັບຄະດີກ່ຽວກັບເດັກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງໃຫ້ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ເຂົ້າຮ່ວມນຳອີກດ້ວຍ.

ກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານນັ້ນ ຈຳສານ ຕ້ອງໄດ້ກວດເບິ່ງວ່າຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ, ບຸກຄົນທີ ສາມ, ພະຍານ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ຖືກຮຽກນັ້ນ ມາຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຫຼື ບໍ່, ນອກຈາກນີ້ ຈຳສານຍັງຕ້ອງໄດ້ປະກາດລະບຽບການຂອງການປະຊຸມສານ ໃຫ້ບຸກຄົນເຫຼົ່ານີ້ຮັບຊາບ ແລະ ປະຕິບັດອີກດ້ວຍ.

ລະບຽບການລວມຂອງການປະຊຸມສານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 218 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 203. ການຊັດມັງນຄະດີ

ການຊັດມັງນຄະດີ ແມ່ນ ການຢຸດເຊົາການດຳເນີນຄະດີ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຜ່ານການດຳເນີນຄະດີ ເຫັນວ່າໂຈດ ໃນຄະດີນັ້ນ ບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄະດີທີ່ທຳການຮ້ອງ ຟ້ອງຢູ່ນັ້ນ ໄດ້ມີຄຳສັ່ງຊັດມັງນ ຫຼື ມີຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຂອງສານມາກ່ອນແລ້ວ ຫຼື ຄະດີຊຶ່ງໂຈດໄດ້ຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລ້ວ.

ໃນການຊັດມັງນຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ອອກເປັນຄຳສັ່ງ ຂອງຄະນະສານ.

ຄະດີ ທີ່ຖືກຊັດມັງນໄວ້ແລ້ວນັ້ນ ຈະບໍ່ຖືກນຳມາພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ອີກ.

ມາດຕາ 204 (ໃໝ່). ການບໍ່ນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ຖ້າຫາກ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຍັງບໍ່ທັນເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພຽງພໍ ເຮັດໃຫ້ຄະດີຍັງບໍ່ທັນແຈ້ງຂາວນັ້ນ ຄະນະສານກໍຈະບໍ່ນຳເອົາຄະດີນັ້ນອອກພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ສືບຕໍ່ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕື່ມຕາມການຕົກລົງຂອງໝູ່ຄະນະ.

ມາດຕາ 205 (ໃໝ່). ການຕົກລົງນຳເອົາຄະດີ ອອກພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ໃນສຳນວນຄະດີຄົບຖ້ວນ, ພຽງພໍ ທີ່ສາມາດເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີຢ່າງແຈ້ງຂາວແລ້ວ ຄະນະສານ ກໍຈະຕົກລົງນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາໄຕ່ສວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ກຳນົດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ວັນເວລາປະຊຸມສານ ແລະ ມອບໝາຍໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ເປັນຄະນະສານຕັດສິນກະກຽມການໄຕ່ສວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ການຕົກລົງ ນຳເອົາຄະດີອອກພິຈາລະນາໄຕ່ສວນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງເຮັດເປັນຂໍ້ຕົກລົງຂອງຄະນະສານ ກ່ອນວັນເປີດປະຊຸມສານຢ່າງໜ້ອຍສາມວັນ.

ພາກທີ XI

ການປະຊຸມສານ

ໝວດທີ 1

ຂໍ້ບັນຍັດທົ່ວໄປ ກ່ຽວກັບການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ

ມາດຕາ 206 (ບັບປຸງ). ການໄຕ່ສວນຄະດີ

ການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນດ້ວຍການຖາມ, ການຟັງ ຫຼື ການສະເໜີຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອເປັນການກວດກາ, ພິສູດຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ທີ່ເປັນປະເດັນໃນຄະດີ.

ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງເຮັດໂດຍກົງ, ທາງປາກເປົ່າ, ຢ່າງເປີດເຜີຍ ຫຼື ບິດລັບໃນບາງກໍລະນີ, ມີການໂຕ້ຖຽງ, ເຮັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກັນ, ເປັນແຕ່ລະຄະດີ ໂດຍບໍ່ມີການສັບປ່ຽນຄະນະສານ; ຖ້າຫາກມີການສັບປ່ຽນຄະນະສານນັ້ນ ຕ້ອງດຳເນີນການໄຕ່ສວນຄືນໃໝ່.

ປະທານຄະນະສານ ມີໜ້າທີ່ນຳພາການໄຕ່ສວນຄະດີ ຢ່າງເປັນກາງໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 207 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຕາມການຮຽກຂອງສານ, ຖ້າໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານໂດຍມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານອາດຈະເລື່ອນການໄຕ່ສວນຄະດີ, ໃນກໍລະນີທີ່ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕາມການຮຽກຂອງສານເຖິງສາມຄັ້ງ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ສານສາມາດຕັດສິນລັບຫຼັງ ຫຼື ຊັດມ້ຽນຄະດີໄວ້ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ.

ການຕັດສິນລັບຫຼັງ ໃນກໍລະນີນີ້ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນການຊ້ອງໜ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 217 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 208 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການໄຕ່ສວນ ໂດຍບໍ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກຄົນ ທີສາມ

ການໄຕ່ສວນ ໂດຍບໍ່ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າມາຮ່ວມ ສະເໜີໃຫ້ສານດຳເນີນການໄຕ່ສວນເລີຍ;
2. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ມອບສິດໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕົນເຂົ້າຮ່ວມແທນ;
3. ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍບໍ່ຮູ້ເຫດຜົນ.

ມາດຕາ 209 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ

ທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນ ຕາມການຮຽກຂອງສານ ຫຼື ຕາມການມອບໝາຍຂອງຄູ່ຄວາມ. ການບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງທະນາຍຄວາມ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ຈະບໍ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄຕ່ສວນ ຖ້າວ່າໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ.

ຜູ້ປົກຄອງຂອງ ເດັກ ຫຼື ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມການໄຕ່ສວນ ໃນຖານະຜູ້ປົກປ້ອງ. ຖ້າຜູ້ປົກປ້ອງຫາກບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ ກໍຈະເປັນສາເຫດໃຫ້ສານເລື່ອນການໄຕ່ສວນ.

ມາດຕາ 210 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະຍານ

ພະຍານ ມີພັນທະເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕາມການຮຽກຂອງສານ ເພື່ອໃຫ້ການຊີ້ແຈງລາຍລະອຽດຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ, ໃນກໍລະນີທີ່ພະຍານບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ ແຕ່ບັນຫາດັ່ງກ່າວ ເຄີຍໄດ້ໃຫ້ການ ຫຼື ໄດ້ສົ່ງຄຳໃຫ້ການເປັນລາຍລັກອັກສອນຕໍ່ສານແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງນຳເອົາຄຳໃຫ້ການດັ່ງກ່າວ ຂອງພະຍານນັ້ນມາແຈ້ງ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ເມື່ອພະຍານ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຄະນະສານ ສາມາດພິຈາລະນາ ສືບຕໍ່ການໄຕ່ສວນ ຫຼື ເລື່ອນການໄຕ່ສວນ ໃນກໍລະນີ ພະຍານນັ້ນຫາກມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄະດີ.

ມາດຕາ 211 (ໃໝ່). ການແຍກການໄຕ່ສວນພະຍານ

ບົນພື້ນຖານການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຕາມຄຳເຫັນຂອງຄະນະສານຕັດສິນ ທີ່ເຫັນວ່າເປັນຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ຮູບຄະດີ ຄະນະສານຕັດສິນ ອາດຈະພິຈາລະນາ ແຍກການໄຕ່ສວນພະຍານ ເພື່ອເຂົ້າມາໃຫ້ການເປັນແຕ່ລະບຸກຄົນ ກໍໄດ້.

ເມື່ອໃຫ້ການສິ້ນສຸດແລ້ວ ພະຍານດັ່ງກ່າວກໍສາມາດນັ່ງຢູ່ໃນຫ້ອງປະຊຸມສານນັ້ນ, ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ຜູ້ກ່ຽວອາດຈະໃຫ້ການເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງອີກ ຕໍ່ຄະນະສານ.

ມາດຕາ 212 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ

ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຕາມການເຊີນຂອງສານ ເພື່ອໃຫ້ຄຳເຫັນຊີ້ແຈງທາງດ້ານວິຊາການ ໃນສາຂາອາຊີບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າຫາກຜູ້ຊ່ຽວຊານບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານໄດ້ ຄະນະສານ ສາມາດພິຈາລະນາເລື່ອນ ຫຼື ສືບຕໍ່ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໂດຍນຳເອົາຄຳເຫັນ ທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງຜູ້ກ່ຽວມາແຈ້ງຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ຜູ້ແປພາສາ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ເພື່ອປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຕາມການແຕ່ງຕັ້ງ. ຖ້າຫາກຜູ້ແປພາສາ ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານໄດ້ ຄະນະສານຕ້ອງເລື່ອນ ການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 213 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈາກ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສາມຂັ້ນຂອງຕົນ. ຖ້າພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມຫາກ ຖືກຄ້ານຕົວ ຫຼື ບໍ່ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຕໍ່ໄປໄດ້ ສາມາດຈະເລື່ອນການໄຕ່ສວນ ຫຼື ສືບຕໍ່ການໄຕ່ສວນ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ.

ມາດຕາ 214 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ປະຊາຊົນ

ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສາມາດແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຕາງໜ້າເຂົ້າຮ່ວມການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ ປະຊຸມສາມ ເພື່ອສັງເກດການ ຫຼື ມີຄຳເຫັນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສາມ ໃນກໍລະນີຄະດີ ທີ່ພົວພັນກັບການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ພະນັກງານ ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ.

ປະຊາຊົນທຸກຄົນ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສາມ ເພື່ອຮັບຟັງ ແລະ ສັງເກດການໄຕ່ ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສາມ.

ການບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ປະຊາຊົນ ຈະບໍ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄຕ່ສວນຄະດີ.

ມາດຕາ 215 (ບັບປຸງ). ການເລື່ອນການໄຕ່ສວນ

ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສາມ ອາດຈະຖືກເລື່ອນ ໃນກໍລະນີ ທີ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດ ຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກບໍ່ໄດ້ເຂົ້າມາຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສາມ ຍ້ອນບໍ່ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກ ຫຼື ມີເຫດຜົນໜັກແໜ້ນ ທີ່ ພາໃຫ້ສານເຊື່ອຖືເອົາໄດ້ ຫຼື ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງທວງເອົາຫຼັກຖານໃໝ່ ຫຼື ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະດີ ຜູ້ໃດ ຜູ້ໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ການພິຈາລະນາຄະດີນັ້ນ ບໍ່ມາຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສາມ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີການ ຕັດສິນລັບຫຼັງ.

ການເລື່ອນການໄຕ່ສວນຄະດີ ຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນການປິດການໂຕ້ຖຽງ ໂດຍໃຫ້ຈ່າສານ ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມປະຊຸມສາມ.

ມາດຕາ 216 (ບັບປຸງ). ການໂຈະການໄຕ່ສວນ

ການໂຈະການໄຕ່ສວນຄະດີ ແມ່ນ ການຢຸດການປະຊຸມສາມໄວ້ຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນມີສະ ພາບການໃດໜຶ່ງທີ່ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການໄຕ່ສວນຄະດີນັ້ນ.

ການໄຕ່ສວນຄະດີໃນທີ່ປະຊຸມສາມ ອາດຈະໂຈະໄວ້ໃນກໍລະນີ ທີ່ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍ ໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ສູນເສຍຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ຖືກເຈັບເປັນຢ່າງກະທັນຫັນ, ຖ້າວ່າ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ຫາກໄດ້ເສຍຊີວິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ຫາກໄດ້ຍຸບເລີກໂດຍ ຄູ່ຄວາມຝ່າຍນັ້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດນັ້ນ ຍັງມີຜູ້ສືບທອດສິດ ແລະ ພັນທະຢູ່ ຫຼື ຖ້າ ຫາກວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງລໍຖ້າໃຫ້ມີການພິຈາລະນາຄະດີອື່ນ ເປັນຕົ້ນ ຄະດີທີ່ມີການຮ້ອງຟ້ອງທາງອາຍາ ຊຶ່ງຜົນຂອງການຕັດສິນຄະດີນັ້ນ ຈະມີຜົນກະທົບ ຫຼື ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຄະດີ ທີ່ ພວມພິຈາລະນາຢູ່.

ການໂຈະການໄຕ່ສວນຄະດີ ຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນການບົດການໂຕ້ຖຽງ ໂດຍໃຫ້ຈ່າສານບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມປະຊຸມສານ. ໄລຍະເວລາທີ່ໂຈະ ບໍ່ໃຫ້ນັບເຂົ້າກຳນົດເວລາຂອງການດຳເນີນຄະດີ.

ມາດຕາ 217 (ປັບປຸງ). ການຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ແລະ ການຕັດສິນລັບຫຼັງ

ການຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ແມ່ນ ການຕັດສິນຂອງສານທີ່ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຄະດີ ຍົກເວັ້ນການພິຈາລະນາພິພາກສາຄະດີ ຢູ່ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຫາກໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກເຂົ້າມາຮ່ວມປະຊຸມສານ ແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າມາຮ່ວມ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ສະເໜີໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີນັ້ນໂລດ, ການພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີດັ່ງກ່າວ ຖືວ່າເປັນການຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ, ໃນກໍລະນີນີ້ ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ມີສິດຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ພຽງແຕ່ມີສິດຂໍອຸທອນເທົ່ານັ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຄົບຖ້ວນ, ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕັດສິນຄະດີ ແຕ່ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຍ້ອນສາເຫດໃດໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ໝາຍຮຽກສົ່ງບໍ່ເຖິງມີຜູ້ກ່ຽວ ສານກໍຈະຕັດສິນລັບຫຼັງ ຊຶ່ງຜູ້ກ່ຽວມີສິດຂໍຄັດຄ້ານໄດ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຊາບຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ. ໃນກໍລະນີນີ້ ຄະນະສານເກົ່າ ຕ້ອງຕັດສິນຄະດີນັ້ນຄືນໃໝ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວ ຕາມລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານ.

ມາດຕາ 218 (ໃໝ່). ລະບຽບການລວມຂອງການປະຊຸມສານ

ລະບຽບການລວມຂອງການປະຊຸມສານ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ທຸກຄົນ ທີ່ຢູ່ໃນຫ້ອງປະຊຸມສານ ຕ້ອງເຄົາລົບຄະນະສານ, ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງຫ້ອງປະຊຸມສານ ແລະ ປະຕິບັດຄຳເຕືອນ ຫຼື ຄຳສັ່ງຂອງປະທານຄະນະສານ;
2. ໃນເວລາຄະນະສານເຂົ້າ-ອອກຫ້ອງປະຊຸມສານ ທຸກຄົນຕ້ອງຢືນຂຶ້ນ ເພື່ອເຄົາລົບ ແລະ ຮັກສາຄວາມສະຫງົບ;
3. ການມີຄຳເຫັນແຕ່ລະຄັ້ງ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກປະທານຄະນະສານເສັຍກ່ອນ. ໃນກໍລະນີ ຜູ້ມີບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ ປະທານຄະນະສານ ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ນັ່ງມີຄຳເຫັນ ຫຼື ໃຫ້ການກຳໄດ້;
4. ເດັກທີ່ມີອາຍຸ ຕ່ຳກວ່າ ສິບຫ້າປີ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ເວັ້ນເສັຍ ແຕ່ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກສານ;
5. ການຖ່າຍວິດີໂອ, ຖ່າຍຮູບ ຫຼື ອັດສຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກສານ;
6. ຜູ້ລະເມີດຄຳເຕືອນ ຫຼື ຄຳສັ່ງຂອງຄະນະສານ ຈະຖືກສັ່ງໃຫ້ອອກຈາກຫ້ອງປະຊຸມສານ.

ລະບຽບການສະເພາະຂອງການປະຊຸມສານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕ່າງຫາກ ໂດຍແມ່ນຈຳສານ ເປັນຜູ້ແຈ້ງ ກ່ອນການເປີດປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 219 (ໃໝ່). ການບັນທຶກປະຊຸມສານ

ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຈຳສານ ຕ້ອງບັນທຶກຄຳໃຫ້ການ ຫຼື ຄຳເຫັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ. ສຳລັບ ບັນຫາທີ່ສຳຄັນ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຈຳສານ ຈົດບັນທຶກໃສ່ປຶ້ມປະຊຸມສານຢ່າງລະ ອງດ.

ພາຍຫຼັງ ປິດປະຊຸມສານແຕ່ລະຄັ້ງ ຈຳສານ ຕ້ອງອ່ານເນື້ອໃນບົດບັນທຶກປະຊຸມສານ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໂດຍສະເພາະໂຈດ, ຈຳເລີຍ, ບຸກຄົນທີສາມ, ພະຍານ ໃນຄະດີຊາບ ພ້ອມທັງໃຫ້ລົງ ລາຍ ເຊັນ ແລະ ແປະໂປ້ໃສ່ປຶ້ມບັນທຶກປະຊຸມສານໄວ້ ແລະ ຈຳສານ ກໍລົງລາຍເຊັນ ແລະ ປະທັບ ຕາໃສ່.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ຫາກບໍ່ຍອມລົງລາຍເຊັນ ຫຼື ແປະໂປ້ໃສ່ປຶ້ມປະ ຊຸມສານ ຈຳສານຕ້ອງບັນທຶກໄວ້.

ບັນທຶກປຶ້ມປະຊຸມສານ ຕ້ອງສຳເນົາໃສ່ສຳນວນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ສານຂັ້ນເທິງ ກວດກາ.

ມາດຕາ 220 (ໃໝ່). ການບໍ່ເຄົາລົບ ນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ

ບຸກຄົນ ທີ່ມີການກະທຳບໍ່ເໝາະສົມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ເປັນຕົ້ນ ທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍກັນ, ນິນທາ, ໃສ່ຮ້າຍ, ໝົ່ນປະໝາດ, ບ້ອຍດ່າ ຄະນະສານ ຫຼື ຜູ້ພິພາກສາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຈະຖືວ່າ ເປັນການບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ.

ມາດຕາ 221 (ໃໝ່). ຜົນສະທ້ອນຂອງການບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ

ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຄະນະສານຕັດສິນ ຈະມີຜົນສະທ້ອນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະນະສານອາດຈະສັ່ງໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ ອອກຈາກຫ້ອງປະຊຸມສານ ຖ້າມີການກະທຳທີ່ ບໍ່ເໝາະສົມ;
2. ຄະນະສານຈະສະເໜີ ກັບທີ່ຕໍ່ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມປະ ຊຸມສານ ເພື່ອສັ່ງຟ້ອງຜູ້ກ່ຽວຂຶ້ນສານໂດຍກົງ ຖ້າຫາກເປັນການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ ກັນ, ການນິນທາ, ການໃສ່ຮ້າຍ, ການໝົ່ນປະໝາດ, ການບ້ອຍດ່າ ຄະນະສານ ຫຼື ຜູ້ພິພາກສາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ;
3. ຄະນະສານ ຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ດຳເນີນຄະດີຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ຖ້າຫາກເປັນການກະທຳຜິດທີ່ເປັນອັນ ຕະລາຍຮ້າຍແຮງ.

ໝວດທີ 2 ຂັ້ນຕອນການເປີດປະຊຸມສານ

ມາດຕາ 222 (ບັບປຸງ). ການເລີ່ມປະຊຸມສານ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ຄະນະສານເຂົ້າສູ່ຫ້ອງປະຊຸມສານ ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຈ່າສານ ຕ້ອງລາຍງານຄວາມພ້ອມ ໃນການດຳເນີນການປະຊຸມສານ ເປັນຕົ້ນ ຄະດີເລກທີ ລົງວັນທີ, ກ່ຽວເລື່ອງ, ຄູ່ ຄວາມ ແລະ ຜູ້ທີ່ເຂົ້າມາຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າມາຮ່ວມຕາມໝາຍຮຽກ, ໝາຍເຊີນຂອງສານ ແລ້ວມອບສຳ ນວນຄະດີ ໃຫ້ຄະນະສານເປັນຜູ້ດຳເນີນການປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 223 (ບັບປຸງ). ການເປີດປະຊຸມສານ

ປະທານຄະນະສານ ເປັນຜູ້ກ່າວເປີດປະຊຸມສານຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ແຈ້ງຄະດີ ທີ່ຈະນຳມາພິຈາລະນາ ພ້ອມແຈ້ງລາຍຊື່ຕາມລຳດັບ ຄື ປະທານ, ຄະນະສານ, ຈ່າສານ, ພະນັກງານ ໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ແຈ້ງສິດໃນ ການຄ້ານຕົວ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຮັບຊາບ.

ມາດຕາ 224 (ໃໝ່). ການຄ້ານຕົວໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີ ມີສິດສະເໜີຄ້ານຕົວຄະນະສານຕັດສິນ, ຜູ້ພິພາກສາ ໃນຄະນະສານ ຕັດສິນ, ຈ່າສານ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ແປພາສາ.

ໃນກໍລະນີມີການສະເໜີຄ້ານຕົວຄະນະສານ, ຜູ້ພິພາກສາໃນຄະນະສານຕັດສິນ, ຈ່າສານ ແລ້ວປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງປິດການປະຊຸມສານໄວ້ຊົ່ວຄາວ ເພື່ອພິຈາລະນາເຫດຜົນຂອງການສະ ເໜີຄ້ານຕົວ. ຖ້າການສະເໜີຄ້ານຕົວ ຫາກມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຄະນະສານຕ້ອງປ່ຽນຕົວຜູ້ທີ່ຖືກຄ້ານຕົວ ນັ້ນ ຖ້າການສະເໜີຄ້ານຕົວຫາກບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ຄະນະສານດັ່ງກ່າວ ກໍຈະສືບຕໍ່ດຳເນີນປະຊຸມສານ ແຕ່ຕ້ອງຊີ້ແຈ້ງເຫດຜົນຂອງການບໍ່ປ່ຽນຕົວ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ໃນກໍລະນີ ການສະເໜີຄ້ານຕົວ ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ຜູ້ແປ ພາສາ ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ກໍຈະເປັນສາເຫດໃຫ້ຄະນະສານເລື່ອນ ຫຼື ສືບຕໍ່ການໄຕ່ສວນຄະດີ ຕາມແຕ່ ກໍລະນີ.

ມາດຕາ 225 (ໃໝ່). ການແຈ້ງສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ

ກ່ອນເລີ່ມການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ອະທິບາຍສິດ ແລະ ພັນທະຂອງໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ໂດຍສະ ເພາະການນຳສະເໜີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ການຊີ້ແຈ້ງບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 226 (ບັບປຸງ). ການລາຍງານເມື່ອຄະດີໂດຍຫຍໍ້

ການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງເລີ່ມຕົ້ນຈາກການລາຍງານເມື່ອຄະດີ ໂດຍຄະນະສານຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ຈາກນັ້ນ, ຈຶ່ງໃຫ້ໂຈດ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ (ຖ້າມີ) ຍັງຍືນການຮ້ອງຟ້ອງຂອງຕົນ. ຖັດຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ຈຳເລີຍມີຄຳເຫັນວ່າ ຕົນຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດນັ້ນ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າຫາກມີການຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຈຳເລີຍ ຫາກໄດ້ປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ໂຈດຫາກໄດ້ປະຕິເສດຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ແລະບໍ່ສາມາດໄກ່ເກ້ຍກັນໄດ້ແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ກໍເລີ່ມໄຕ່ສວນໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ (ຖ້າມີ) ແລ້ວຈຶ່ງໄຕ່ສວນຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ (ຖ້າມີ), ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງໄຕ່ສວນພະຍານ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນຕາມລຳດັບ.

ມາດຕາ 227 (ບັບປຸງ) ການຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ເມື່ອໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ໄດ້ຍັງຍືນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງຖາມຈຳເລີຍ ຫຼື ໂຈດວ່າຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນ.

ເມື່ອມີການຮັບຮູ້ຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງທັງໝົດແລ້ວ ຄະນະສານ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງດຳເນີນການໄຕ່ສວນແຕ່ຢ່າງໃດ. ຖ້າມີການຮັບຮູ້ບາງສ່ວນ ຄະນະສານກໍຈະພິຈາລະນາໄຕ່ສວນໃນສ່ວນທີ່ບໍ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ປະຕິເສດເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 228 (ບັບປຸງ). ສິດໃນການປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ເມື່ອຄະນະສານ ໄດ້ລາຍງານເມື່ອຄະດີໂດຍຫຍໍ້ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ໂຈດຍັງຍືນການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ໃຫ້ຈຳເລີຍ ຍັງຍືນການຟ້ອງແຍ່ງ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີທີ່ໄດ້ຂຽນໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງນັ້ນ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ແຕ່ໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ກໍຍັງມີສິດຖອນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ, ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນ ທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນກໍໄດ້.

ມາດຕາ 229 (ໃໝ່) ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຖອນ, ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ

ເມື່ອໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫາກໄດ້ຖອນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງແລ້ວ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 177 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ຖ້າໂຈດ ຫຼື ຈຳເລີຍ ຫາກໄດ້ປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ ຄະນະສານ ຕ້ອງພິຈາລະນາການສະເໜີປ່ຽນແປງ ຫຼື ເພີ່ມເຕີມນັ້ນ ຕາມເຫດຜົນຕົວຈິງ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 230 (ປັບປຸງ) ການໄຕ່ສວນ ໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ

ໃນກໍລະນີ ຈຳເລີຍ ຫາກປະຕິເສດຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ໂຈດ ຫາກປະຕິເສດຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ແລະ ບໍ່ສາມາດໄກ່ເກ້ຍກັນໄດ້ແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ຈະເລີ່ມໄຕ່ສວນໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດ (ຖ້າມີ) ຖ້າຫາກມີໂຈດຫຼາຍຄົນ ປະທານຄະນະສານ ກໍຈະໄຕ່ສວນ ເປັນແຕ່ລະຄົນ.

ເມື່ອຄະນະສານໄຕ່ສວນໂຈດ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍໂຈດສິ້ນສຸດແລ້ວ ກໍໃຫ້ສິດແກ່ ຝ່າຍຈຳເລີຍ ມີຄຳເຫັນຕໍ່ປະເດັນທີ່ຝ່າຍໂຈດຍົກຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 231 (ປັບປຸງ). ການໄຕ່ສວນຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍ

ເມື່ອໄຕ່ສວນຝ່າຍໂຈດແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ກໍໄຕ່ສວນຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມ ຝ່າຍຈຳເລີຍ (ຖ້າມີ) ຖ້າຫາກມີຈຳເລີຍຫຼາຍຄົນ ຄະນະສານ ກໍຈະໄຕ່ສວນເປັນແຕ່ລະຄົນ.

ການໄຕ່ສວນຈຳເລີຍ ໃຫ້ເຈາະຈົງແຕ່ບັນຫາທີ່ບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ໂຕ້ແຍ່ງ ໃນຄຳແກ້ຟ້ອງ ແລະ ຄຳໃຫ້ການ ຊຶ່ງຈຳເລີຍ ຕ້ອງໄດ້ຊື້ແຈ້ງ ຫຼື ອະທິບາຍປະເດັນດັ່ງກ່າວ.

ເມື່ອຄະນະສານ ໄຕ່ສວນຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຝ່າຍຈຳເລີຍສິ້ນສຸດແລ້ວ ກໍໃຫ້ສິດ ແກ່ຝ່າຍໂຈດ ມີຄຳເຫັນຕໍ່ປະເດັນທີ່ຝ່າຍຈຳເລີຍຍົກຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 232 (ປັບປຸງ). ການໄຕ່ສວນພະຍານ

ການໄຕ່ສວນພະຍານ ໃຫ້ດຳເນີນເປັນແຕ່ລະຄົນ ຕາມເປົ້າໝາຍ ປະເດັນຂັດແຍ່ງທີ່ກະ ກຽມໄວ້. ກ່ອນການໄຕ່ສວນພະຍານນັ້ນ ປະທານຄະນະສານ ຕ້ອງອະທິບາຍເຫດຜົນຂອງປະເດັນທີ່ ພົວພັນກັບຄະດີ ພ້ອມທັງແຈ້ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ການໃຫ້ການເທັດ.

ໃນການໄຕ່ສວນນັ້ນ ພະຍານຕ້ອງລາຍງານລະອຽດ ກ່ຽວກັບເຫດການ ຫຼື ຄະດີນັ້ນ ຈາກນັ້ນຄະນະສານ ກໍຈະຖາມບັນຫາທີ່ຍັງບໍ່ທັນຈະແຈ້ງ ຫຼື ໃຫ້ຊື້ແຈ້ງຄຳໃຫ້ການຂອງຕົນທີ່ຂັດກັບ ຄຳໃຫ້ການຜ່ານມາ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ທີ່ພົວພັນກັບຄະດີ.

ເມື່ອຄະນະສານໄຕ່ສວນແລ້ວ ກໍຕ້ອງໃຫ້ສິດແກ່ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຫຼື ຜູ້ປົກປ້ອງຂອງ ຄູ່ຄວາມຖາມພະຍານຕື່ມອີກ.

ມາດຕາ 233 (ໃໝ່). ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ

ຕາມຄຳເຫັນຂອງສານ ຫຼື ຕາມການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມ ຄະນະສານ ກໍຈະໃຫ້ຄູ່ຄວາມ ນຳເອົາຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸ ມາສະເໜີ ຫຼື ຍັງຢືນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອຄວາມຊັດເຈນ ໃນເຫດການ ຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 234 (ໃໝ່). ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ

ການສະເໜີຫຼັກຖານ ທາງດ້ານເອກະສານໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງດຳເນີນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໄຕ່ສວນ ແຕ່ຫາກມີຄຳໃຫ້ການມາແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງເອົາຄຳໃຫ້ການດັ່ງກ່າວ ຂອງຜູ້ກ່ຽວມາອ່ານ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ;
2. ຖ້າຫາກຄຳໃຫ້ການໃນເວລາໄຕ່ສວນ ຂັດກັບຄຳໃຫ້ການຜ່ານມາ ຄະນະສານ ກໍຈະໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວຊື້ແຈງ ຫຼື ອະທິບາຍ;
3. ເອກະສານທີ່ນຳສະເໜີເປັນຫຼັກຖານນັ້ນ ບໍ່ຈະແຈ້ງ ຫຼື ມີຂໍ້ສົງໄສ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຊື້ ແຈງ;
4. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ.

ຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ ທີ່ເປັນຄວາມລັບຂອງລັດ, ທາງລັດຖະການ ຫຼື ຂອງບຸກ ຄົນ ຈະບໍ່ຖືກນຳອອກສະເໜີ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານເອກະສານ ກໍຄືຫຼັກຖານທາງດ້ານວັດຖຸຂອງຄູ່ຄວາມ ໃນທີ່ ປະຊຸມສານ ຕ້ອງໃຫ້ຍື່ນຜ່ານຈ່າສານ.

ມາດຕາ 235 (ໃໝ່). ການສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ມີສິດສະເໜີຫຼັກຖານທາງດ້ານບຸກຄົນ ຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ເພື່ອໃຫ້ຄະນະ ສານ ທຳການໄຕ່ສວນ ຖ້າຫາກຜ່ານມາບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ.

ການໄຕ່ສວນບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການໄຕ່ສວນພະຍານ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 232 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 236 (ໃໝ່). ການຟັງຄຳເຫັນຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໃນການໄຕ່ສວນຄະດີ ເມື່ອມີຜູ້ຊ່ຽວຊານເຂົ້າຮ່ວມ ພາຍຫຼັງການສະເໜີຫຼັກຖານຕ່າງໆ ແລ້ວຄະນະສານ ກໍໃຫ້ຜູ້ຊ່ຽວຊານມີຄຳເຫັນ ໃນປະເດັນທີ່ມີຂໍ້ສົງໄສຕໍ່ຜົນການພິສູດ ຕາມຫຼັກວິຊາ ສະເພາະຂອງຜູ້ຊ່ຽວຊານ.

ຖ້າມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງພະນັກງານ ຫຼື ຜູ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ຄະນະສານຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ຕາງ ໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ມີຄຳເຫັນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ໝວດທີ 3

ການໂຕ້ຖຽງ

ມາດຕາ 237 (ບັບບຸງ). ການໂຕ້ຖຽງຂອງຄູ່ຄວາມ

ການໂຕ້ຖຽງຂອງຄູ່ຄວາມ ແມ່ນ ການອອກຄຳຄິດຄຳເຫັນ ທີ່ມີລັກສະນະໂຕ້ແຍ່ງກັນ ລະຫວ່າງໂຈດກັບຈຳເລີຍ ໃນທີ່ປະຊຸມສານກ່ຽວກັບຄວາມເປັນຈິງຂອງຄະດີ.

ຄະນະສານ ນຳເອົາບັນດາຫຼັກຖານໃນຄະດີ ມາສະເໜີຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ ແລ້ວຈຶ່ງເປີດການໂຕ້ຖຽງ ລະຫວ່າງໂຈດກັບຈຳເລີຍ ພ້ອມທັງຜູ້ປົກປ້ອງຂອງພວກກ່ຽວ (ຖ້າມີ).

ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຈະນຳເອົາເອກະສານ ຫຼື ຫຼັກຖານຕ່າງໆ ທີ່ຕົນມີ ແລະ ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຕົນ ອອກມາສະເໜີຕໍ່ຄະນະສານຕື່ມອີກກໍໄດ້. ຄະນະສານ ຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ ໃນການຖາມໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍດ້ວຍເຫດຜົນຢ່າງມີຈຸດສຸມ.

ໃນການໂຕ້ຖຽງນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ແຕ່ລະຝ່າຍມີຄຳເຫັນໂຕ້ຕອບກັນ ເພື່ອຊອກຫາຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄວາມເປັນຈິງໃນຄະດີ.

ມາດຕາ 238 (ບັບບຸງ). ລຳດັບການໂຕ້ຖຽງ

ເມື່ອສິ້ນສຸດການໄຕ່ສວນແລ້ວ ຄະນະສານ ຈະສັງລວມປະເດັນທີ່ຍັງມີຂໍ້ສົງໄສ ຫຼື ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເພື່ອຍົກຂຶ້ນມາໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕາມລຳດັບຄື ຝ່າຍໂຈດ, ຝ່າຍຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີ ສາມ ຊຶ່ງຕ້ອງນຳເອົາຫຼັກຖານມາຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຊີ້ແຈງກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ມີຂໍ້ສົງໄສ ຫຼື ຂັດແຍ່ງນັ້ນ.

ຄະນະສານ ອາດຈະນຳເອົາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ທັນເປັນເອກະພາບກັນນັ້ນ ຍົກຂຶ້ນມາໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຕື່ມອີກກໍໄດ້.

ມາດຕາ 239 (ໃໝ່). ຂອບເຂດຂອງການໂຕ້ຖຽງ

ການໂຕ້ຖຽງ ແລະ ການຊີ້ແຈງຂອງຄູ່ຄວາມ ຈະບໍ່ຈຳກັດເວລາ ແຕ່ຄະນະສານຕ້ອງຄວບຄຸມການໂຕ້ຖຽງນັ້ນ ໃຫ້ຢູ່ໃນຂອບເຂດປະເດັນທີ່ຂັດແຍ່ງກັນ, ຖ້າຫາກຄູ່ຄວາມມີຄຳເຫັນ ຫຼື ຍົກຫຼັກຖານນອກປະເດັນທີ່ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງຄວບຄຸມໃຫ້ເຂົ້າສູ່ປະເດັນຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 240 (ໃໝ່). ການມີຄຳເຫັນສຸດທ້າຍຂອງຄູ່ຄວາມ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ ໄດ້ຍົກຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຄົບຖ້ວນ ແລະ ຈະແຈ້ງແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງໃຫ້ຝ່າຍໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ສັງລວມການຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ການຟ້ອງແຍ່ງຂອງຕົນ ແລະ ມີຄຳເຫັນສຸດທ້າຍກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຕໍ່ສານນັ້ນ ວ່າຄົບຖ້ວນ ຫຼື ຍັງມີຫຼັກຖານ ໃດຕື່ມທີ່ບໍ່ທັນນຳມາສະເໜີ ທັງນີ້ ກໍເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ມາດຕາ 241 (ບັບປຸງ). ການຖະແຫຼງຂອງພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ

ຜ່ານການໄຕ່ສວນ ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານແລ້ວ ຄະນະສານ ກໍຈະປິດການໂຕ້ຖຽງ ຖ້າຫາກພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມ ກໍສະເໜີໃຫ້ມີຄຳເຫັນ ຫຼື ຖະ ແຫຼງກ່ຽວກັບຄະດີ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຈາກນັ້ນ ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ຈຶ່ງປະ ກາດປິດປະຊຸມສານຊົ່ວຄາວ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ໝວດທີ 4

ການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ແລະ ການປະກາດຄຳຕັດສິນ

ມາດຕາ 242 (ບັບປຸງ). ການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ

ມີແຕ່ຄະນະສານຕັດສິນເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງສາມາດເຂົ້າຮ່ວມພິຈາລະນາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ການພິຈາລະນາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຕ້ອງເຮັດຢ່າງລະອຽດ, ຮອບດ້ານ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ພາວະວິໄສ ໂດຍອີງໃສ່ຜົນຂອງການໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານເປັນຕົ້ນຕໍ ເພື່ອໃຫ້ຄຳຕັດ ສິນຖືກຕ້ອງ ແລະ ຍຸຕິທຳ.

ຄະນະສານ ຕ້ອງນຳເອົາປະເດັນ ທີ່ຂັດແຍ່ງ ຫຼື ຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງກັນ ມາພິຈາລະ ນາເປັນແຕ່ລະປະເດັນ ພ້ອມທັງນຳເອົາຫຼັກຖານ ໃນສຳນວນຄະດີຂຶ້ນມາກວດກາ ຕີລາຄາດ້ວຍຄວາມ ຫນັ້ນໃຈ ແລະ ເປັນເອກະລາດ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕົວຈິງ ແລະ ເຫດຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 243 (ບັບປຸງ). ການລົງຄຳເຫັນ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ

ການລົງຄຳເຫັນຊື່ຂາດ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຕ້ອງຖືເອົາຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍ ໂດຍໃຫ້ຄະ ນະສານຜູ້ທີ່ມີຄຸນວຸດທິຕໍ່ກວ່າເປັນຜູ້ອອກຄຳເຫັນ ແລະ ອອກສຽງກ່ອນ, ສ່ວນປະທານຄະນະສານ ຕັດສິນ ອອກຄຳເຫັນ ແລະ ອອກສຽງ ເປັນຜູ້ສຸດທ້າຍ.

ຜູ້ທີ່ບໍ່ເຫັນດີ ຕາມສຽງສ່ວນຫຼາຍນັ້ນ ກໍມີສິດສະແດງຄຳເຫັນຂອງຕົນ ເປັນລາຍລັກອັກ ສອນໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ ເພື່ອໃຫ້ສານຂຶ້ນເທິງພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍລົບລ້າງ.

ມາດຕາ 244 (ໃໝ່). ບົດບັນທຶກການພິຈາລະນາ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ

ການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກ. ປະທານຄະນະສານ ມອບໃຫ້ ຄະນະສານຜູ້ໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບັນທຶກຄຳເຫັນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ແລະ ການລົງຄະແນນສຽງຂອງຄະ ນະສານຕັດສິນແຕ່ລະຄົນ ພ້ອມທັງໃຫ້ແຕ່ລະຄົນເຊັນໃສ່ບົດບັນທຶກດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 245 (ໃໝ່). ຂອບເຂດການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ສານຂັ້ນຕົ້ນພິຈາລະນາຕັດສິນ ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງ ຫຼື ການຮ້ອງຂໍ ຂອງຄູ່ຄວາມບິນ ພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ. ທຸກບັນຫາທີ່ຄູ່ຄວາມສະເໜີ ຄະນະສານຕ້ອງໄດ້ນຳມາພິຈາລະນາ, ບັນຫາໃດທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ສະເໜີນັ້ນ ກໍບໍ່ໃຫ້ຄະນະສານນຳມາພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ມາດຕາ 246 (ໃໝ່). ການຮ່າງ ແລະ ການລົງຄຳເຫັນໃນຄຳຕັດສິນ

ຜູ້ພິພາກສາ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ຕ້ອງຮ່າງຄຳຕັດສິນ ຕາມເຫດການ, ເນື້ອໃນຂອງຄະດີ ແລະ ລົງຄຳເຫັນໃນແຕ່ລະປະເດັນ ທີ່ເປັນການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມ, ທຸກການສະເໜີຂອງຄູ່ຄວາມ ທີ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນ ຄະນະສານຕ້ອງຊີ້ແຈງ, ລົງຄຳເຫັນ ຫຼື ວິນິດໄສ ໃຫ້ລະອຽດ ບິນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ວາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນໃສ່.

ມາດຕາ 247 (ບັບປຸງ). ການປະກາດຄຳຕັດສິນ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ພິຈາລະນາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບແລ້ວ ຄະນະສານຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນອອກມາປະກາດ ຫຼື ອ່ານ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຢ່າງເປີດເຜີຍ.

ກ່ອນການອ່ານຄຳຕັດສິນ ຕ້ອງໃຫ້ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ອອກມາຍືນຕໍ່ໜ້າຄະນະສານ ເພື່ອຟັງຄຳຕັດສິນ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ຜູ້ມີສຸຂະພາບບໍ່ແຂງແຮງ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກຄະນະສານເທົ່ານັ້ນ.

ປະທານຄະນະສານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບອ່ານຄຳຕັດສິນ ໂດຍເລີ່ມຈາກພາກວິນິດໄສ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 248 (ບັບປຸງ). ການເລື່ອນການປະກາດຄຳຕັດສິນ

ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ການພິຈາລະນາຄະດີໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ ຈະບໍ່ສຳເລັດ ຫຼື ມີເຫດຜົນໃດ ໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນສາເຫດທີ່ບໍ່ສາມາດປະກາດຄຳຕັດສິນໃນວັນນັ້ນໄດ້ ຄະນະສານກໍຈະເລື່ອນ ໄປໃສ່ວັນໃໝ່ ແຕ່ຢ່າງຊ້າບໍ່ໃຫ້ກາຍເຈັດວັນ.

ການເລື່ອນການປະກາດຄຳຕັດສິນ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດພາຍຫຼັງ ທີ່ຄະນະສານໄດ້ນຳເອົາ ຄະດີເຂົ້າພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບແລ້ວ.

ມາດຕາ 249 (ໃໝ່). ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ສານ ອອກຄຳຕັດສິນໃນນາມ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.
ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ.

ພາກສະເໜີ ຕ້ອງບົ່ງບອກ ແຂວງ, ນະຄອນ ຫຼື ເຂດ ຂອງຄະນະສານຂັ້ນຕົ້ນ, ເລກທີ ຄຳຕັດສິນ, ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຄະນະສານ, ຈຳສານ ແລະ ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ, ເລກທີ, ລົງວັນທີ ຂອງຄະດີ, ວັນເວລາໄຕ່ສວນຄະດີ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ, ຂໍ້ມູນຂອງຄູ່ຄວາມ, ຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງຂອງຄະດີ ແລະ ສິດອຳນາດສານ ໃນການພິຈາລະນາ.

ພາກເນື້ອຄະດີ ຕ້ອງຊຽງໂດຍສັງເຂບ ເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ແລະ ຄຳແກ້ຟ້ອງ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ລວມທັງຂອງບຸກຄົນທີສາມ (ຖ້າມີ) ຊຶ່ງກວມເອົາເຫດການ ທີ່ມີສາຍ ພົວພັນທາງດ້ານກົດໝາຍ, ການລະເມີດ ແລະ ການສະເໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ.

ພາກວິນິດໄສ ຕ້ອງກຳນົດລະອຽດເຫດການທີ່ເປັນຂໍ້ເທັດຈິງ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນຢ່າງຈະ ແຈ້ງ ໃນແຕ່ລະບັນຫາທີ່ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ແລະ ບຸກຄົນທີສາມຍົກຂຶ້ນມາ ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ວາງມາດຕາຂອງກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃສ່.

ພາກຕັດສິນ ຕ້ອງກຳນົດການເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ (ຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ລັບຫຼັງ), ຜົນຂອງການລົງຄຳຕັດສິນ ໃນແຕ່ລະປະເດັນ, ອາກອນຂອງລັດ ຫຼື ຄ່າທຳນຽມສານອື່ນ ແລະ ສິດ ໃນການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ຄຳຕັດສິນ ຕ້ອງເຮັດເປັນສອງສະບັບ ຄື ສະບັບໜຶ່ງໄວ້ໃນສຳເນົາ, ສ່ວນອີກສະບັບໜຶ່ງ ໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ. ຄຳຕັດສິນທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ອັດສຳເນົາ ໂດຍແມ່ນ ຈຳສານ ເປັນຜູ້ຍັ່ງຢືນ.

ມາດຕາ 250. ປະເພດຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ປະເພດຄຳຕັດສິນຄະດີຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າຫາກເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງ ພໍ ສານຕ້ອງຕັດສິນຍົກເລີກຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ;
2. ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ຄຳຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ມີເຫດຜົນພຽງພໍ ສານຕ້ອງລົງຄຳຕັດສິນ:
 - ໃຫ້ຈຳເລີຍໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ ຫຼື ຄ່າປັບໃໝ ຫຼື ຄ່າປ່ວຍການຊັບແກ່ໂຈດ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນ ຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;
 - ໃຫ້ຈຳເລີຍ ສົ່ງຊັບສິ່ງຂອງ ເຊັ່ນ ພາຫະນະ, ສັດ ຄົນແກ່ໂຈດ ໃນກໍລະນີ ທີ່ ແມ່ນການຢືມໄປໃຊ້ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;
 - ໃຫ້ຈຳເລີຍ ສົ່ງເງິນຕົ້ນທຶນພ້ອມດ້ວຍດອກເບ້ຍ (ຖ້າມີ) ຄົນແກ່ໂຈດ ໃນກໍລະ ນີທີ່ແມ່ນການກູ້ຢືມ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;
 - ໃຫ້ຈຳເລີຍຍົກຍ້າຍອອກຈາກທີ່ດິນ ຫຼື ເຮືອນຂອງໂຈດ ໃນກໍລະນີທີ່ແມ່ນການ ເຊົ່າ ຫຼື ການຕົກລົງອື່ນ ຫຼື ກົງກັນຂ້າມ ຖ້າຫາກແມ່ນຄຳຟ້ອງແຍ່ງ;
 - ໃຫ້ໂຈດ ແລະ ຈຳເລີຍ ຂາດຈາກສາຍຜົວເມັຍ;
 - ໃຫ້ຈຳເລີຍ ຈ່າຍຄ່າລ້ຽງດູລູກ, ຄ່າປົວແປງຈິດໃຈ;

- ໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງປະຕິບັດພາງ ສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງກ່ອນ;
- ແລະ ອື່ນໆ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີແລ້ວ ຕ້ອງພິມຄຳຕັດສິນໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດ ຊາວວັນນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 251 (ປັບປຸງ). ການລົງຄຳຕັດສິນໃຫ້ປະຕິບັດພາງ

ການປະຕິບັດພາງ ແມ່ນ ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ກ່ອນຄຳຕັດສິນນັ້ນໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ເພື່ອຊ່ວຍບັນເທົາຄວາມເສັຍຫາຍ, ຄວາມຈຳເປັນຮີບດ່ວນຂອງຄູ່ຄວາມ.

ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີຮີບດ່ວນ ຫຼື ຈຳເລີຍຮັບຮູ້ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ຫຼື ໂຈດຮັບຮູ້ການຟ້ອງແຍ່ງຂອງຈຳເລີຍ ຊຶ່ງບອກໃຫ້ປະຕິບັດພາງສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງກ່ອນນັ້ນ ຕ້ອງສົ່ງໄປ ຍັງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງໃນທັນໃດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຖິງວ່າຈະມີການຂໍອຸທອນ ກໍຕາມ.

ມາດຕາ 252 (ໃໝ່). ການເຊັນຄຳຕັດສິນ

ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ແລະ ຈຳສານ ຕ້ອງລົງລາຍເຊັນໃສ່ຄຳຕັດສິນ, ຖ້າຫາກປະທານຄະນະສານ ຫຼື ຈຳສານ ບໍ່ສາມາດເຊັນຄຳຕັດສິນ ຍ້ອນສາເຫດທີ່ຈຳເປັນໃດໜຶ່ງ ກໍໃຫ້ພິມຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ ຂອງຜູ້ກ່ຽວໃສ່ຄຳຕັດສິນ ແລ້ວໃຫ້ຈຳສານຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍເປັນຜູ້ເຊັນຢັ້ງຢືນ.

ມາດຕາ 253 (ໃໝ່). ການເຮັດປະເດັນຄຳຕັດສິນໃຫ້ຄູ່ຄວາມ

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີແລ້ວ ຖ້າຫາກບໍ່ສາມາດພິມຄຳຕັດສິນ ໃຫ້ສຳເລັດຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 250 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງເຮັດປະເດັນຄຳຕັດສິນ ຕາມທີ່ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມປະຊຸມສານ ສິ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມກ່ອນກໍໄດ້ ໃນກໍລະນີມີການຮ້ອງຂໍ ໂດຍໃຫ້ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ເປັນຜູ້ເຊັນ.

ມາດຕາ 254 (ໃໝ່). ການດັດແກ້ຄຳຜິດ ໃນຄຳຕັດສິນ

ເມື່ອມີຄວາມຜິດພາດທາງດ້ານການພິມ, ການຄຳນວນຕົວເລກ ແລະ ທາງດ້ານເຕັກນິກອື່ນ ຊຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ດັດແກ້ ແຕ່ການດັດແກ້ນັ້ນ ຕ້ອງບໍ່ກະທົບເຖິງຂໍ້ເທັດຈິງໃນຄະດີ ແລະ ຜົນຂອງການຕັດສິນ.

ການຕັດແກ້ຄຳຕັດສິນ ຕ້ອງເຮັດເປັນຄຳຊີ້ຂາດ ຂອງປະທານຄະນະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫຼື ພະນັກງານປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງ ສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 255 (ໃໝ່). ການຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ໃນກໍລະນີຕັດສິນລັບຫຼັງ

ເມື່ອມີການຕັດສິນລັບຫຼັງ ສານຂັ້ນຕົ້ນຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມມາຮັບຊາບ ແລະ ເຮັດບົດບັນ ທິກຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ພ້ອມທັງແຈ້ງສິດໃນການຂໍຄັດຄ້ານ ແລະ ຂໍອຸທອນ ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານໄດ້ສົ່ງໝາຍຮຽກ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມມາຮັບຊາບ ຄຳຕັດສິນເຖິງສາມຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ເຂົ້າມາໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຊຶ່ງມີການຍັ້ງຢືນຈາກອົງການປົກຄອງບ້ານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ສານສາມາດສົ່ງສຳນວນຄະດີດັ່ງກ່າວ ໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຫຼື ໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນພິຈາລະນາ ຕາມກົດໝາຍ ໃນກໍລະນີມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຄູ່ຄວາມໜີອອກຈາກບ່ອນຢູ່ປະຈຳ ໂດຍມີການຍັ້ງຢືນຂອງອົງການປົກຄອງ ບ້ານ ສານກໍຈະຕິດປະກາດທາງສາທາລະນະ ຫຼື ແຈ້ງຜ່ານສື່ມວນຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 149 ແລະ 150 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 256 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຄັດຄ້ານການຕັດສິນລັບຫຼັງ

ເມື່ອຄູ່ຄວາມ ໄດ້ຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນລັບຫຼັງ ແລ້ວໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຄືນໃໝ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວນັ້ນ ຄູ່ຄວາມຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານ ຕໍ່ປະທານສານບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ຄະ ນະສານເກົ່າພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວ ຕາມລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄຳຕັດສິນລັບຫຼັງດັ່ງກ່າວ ຈະຖືກລົບລ້າງດ້ວຍຄຳຕັດສິນສະບັບໃໝ່.

ມາດຕາ 257 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຂໍອຸທອນ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ຮັບຊາບຄຳຕັດສິນແລ້ວ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ມີສິດຂໍອຸທອນດ້ວຍການຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນຕໍ່ສານ ທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຕາມຮ່າງແບບພິມຂອງສານ ພ້ອມທັງກວດ ກາເບິ່ງວ່າ ການຂໍອຸທອນດັ່ງກ່າວຖືກຕ້ອງ ຕາມກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ມີເນື້ອໃນບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຂໍອຸທອນ ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງນັ້ນເສັຍ ກ່ອນ. ຖ້າເຫັນວ່າ ຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມ ຊາບ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ເຖິງວ່າກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນນັ້ນ ຈະໝົດແລ້ວກໍ ຕາມ. ແຕ່ສານຕ້ອງໃຫ້ຜູ້ຂໍອຸທອນຊີ້ແຈງ ເຫດຜົນຂອງການຊັກຊ້າ ໃນການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ພ້ອມທັງອະທິບາຍຜົນສະທ້ອນຂອງການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ກາຍກຳນົດໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວເຂົ້າໃຈ.

ຖ້າຫາກມີການຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ສານຕ້ອງສົ່ງສຳນວນຄະດີ ໄປຍັງສານຂັ້ນ ອຸທອນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາຊາວສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນ ໄປ.

ມາດຕາ 258 (ປັບປຸງ). ຄຳຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນ

ຄຳຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນຂອງສານປະຊາຊົນເຂດ ແລະ ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ແລະ ສານເດັກ ຊຶ່ງບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະ ການປະຊາຊົນ ຕາມກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງ ເດັດຂາດຂອງສານ.

ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວສາມວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ ສານຂັ້ນຕົ້ນຕ້ອງສົ່ງສຳນວນຄະດີດັ່ງກ່າວ ໄປຍັງໜ່ວຍງານ ຫຼື ຫ້ອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບ່ອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ XII

ການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ

ໝວດທີ 1

ສິດໃນການຂໍອຸທອນ ແລະ ການສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕົກລົງຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ມາດຕາ 259 (ປັບປຸງ). ສານທີ່ມີສິດພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ

ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ມີສິດພິພາກສາຄະດີເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຕາມຂໍ້ມູນຫຼັກ ຖານ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນເຂດໄດ້ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນໂດຍຄູ່ ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ສານປະຊາຊົນພາກ ມີສິດພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຕາມຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ຕາມກົດ ໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ແລະ ສານເດັກ ໄດ້ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 260 (ປັບປຸງ). ບຸກຄົນທີ່ມີສິດ ໃນການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ ຊຶ່ງເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ກໍ່ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນພຽງພໍ.

ມາດຕາ 261 (ປັບປຸງ). ການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ຂອງບຸກຄົນທີສາມ

ການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍບຸກຄົນທີສາມ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການ ຕັດສິນລັບຫຼັງ ຫຼື ການດຳເນີນຄະດີທົ່ວໄປ ແລ້ວແຕ່ລະກໍລະນີ.

ເມື່ອບຸກຄົນທີສາມ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີແຕ່ເບື້ອງຕົ້ນ ຖ້າຫາກຄະດີພວມ ດຳເນີນຢູ່ຂັ້ນອຸທອນ ຜູ້ກ່ຽວກໍ່ມີສິດສະເໜີຄັດຄ້ານ ໃຫ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ແຕະຕ້ອງເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຄືນໃໝ່ ໂດຍຊ້ອງໜ້າຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 262 (ປັບປຸງ). ກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ແລະ ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຂໍອຸທອນ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີ ຄັດຄ້ານ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນໄດ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານ ຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ຖືວ່າຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນ ລັບຫຼັງ.

ສຳລັບການຂໍອຸທອນຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳຊີ້ຂາດຂອງສານນັ້ນ ກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ແມ່ນ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳຊີ້ຂາດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຄູ່ຄວາມ ທີ່ຂໍອຸທອນນັ້ນ ໃຫ້ນຳເອົາເງິນມາວາງສານ ແລະ ເສັຍຄ່າຂໍອຸທອນ ຕາມລະ ບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 263 (ໃໝ່). ການຂໍອຸທອນ

ການຂໍອຸທອນ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍການຈອງການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນຕໍ່ສານ ທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີດັ່ງກ່າວ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄູ່ຄວາມ ສາມາດຂໍອຸທອນ ບັນຫາທາງດ້ານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ຫຼື ກົດໝາຍ ຕໍ່ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ຊຶ່ງຕົນບໍ່ພໍໃຈຕໍ່ການຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຫຼື ບັນຫາທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ. ບັນຫາໃດທີ່ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງ ຂໍ ຫຼື ຟ້ອງແຍ່ງ ຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ສານຂັ້ນອຸທອນຈະພິຈາລະນາ ຫຼື ບໍ່ພິຈາລະນາກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ ສານຂັ້ນອຸທອນເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຕໍ່ບັນຫານັ້ນ ມີເຫດຜົນກໍໃຫ້ພິພາກສາສົ່ງສຳນວນຄືນ ໃຫ້ ສານຂັ້ນຕົ້ນພິຈາລະນາບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ຄຳຕັດສິນໃຫ້ປະຕິບັດທາງ, ຄຳສັ່ງປະຕິບັດຜົນການໄກ່ເກ້ຍ, ຄຳສັ່ງຂອງສານ ກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສານຕໍ່ຄົນເສຍຈິດ, ຕໍ່ນິຕິບຸກຄົນທີ່ຖືກຍຸບເລີກ, ຕໍ່ຜົວ ຫຼື ເມັຍ, ຕໍ່ເດັກ ແລະ ມາດຕະການຊົ່ວຄາວອື່ນຂອງສານ ຈະຂໍອຸທອນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 264 (ໃໝ່). ເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ

ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ຂໍອຸທອນ;
2. ເລກທີຄຳຕັດສິນ ທີ່ຂໍອຸທອນ;
3. ປະເດັນທີ່ຂໍອຸທອນ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນ ແລະ ຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ;
4. ວັນ, ເດືອນ, ປີ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ແລະ ລາຍເຊັນ.

ມາດຕາ 265 (ບັບປຸງ). ລະບຽບການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນ ຕໍ່ສານ ຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍຜ່ານສານທີ່ໄດ້ຕັດສິນຄະດີເປັນຂັ້ນຕົ້ນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຫາກບໍ່ຮັບ ຫຼື ແກ່ຍາວການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ, ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸ ທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍກົງຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ.

ຫຼັງຈາກກຳນົດຂໍອຸທອນໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ຖ້າສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳ ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຫາກແກ່ຍາວເກີນກຳນົດເວລາ ໃນການສົ່ງສຳນວນຄະດີ ຂັ້ນສານຂັ້ນອຸທອນ, ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ເພື່ອທວງເອົາຄະດີ ດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 266 (ບັບປຸງ). ສິດໃນການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ

ກ່ອນການປິດການໂຕ້ຖຽງ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຂອງສານຂັ້ນອຸທອນນັ້ນ ຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກ ຄົນທີສາມ ໃນຄະດີ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະ ເໜີຄັດຄ້ານ ຂອງຕົນທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນກໍໄດ້.

ໃນກໍລະນີ ມີການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ຄູ່ຄວາມ ແລະ ບຸກ ຄົນ ທີສາມໃນຄະດີ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ບໍ່ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄືນໃໝ່ອີກ.

ມາດຕາ 267 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເນື້ອມີການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ ມີຈຸດປະສົງຖອນ ການຂໍອຸທອນ ຕ້ອງຂຽນຄຳຮ້ອງຂໍຖອນ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຍື່ນຕໍ່ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິ ຈາລະນາ ເວັ້ນເສຍແຕ່ການຂໍຖອນ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແມ່ນໃຫ້ຈ່າສານເປັນຜູ້ບັນທຶກ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຖອນການອຸທອນ ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງນຳເອົາບັນຫາດັ່ງ ກ່າວມາພິຈາລະນາ ຖ້າເຫັນວ່າ ການຂໍຖອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ ສານຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນດັ່ງກ່າວ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໄປຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຖ້າຫາກແມ່ນການຖອນຂໍອຸທອນທັງໝົດ.

ໃນກໍລະນີ ການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນບາງສ່ວນ ສານຈະນຳມາພິຈາລະນາ ໃນສ່ວນທີ່ບໍ່ ໄດ້ຖອນ.

ສຳລັບການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານຂອງຄູ່ຄວາມ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການຖອນ ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ.

ມາດຕາ 268 (ບັບປຸງ). ຜົນສະທ້ອນຂອງການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ

ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ເປັນສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໂຈະການປະຕິບັດ ຄຳຕັດສິນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານ. ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃຫ້ປະຕິບັດ ພາງ ຊຶ່ງຕ້ອງສົ່ງໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຖິງຈະມີການຂໍອຸທອນຄຳຕັດສິນ ໃນສ່ວນໃດ ຫຼືບັນຫາໃດກໍຕາມ.

ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ມາດຕະ ການຂອງສານ ບໍ່ເປັນສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໂຈະການດຳເນີນຄະດີ.

ໝວດທີ 2

ການພິຈາລະນາຄະດີຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ມາດຕາ 269 (ໃໝ່). ການຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນອຸທອນ

ເມື່ອມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຖືກຕ້ອງຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມລະບຽບການຂໍອຸທອນແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ກໍຈະຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຕາມລະບຽບການ. ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຈະມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອກະກຽມ ນຳຂຶ້ນໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 270 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນທີ່ກາຍກຳນົດ

ຖ້າສານຂັ້ນອຸທອນເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຫາກກາຍກຳນົດ ເວລາຂໍອຸທອນ ຄະນະສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງລົງຄຳພິພາກສາ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອສົ່ງໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີການຈອງຂໍອຸ ທອນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການ.

ຄຳພິພາກສາ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາເນື່ອງຈາກກາຍກຳນົດຂໍອຸທອນ ຈະບໍ່ໃຫ້ສິດ ໃນການຂໍລົບລ້າງ.

ມາດຕາ 271 (ໃໝ່). ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງລົງເລິກບັນຫາທີ່ມີການຂໍອຸທອນ ເປັນຕົ້ນຕໍ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ບັນຫາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 272 (ໃໝ່). ການສະເໜີຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດສະເໜີຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມ ຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍໃຫ້ບອກລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບສາຍພົວພັນຂອງຫຼັກຖານ ກັບເຫດການຂອງຄະດີ ພ້ອມທັງໃຫ້ເຫດ ຜົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຍື່ນຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງນຳເອົາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ ມາພິຈາລະນາ ຖ້າເຫັນວ່າຫຼັກຖານ ນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງພິພາກສາລົບລ້າງ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລ້ວສົ່ງສຳ ນວນຄະດີພ້ອມດ້ວຍຫຼັກຖານ ທີ່ສະເໜີເພີ່ມເຕີມນັ້ນ ຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນຄະນະເກົ່າພິຈາລະນາໃໝ່.

ມາດຕາ 273 (ໃໝ່). ຂອບເຂດການພິຈາລະນາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ພິຈາລະນາບັນຫາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ ທີ່ສານຂັ້ນຕົ້ນໄດ້ຕັດ ສິນ ຊຶ່ງຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ບັນຫາໃດທີ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາຕັດສິນ ຫຼື ຄູ່ຄວາມບໍ່ໄດ້ຂໍອຸທອນ ສານຂັ້ນ ອຸທອນ ຈະນຳມາພິຈາລະນາ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 274 (ໃໝ່). ການສົ່ງສຳນວນຄະດີໃຫ້ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ພາຍຫຼັງ ສານຂັ້ນອຸທອນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີຢ່າງລະອຽດຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຕ້ອງເຮັດ ບົດສະຫຼຸບເຫດການຂອງຄະດີ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ພ້ອມທັງບົດສະຫຼຸບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ອົງການໄອຍະ ການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ຕາມພາລະບົດບາດ.

ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາສຳນວນຄະດີໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍ ໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ ແລ້ວສົ່ງຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນອຸ ທອນ ພິຈາລະນາໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ໝວດທີ 3

ການໄຕ່ສວນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນອຸທອນ

ມາດຕາ 275. ບຸກຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງຮຽກຮຽງຄວາມເຂົ້າມາຮ່ວມ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ.

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດສະເໜີພະຍານ ເຂົ້າມາໃຫ້ການໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຫຼື ສະເໜີຫຼັກຖານເພີ່ມ ເຕີມ ກ່ອນປິດການໂຕ້ຖຽງ.

ມາດຕາ 276 (ບັບປຸງ) ລະບຽບການໄຕ່ສວນຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ລະບຽບການໄຕ່ສວນຄະດີ ຢູ່ທີ່ປະຊຸມສານຂັ້ນອຸທອນ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບລະບຽບ ການໄຕ່ສວນຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 222 ຫາມາດຕາ 241 ຂອງກົດໝາຍສະ ບັບ ນີ້.

ພາຍຫຼັງທີ່ປະທານຄະນະສານ ໄດ້ກ່າວເປີດປະຊຸມສານຕາມລະບຽບການ ແລະຄະນະສານ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີໄດ້ລາຍງານແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ຂໍອຸທອນ ຫຼື ພະນັກງານໄອຍະ ການປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານນັ້ນ ໃຫ້ເຫດຜົນກ່ຽວກັບການຂໍອຸທອນ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງ ຕົນຕໍ່ທີ່ປະຊຸມສານ.

ການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ ຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ສະເພາະບັນຫາທີ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີ ຄັດຄ້ານ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການສະເໜີຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມນັ້ນ ຄະນະສານ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ພະນັກງານໄອ ຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານຮັບຮູ້ ແລະໃຫ້ຄູ່ຄວາມອະທິບາຍ, ຊີ້ແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຫຼັກຖານດັ່ງກ່າວ. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປິດການໂຕ້ຖຽງ ແລະ ໄດ້ຟັງຄຳຖະແຫຼງຂອງພະນັກງານໄອຍະ ການປະຊາຊົນແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ກໍປະກາດປິດປະຊຸມສານຊົ່ວຄາວ ເພື່ອພິຈາລະນາພິພາກ ສາ ຄະດີໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ລະບຽບການພິຈາລະນາໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ, ການຮ່າງ ແລະ ລົງຄຳເຫັນໃນຄຳພິພາກສາ, ການເລື່ອນ ແລະ ການປະກາດຄຳພິພາກສາໃນທີ່ປະຊຸມສານ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບລະບຽບ ການ ຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 277 (ໃໝ່). ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ຄະນະສານ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ພິພາກສາຄະດີ ໃນນາມ ສປປ ລາວ.

ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ, ພາກ ຮູບຄະດີ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ.

ເນື້ອໃນຂອງພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ ແລະ ພາກວິນິດໄສນັ້ນ ແມ່ນຄ້າຍຄືກັນກັບ ເນື້ອໃນຂອງຄຳຕັດສິນຂັ້ນຕົ້ນ.

ສຳລັບ ພາກຮູບຄະດີ ໃຫ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີຜ່ານມາ ເປັນຕົ້ນ ການ ຕັດສິນ, ການຂໍອຸທອນ. ສ່ວນພາກຕັດສິນ ໃຫ້ກຳນົດການເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄູ່ຄວາມ (

ຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ລັບຫຼັງ), ຮູບຄະດີ, ເນື້ອຄະດີ, ຜົນຂອງການລົງຄຳພິພາກສາ ໃນແຕ່ລະປະເດັນ, ອາກອນຂອງລັດ ຫຼື ຄຳທຳນຽມສານອື່ນ ແລະ ສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ຄຳພິພາກສາ ຕ້ອງເຮັດເປັນສອງສະບັບ ຄື ສະບັບໜຶ່ງໄວ້ໃນສຳເນົາ, ສ່ວນອີກສະບັບໜຶ່ງໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ. ຄຳພິພາກສາທີ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ອັດສຳເນົາ ໂດຍແມ່ນຈຳສານເປັນຜູ້ຍັງຢືນ.

ມາດຕາ 278. ປະເພດຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ

ປະເພດຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ມາພິຈາລະນາ ຖ້າຫາກປະຕິບັດ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການຂໍອຸທອນ;
2. ຍົກເລີກຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ແລ້ວພິພາກສາຢັ້ງຢືນເອົາຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນທັງໝົດ;
3. ປ່ຽນແປງ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ແລ້ວພິພາກສາໃໝ່;
4. ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ແລ້ວສົ່ງຄະດີໄປໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນຄະນະໃໝ່ ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຫຼື ຄະນະເກົ່າ ໃນກໍລະນີທີ່ສານຄະນະເກົ່ານີ້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍອັນໃດ ອັນໜຶ່ງຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
5. ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດສານໜຶ່ງ ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່;
6. ໃຫ້ປະຕິບັດພາກສ່ວນໃດສ່ວນໜຶ່ງ ເຖິງວ່າຈະມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານກໍ ຕາມ.

ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ເປັນຄຳພິພາກສາຂັ້ນສຸດທ້າຍທາງດ້ານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງພິມຄຳພິພາກສາໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນ ລົງຄຳພິພາກສາເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 279 (ບັບປຸງ). ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການລົບລ້າງ ຫຼື ປ່ຽນແປງຄຳຕັດສິນ

ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການລົບລ້າງ ຫຼື ປ່ຽນແປງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການອະທິບາຍເຫດການຂອງຄະດີບໍ່ຊັດເຈນ;
2. ການນຳເອົາຫຼັກຖານ ໃນຄະດີ ອອກມາພິຈາລະນາບໍ່ຄົບຖ້ວນ;
3. ການວິນິດໄສຂອງສານ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບເຫດການຕົວຈິງຂອງຄະດີ;
4. ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
5. ການລະເມີດລະບຽບການດຳເນີນຄະດີແຟ່ງ;
6. ສານຂັ້ນຕົ້ນໄດ້ວິນິດໄສແລ້ວແຕ່ບໍ່ໄດ້ລົງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາບັນຫາໃດ ໜຶ່ງ ແລະ ສາເຫດອື່ນ.

ມາດຕາ 280 (ໃໝ່). ການລົບລ້າງຄຳຕັດສິນໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດ ພິຈາລະນາຄືນ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະພິພາກສາລົບລ້າງຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດ ພິຈາລະນາຄືນໄດ້ ເມື່ອເຫັນວ່າ:

1. ຄູ່ຄວາມຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງໃນຄະດີ ເສຍຊີວິດໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
2. ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຫາກຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ຖືກສານຕັດສິນໃຫ້ລົ້ມລະລາຍ ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ສືບຕໍ່ແທນຕົວ ໃນການດຳເນີນຄະດີ;
3. ຄະດີ ທີ່ໂຈດບໍ່ມີສິດຮ້ອງຟ້ອງ;
4. ຄະດີ ທີ່ໄດ້ຖືກຕັດສິນໄປກ່ອນແລ້ວ;
5. ຄະດີ ທີ່ໝົດອາຍຸຄວາມໃນການຮ້ອງຟ້ອງ.

ມາດຕາ 281 (ໃໝ່). ການລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະພິພາກສາລົບລ້າງ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ຄືນ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ໄດ້ ເມື່ອເຫັນວ່າ:

1. ການຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ຍັງບໍ່ໄດ້ນຳເອົາຫຼັກຖານມາພິຈາລະນາຢ່າງຄົບຖ້ວນ;
2. ມີຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມທີ່ສຳຄັນ ທີ່ຍື່ນຕໍ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງເປັນພື້ນຖານໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນ ເປັນຂັ້ນຕົ້ນ;
3. ມີຂໍ້ສະເໜີໃດໜຶ່ງຂອງຄູ່ຄວາມ ຊຶ່ງສານຂັ້ນຕົ້ນມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາ;
4. ການປະກອບຄະນະສານບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
5. ມີການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ມາດຕາ 282 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີທີ່ສານຂັ້ນອຸທອນສົ່ງຄືນມາພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄຳຕັດສິນໃໝ່ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນຕາມການວິນິດໄສ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 283 (ໃໝ່). ການເຮັດປະເດັ່ນຄຳພິພາກສາໃຫ້ຄູ່ຄວາມ

ສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ໄດ້ພິພາກສາຄະດີແລ້ວ ຖ້າຫາກບໍ່ສາມາດພົບຄຳພິພາກສາ ໃຫ້ສຳເລັດ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 278 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຕ້ອງເຮັດປະເດັ່ນຄຳພິພາກສາ ຕາມທີ່ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນປຶ້ມປະຊຸມສານ ສົ່ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມກ່ອນກໍໄດ້ ໃນກໍລະນີມີການຮ້ອງຂໍ ໂດຍໃຫ້ປະທານຄະນະສານຕັດສິນ ເປັນຜູ້ເຊັນ.

ມາດຕາ 284 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເມື່ອບໍ່ມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ເມື່ອຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ບໍ່ຖືກຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ. ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງສົ່ງຄຳພິພາກສາ ພ້ອມດ້ວຍສຳນວນຄະດີ ຄືນໃຫ້ສານປະຊາຊົນ ທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມວັນ ຫຼັງຈາກໝົດກຳນົດຂໍລົບລ້າງ. ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ທ້ອງຖານ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 285 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ຮັບຊາບຄຳພິພາກສາແລ້ວ ຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ມີສິດຂໍລົບລ້າງດ້ວຍການ ຈອງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຕໍ່ສານທີ່ໄດ້ພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ.

ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຕາມຮ່າງແບບພິມຂອງສານ ພ້ອມທັງ ກວດກາເບິ່ງວ່າການຂໍລົບລ້າງດັ່ງກ່າວຖືກຕ້ອງ ຕາມກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າວ່າຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງມີເນື້ອໃນບໍ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຂໍລົບລ້າງແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງນັ້ນເສຍກ່ອນ. ຖ້າເຫັນວ່າ ຖືກຕ້ອງແລ້ວ ຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ແລະແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມຝ່າຍກົງກັນຂ້າມຊາບ.

ຖ້າເຫັນວ່າ ການຂໍລົບລ້າງ ບໍ່ແມ່ນບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຊຶ່ງສານໄດ້ແນະນຳໃຫ້ຄູ່ຄວາມແກ້ໄຂ ແລະ ອະທິບາຍເຖິງສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ຄູ່ຄວາມເຂົ້າໃຈແລ້ວ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວບໍ່ຍອມແກ້ໄຂ ແລະ ຍັງຍື່ນຕາມການຂໍລົບລ້າງເດີມ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງຮັບເອົາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ເພື່ອດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 286 (ໃໝ່). ການບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍລົບລ້າງ

ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂໍລົບລ້າງ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳພິພາກສາ ຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ຍັງຍື່ນເອົາຕາມຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເລີຍຮັບຮູ້ ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ;
2. ຄະດີ ກ່ຽວກັບກຳມະສິດສັດ;
3. ຄະດີ ກ່ຽວກັບການຂໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີທາງຜ່ານ;
4. ຄະດີ ທີ່ມີມູນຄ່າບໍ່ເກີນ 20.000.000 ກີບ;
5. ຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ສົ່ງໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນພິຈາລະນາຄືນໃໝ່;
6. ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ຈອງຂໍອຸທອນ ແຕ່ບໍ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍອຸທອນ;
7. ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ຍັງຍື່ນຕາມສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ຄູ່ຄວາມຂໍອຸທອນ ກາຍກຳນົດເວລາ;
8. ບັນຫາທີ່ບໍ່ໄດ້ສະເໜີໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນ ແລະ ຂັ້ນອຸທອນ ພິຈາລະນາມາກ່ອນ.

ພາກທີ XIII

ການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ໝວດທີ 1

ສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ ແລະ ການສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳພິພາກສາຂອງສານ

ມາດຕາ 287 (ບັບປຸງ). ສານປະຊາຊົນທີ່ພິພາກສາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ພິພາກສາ ເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ແລະ ສຸດທ້າຍທາງດ້ານກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ສານປະຊາຊົນພາກ ມີສິດພິພາກສາຄະດີເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ ແລະ ເປັນຂັ້ນສຸດທ້າຍທາງ ດ້ານກົດໝາຍ ຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ໄດ້ພິພາກສາເປັນຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ໂດຍຄູ່ຄວາມ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານໂດຍຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 288 (ບັບປຸງ). ບຸກຄົນທີ່ມີສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ

ໂຈດ, ຈຳເລີຍ ຫຼື ບຸກຄົນທີສາມ ຊຶ່ງເປັນຄູ່ຄວາມໃນຄະດີ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການ ປະຊາຊົນ ມີສິດຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານ. ບຸກຄົນ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ຕ້ອງອະທິບາຍເຫດຜົນ ກ່ຽວກັບການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນຕໍ່ສານ.

ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ບໍ່ຖືກຂໍອຸທອນ ຫຼື ບໍ່ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ຈະຂໍລົບລ້າງບໍ່ ໄດ້.

ມາດຕາ 289 (ໃໝ່). ການຂໍລົບລ້າງ

ການຂໍລົບລ້າງ ອາດຈະເຮັດດ້ວຍການຈອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຕໍ່ສານ ທີ່ໄດ້ພິພາກສາຄະດີນັ້ນ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ.

ຄູ່ຄວາມ ສາມາດຂໍລົບລ້າງ ສະເພາະ ແຕ່ບັນຫາທາງດ້ານກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ, ສ່ວນບັນ ຫາເນື້ອຄະດີ ທີ່ຄູ່ຄວາມຂໍລົບລ້າງຂຶ້ນມານັ້ນ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຈະພິຈາລະນາໃຫ້ບໍ່ໄດ້.

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຂໍລົບລ້າງ;
2. ເລກທີຄຳພິພາກສາ ທີ່ຂໍລົບລ້າງ;
3. ປະເດັນທີ່ຂໍລົບລ້າງ ພ້ອມດ້ວຍເຫດຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍ;
4. ວັນ, ເດືອນ, ປີ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ແລະ ລາຍເຊັນ.

ມາດຕາ 290 (ບັບປຸງ). ກຳນົດເວລາໃນການຂໍລົບລ້າງ

ຄູ່ຄວາມ ມີສິດຂໍລົບລ້າງ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຄັດ ຄ້ານຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນໄດ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳພິພາກ ສາ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ຖືວ່າຊ້ອງໜ້າ ຫຼື ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳພິພາກສາ ເປັນຕົ້ນ ໄປ ສຳລັບຜູ້ຖືກສານຕັດສິນລັບຫຼັງ.

ການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ ຫຼື ຄຳຊີ້ຂາດ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໃຫ້ດຳເນີນພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີຄູ່ຄວາມໄດ້ຈອງຂໍລົບລ້າງ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນ ທັນກຳ ນົດເວລາ ກໍສາມາດຍື່ນຄຳຮ້ອງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ກ່ອນການພິພາກສາຄະດີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 291 (ໃໝ່). ລະບຽບການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາ ຂັ້ນອຸທອນ ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ຄັດຄ້ານຂອງຕົນ ຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໂດຍຜ່ານສານທີ່ໄດ້ພິພາກສາຄະດີເປັນຂັ້ນອຸທອນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຂັ້ນອຸທອນ ຫາກບໍ່ຮັບ ຫຼື ແກ່ຍາວການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳພິພາກສາຂອງສານ, ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດ ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ໂດຍກົງຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ.

ຫຼັງຈາກ ກຳນົດຂໍລົບລ້າງໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ຖ້າສານຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຫາກແກ່ຍາວເກີນກຳນົດເວລາ ໃນການສົ່ງສຳນວນຄະດີ ຂັ້ນສານຂັ້ນລົບລ້າງ, ຄູ່ ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ເພື່ອທວງເອົາຄະດີ ດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 292 (ບັບປຸງ). ວິທີປະຕິບັດສິດໃນການຂໍລົບລ້າງ

ຄູ່ຄວາມທີ່ຂໍລົບລ້າງນັ້ນ ໃຫ້ນຳເງິນມາວາງສານ ແລະ ເສັຍຄ່າຂໍລົບລ້າງ ຕາມລະບຽບ ກົດໝາຍ.

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ ຕ້ອງຍື່ນຕໍ່ສານປະຊາຊົນພາກ ຫຼື ສານປະ ຊາຊົນສູງສຸດ ໂດຍຜ່ານສານທີ່ໄດ້ພິພາກສາຄະດີດັ່ງກ່າວ ເປັນຂັ້ນອຸທອນ. ສານຂັ້ນອຸທອນນັ້ນ ຕ້ອງ ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຂໍລົບລ້າງ ກ່ຽວກັບກຳນົດການຂໍລົບລ້າງ, ການຂຽນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ, ຄ່າຂໍລົບລ້າງ ແລະ ສິດຕ່າງໆຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ເຖິງວ່າຈະກາຍກຳນົດຂໍລົບລ້າງແລ້ວ ກໍຕາມ.

ພາຍຫຼັງ ທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມອີກຝ່າຍໜຶ່ງ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ເຈັດວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ຫຼື ຄຳສະ ເໜີນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປ. ຖ້າວ່າກຳນົດເວລາຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຫາກໝົດແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງສົ່ງຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ພ້ອມທັງສຳນວນຄະດີໄປຍັງ ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ພາຍໃນ ສາມວັນ.

ມາດຕາ 293 (ໃໝ່). ສິດໃນການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ

ຄູ່ຄວາມທີ່ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຕໍ່ສານແລ້ວ ມີສິດຖອນຄຳຮ້ອງຂອງຕົນໄດ້.

ການຂໍຖອນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ຫຼື ຄຳພິພາກ ສາຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລ້ວຍື່ນຕໍ່ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄະນະສານຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍຖອນການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະ ເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນມາພິຈາລະນາ ເມື່ອເຫັນວ່າການຂໍຖອນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງລັດ ຫຼື ສັງຄົມ ແລ້ວຄະນະສານຕ້ອງອອກຄຳຊີ້ຂາດ ໃຫ້ຖອນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີ ຄັດຄ້ານດັ່ງກ່າວ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ໄປຍັງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຍັງມີການຂໍລົບລ້າງຂອງບຸກຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 294. ຜົນສະທ້ອນຂອງການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ທີ່ໄດ້ຍື່ນເຖິງສານຂັ້ນລົບລ້າງນັ້ນ ເປັນສາເຫດທີ່ພາ ໃຫ້ໂຈະການປະຕິບັດຄຳພິພາກສາຂັ້ນອຸທອນ ຊຶ່ງຖືກຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຖືກສະເໜີຄັດຄ້ານ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ມີຄຳພິພາກສາໃຫ້ປະຕິບັດພາງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 251 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໝວດທີ 2

ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາຄະດີຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ມາດຕາ 295 (ໃໝ່). ການຮັບເອົາຄະດີ ມາພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນລົບລ້າງ

ເມື່ອສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ຈະມອບໃຫ້ຜູ້ພິ ພາກສາຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອກະກຽມນຳອອກພິພາກສາ.

ຖ້າເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານຫາກກາຍກຳນົດຂອງການຂໍລົບລ້າງ ຄະນະສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງລົງຄຳພິພາກສາ ບໍ່ຮັບເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນ ຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ສານທີ່ຕັດສິນເປັນຂັ້ນຕົ້ນ ເພື່ອສົ່ງໄປຍັງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດ ສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 296 (ໃໝ່). ການຄົ້ນຄວ້າຄະດີຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ

ເມື່ອຄຳຮ້ອງຂໍລຶບລ້າງ ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມກຳນົດເວລາ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ຕ້ອງນຳເອົາ ຄຳຮ້ອງຂໍລຶບລ້າງດັ່ງກ່າວ ມາຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ວ່າເປັນການຂໍລຶບລ້າງ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່ ຖ້າຫາກເປັນການຂໍລຶບລ້າງທາງດ້ານກົດໝາຍ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ຕ້ອງກວດກາການດຳເນີນຄະດີຂອງ ສານຂັ້ນລຸ່ມ ກ່ຽວກັບການກຳນົດເຫດການຂອງຄະດີ, ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ ຫຼື ລະບຽບການດຳເນີນ ຄະດີ. ຖ້າຫາກບໍ່ແມ່ນການຂໍລຶບລ້າງທາງດ້ານກົດໝາຍ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງຈະພິຈາລະນາ ໃຫ້ບໍ່ ໄດ້.

ເມື່ອໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນກຳນົດເວ ລາ ສາມເດືອນ ຖ້າຫາກບໍ່ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຜູ້ພິພາກສາ ຕ້ອງສະເໜີຂໍຕໍ່ກຳນົດ ເວລາ ໃນການພິຈາລະນາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 30 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 297 (ໃໝ່). ການສົ່ງສຳນວນຄະດີໃຫ້ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ

ພາຍຫຼັງ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າສຳນວນຄະດີ ຢ່າງລະອຽດຄົບຖ້ວນແລ້ວ ຕ້ອງ ເຮັດບົດສະຫຼຸບເຫດການຂອງຄະດີ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ພ້ອມທັງບົດສະຫຼຸບດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ອົງການໄອ ຍະການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ຕາມພາລະບົດບາດ.

ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາສຳນວນຄະດີໃຫ້ສຳເລັດພາຍ ໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ ແລ້ວສົ່ງຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນລຶບ ລ້າງ ພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 298. ຂອບເຂດການພິຈາລະນາຄະດີຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງ

ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບ:

1. ການປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນຄະດີ;
2. ການຕີຄວາມໝາຍຂອງເຫດການ;
3. ການນຳໃຊ້ມາດຕາ, ກົດໝາຍ ຕໍ່ເນື້ອໃນ, ເຫດການຂອງຄະດີ.

ມາດຕາ 299. ການພິພາກສາໂດຍບໍ່ເປີດການໄຕ່ສວນໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ເຫດການຕ່າງໆ ທາງດ້ານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃນເນື້ອຄະດີ ຊຶ່ງສານຂັ້ນອຸທອນໄດ້ພິພາກສາລົງໄປ ນັ້ນ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນທີ່ສິ້ນສຸດແລ້ວ.

ສານຂັ້ນລຶບລ້າງພິພາກສາ ຕາມສຳນວນຄະດີທາງດ້ານກົດໝາຍເທົ່ານັ້ນ ໂດຍບໍ່ທຳການ ສອບສວນ ແລະ ໄຕ່ສວນຕື່ມອີກ. ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ຈະຮຽກຮູ້ຄວາມເຂົ້າມາຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ຫຼື ລົງກວດກາເຫດການຕົວຈິງຂອງຄະດີ ກໍໄດ້.

ມາດຕາ 300. ລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ

ລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 276 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້.

ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ຕ້ອງພິຈາລະນາຄະດີ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມເດືອນ ນັບແຕ່ ວັນໄດ້ຮັບສຳນວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ

ພາຍຫຼັງ ທີ່ປະທານຄະນະສານ ໄດ້ກ່າວເປີດປະຊຸມສານຕາມລະບຽບການ ແລະ ຄະນະ ສານ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີໄດ້ລາຍງານແລ້ວ ປະທານຄະນະສານ ໃຫ້ຜູ້ຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ພະນັກງານໄອຍະການ ປະຊາຊົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສານ ໃຫ້ເຫດຜົນກ່ຽວກັບການຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ການສະເໜີຄັດຄ້ານຂອງຕົນ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮຽກຮຽນຄວາມເຂົ້າມາຮ່ວມໃນທີ່ປະຊຸມສານ ພາຍຫຼັງທີ່ຮັບຟັງການລາຍງານ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄະດີ ແລະ ຄຳຖະແຫຼງຂອງພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນແລ້ວ ປະທານຄະນະ ສານ ກໍປະກາດບົດການປະຊຸມສານຊົ່ວຄາວ ເພື່ອພິຈາລະນາພິພາກສາຄະດີ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບຫຼັງ ຈາກນັ້ນ ກໍນຳເອົາຄຳພິພາກສາອອກມາປະກາດ ຫຼື ອ່ານໃນທີ່ປະຊຸມສານ.

ມາດຕາ 301 (ໃໝ່). ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ຄະນະສານ ຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງພິພາກສາຄະດີ ໃນນາມ ສປປ ລາວ.

ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ປະກອບດ້ວຍ ພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ, ພາກ ຮູບຄະດີ, ພາກວິນິດໄສ ແລະ ພາກຕັດສິນ.

ເນື້ອໃນຂອງພາກສະເໜີ, ພາກເນື້ອຄະດີ ແລະ ພາກວິນິດໄສນັ້ນ ແມ່ນຄ້າຍຄືກັນກັບ ເນື້ອໃນຂອງຄຳຕັດສິນຂັ້ນຕົ້ນ.

ສຳລັບພາກຮູບຄະດີ ໃຫ້ກຳນົດຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີຜ່ານມາ ເປັນຕົ້ນ ການຕັດ ສິນ, ການຂໍອຸທອນ. ສ່ວນພາກຕັດສິນ ໃຫ້ກຳນົດຮູບຄະດີ, ເນື້ອຄະດີ, ຜົນຂອງການລົງຄຳພິພາກສາ ທາງດ້ານກົດໝາຍ, ອາກອນຂອງລັດ ຫຼື ຄຳທຳນຽມສານອື່ນ ແລະ ຜົນບັງຄັບປະຕິບັດຄຳພິພາກສາ.

ຄຳພິພາກສາ ຕ້ອງເຮັດເປັນສອງສະບັບຄື ສະບັບໜຶ່ງໄວ້ໃນສຳເນົາ, ສ່ວນອີກສະບັບໜຶ່ງ ໄວ້ໃນສຳນວນຄະດີ. ຄຳພິພາກສາທີ່ຮູ້ຄວາມ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນ ຕ້ອງການນັ້ນ ໃຫ້ອັດສຳເນົາ ໂດຍແມ່ນ ຈ່າສານເປັນຜູ້ຢັ້ງຢືນ.

ມາດຕາ 302 (ບັບປຸງ). ປະເພດຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ

ປະເພດຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ມີດັ່ງນີ້:

1. ບໍ່ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານມາພິຈາລະນາ ຖ້າຫາກປະຕິບັດບໍ່ ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບການຂໍລົບລ້າງ;
2. ຍົກເລີກຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງ ຫຼື ຄຳສະເໜີຄັດຄ້ານ ແລ້ວພິພາກສາຢັ້ງຢືນເອົາຕາມ ຄຳ ພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນທັງໝົດ;

3. ປ່ຽນແປງຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ບາງສ່ວນ ຫຼື ທັງໝົດ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລ້ວພິພາກສາໃໝ່ ບົນພື້ນຖານເຫດການຂອງຄະດີ ທີ່ສານຂັ້ນລຸ່ມໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນ;
4. ລົບລ້າງຄຳພິພາກສາ ແລ້ວສົ່ງຄະດີໄປໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນ ຄະນະໃໝ່ພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ຫຼື ຄະນະເກົ່າ ໃນກໍລະນີ ທີ່ສານຄະນະເກົ່ານີ້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ພິຈາລະນາ ຄຳຮ້ອງຂໍອັນໃດອັນໜຶ່ງຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຄຳສະເໜີຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ;
5. ລົບລ້າງຄຳພິພາກສາ ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງຄະດີ ໃຫ້ສານໃດສານໜຶ່ງພິຈາລະນາຄືນໃໝ່.

ມາດຕາ 303 (ໃໝ່). ການລົບລ້າງຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດພິຈາລະນາຄືນ
 ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ສາມາດພິພາກສາລົບລ້າງຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານໃດພິຈາລະນາຄືນ ຕາມກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 280 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 304. ການລົບລ້າງຄຳພິພາກສາ ແລ້ວສົ່ງຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນພິຈາລະນາຄືນໃໝ່
 ສານຂັ້ນລົບລ້າງ ສາມາດພິພາກສາລົບລ້າງຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການກຳນົດເຫດການຄະດີຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
2. ສານຂັ້ນອຸທອນ ບໍ່ນຳເອົາບັນຫາໃດໜຶ່ງ ທີ່ຂໍອຸທອນມາພິຈາລະນາ;
3. ສານຂັ້ນຕົ້ນ ໄດ້ລະເມີດລະບຽບການດຳເນີນຄະດີແຕ່ສານຂັ້ນອຸທອນໄດ້ພິພາກສາຢັ້ງຢືນ;
4. ສານຂັ້ນອຸທອນ ນຳໃຊ້ກົດໝາຍໃນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນຄະດີບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
5. ບັນຫາອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 305 (ບັບປຸງ). ການພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ
 ສານຂັ້ນອຸທອນ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີ ທີ່ສານຂັ້ນລົບລ້າງສົ່ງຄືນມານັ້ນອອກພິຈາລະນາ ແລະ ລົງຄຳພິພາກສາໃໝ່ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ແລະ ກົດໝາຍ.
 ສານຂັ້ນອຸທອນ ຈະພິຈາລະນາພິພາກສາ ຕາມການວິນິດໄສ ຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຕົວຈິງ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 306 (ບັບປຸງ). ການພິພາກສາຕາມຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງ
 ໃນກໍລະນີ ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນຄະນະໃໝ່ ຫາກໄດ້ລົງຄຳພິພາກສາບໍ່ກົງກັບຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລົບລ້າງນັ້ນ ເມື່ອຄູ່ຄວາມຫາກບໍ່ໄດ້ຂໍລົບລ້າງແລ້ວ ກໍໃຫ້ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສະເໜີຄັດຄ້ານຂຶ້ນສານຂັ້ນລົບລ້າງໂດຍໜ້າທີ່.

ໃນການພິຈາລະນາຄະດີຄືນໃໝ່ນັ້ນ ຖ້າຫາກສານຂັ້ນລຶບລ້າງ ໄດ້ພິພາກສາຄືເກົ່າ ແລະ ສິ່ງຄະດີຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນອຸທອນເປັນເທື່ອທີສອງແລ້ວ ສານຂັ້ນອຸທອນຄະນະໃໝ່ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ຕາມຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນລຶບລ້າງນັ້ນຢ່າງເດັດຂາດ.

ພາກທີ XIV ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ມາດຕາ 307 (ໃໝ່). ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແມ່ນ ການນຳເອົາຄຳຕົກລົງຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ ຢ່າງເດັດຂາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 308 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກ ຕ້ອງ ແລະ ປາກົດຜົນເປັນຈິງ ເພື່ອພື້ນຟູເສີດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ລວມໝູ່ ແລະ ພົນລະ ເມືອງທີ່ຖືກລະເມີດ ຫຼື ສູນເສຍໄປ.

ມາດຕາ 308 (ໃໝ່). ຄຳຕົກລົງຂອງສານທີ່ຈະນຳເອົາມາປະຕິບັດ ຄຳຕົກລົງຂອງສານ ທີ່ຈະນຳເອົາມາປະຕິບັດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນຄະດີແພ່ງຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງ ສານປະຊາຊົນເຂດ ຫຼື ສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ;
2. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາຄະດີແພ່ງຂັ້ນອຸທອນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຂອງສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ແລະ ສານປະຊາຊົນພາກ;
3. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳພິພາກສາຄະດີແພ່ງ ຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ສານປະຊາຊົນພາກຂັ້ນລຶບລ້າງ ທີ່ບໍ່ສິ່ງຄະດີ ໃຫ້ສານຂັ້ນໃດພິຈາລະນາຄືນ;
4. ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ບອກວ່າໃຫ້ປະຕິບັດພາງ;
5. ຄຳສັ່ງໃຫ້ປະຕິບັດບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ້ຍຂອງສານ;
6. ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ ແລະ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງສານປະຊາຊົນແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
7. ບົດບັນທຶກການໄກ່ເກ້ຍ ແລະ ຄຳຕັດສິນ ຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂັ້ນຕ່ຳ ແຍ່ງ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາ

ສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນພາຄີ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຍິ່ງຢືນຈາກສານປະຊາ
ຊົນ.

ມາດຕາ 309 (ໃໝ່). ຜົນສັກສິດຂອງຄຳຕົກລົງຂອງສານ

ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດ
ຂາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 308 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພັກ,
ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ວິສາ
ຫະກິດ ແລະ ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ຕ້ອງເຄົາລົບ, ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ
ຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ຄຳສັ່ງ, ຄຳຊີ້ຂາດ, ຄຳຕັດສິນ ແລະ ຄຳພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດ
ຂາດແລ້ວນັ້ນ ບໍ່ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ແຕ່ຢ່າງໃດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຮື້ຟື້ນຄະດີ.

ມາດຕາ 310 (ໃໝ່). ວິທີປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງ
ປະຕິບັດຄຳຕົກລົງຂອງສານທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ໂດຍຄືນຄວ້າ ແລະ ຮຽກເອົາຄູ່ຄວາມໃນຄະດີທີ່
ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາ ເພື່ອແຈ້ງເນື້ອໃນ, ແນະນຳ, ບຸກລະດົມ ແລະ ວາງກຳນົດເວລາ ໃນການປະຕິບັດ
ຄຳຕົກລົງດັ່ງກ່າວຂອງສານ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງ
ແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ຖືກປະຕິບັດ ບໍ່ຍອມປະຕິບັດດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈແລ້ວ ພະນັກງານຈັດ
ຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກໍຈະອອກຄຳສັ່ງຕັດເງິນເດືອນ ຫຼື ລາຍໄດ້ອື່ນຂອງຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ອອກຄຳສັ່ງ
ຍົດ ຫຼື ອາຍັດຊັບຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເພື່ອຂາຍເລຫຼັງ ຫຼື ນຳມາຊຳລະສະສາງ ຕາມແຕ່ກໍລະນີ.

ນອກຈາກນັ້ນ ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກໍຍັງມີສິດອອກຄຳສັ່ງອື່ນ
ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄຳຕົກລົງຂອງສານໄດ້ຮັບການປະຕິບັດໃນພາກຕົວຈິງ.

ວິທີ, ຂັ້ນຕອນລະອຽດ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ຄຳຕັດສິນຂອງສານ.

ມາດຕາ 311 (ໃໝ່). ການໂຈະການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ

ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຈະໂຈະການປະຕິບັດຄຳຕົກລົງຂອງສານ ໃນກໍ
ລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ເສັຍຊີວິດ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວທາງກຍັງ
ມີຜູ້ສືບທອດຢູ່;
2. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ສູນເສັຍຄວາມສາມາດທາງ
ດ້ານການປະພຶດ ຫຼື ເປັນຄົນເສັຍຈິດ;

3. ຜູ້ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ໄປເຮັດວຽກທາງລັດຖະການ ຢູ່ນອກສະຖານທີ່ປະຕິບັດ ຫຼື ໄປປິ່ນປົວຕົວ;
4. ມີຕິບຸກຄົນ ທີ່ຮັບຜິດຊອບທາງແພ່ງ ຫຼື ໃຊ້ແທນຄ່າເສັຍຫາຍນັ້ນ ໄດ້ຖືກຍຸບເລີກ ຫຼື ລົ້ມລະລາຍ;
5. ມີການຮື້ຟື້ນຄະດີ ຕາມກຳນົດເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ໂດຍການສະເໜີໂຈະຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ;
6. ມີການສະເໜີໃຫ້ໂຈະ ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ;
7. ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງບໍ່ກົງກັບຕົວຈິງ ເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້;
8. ມີການຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳ ຕໍ່ສະພາແຫ່ງຊາດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຍຸຕິທຳແລ້ວ.

ເມື່ອສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ໂຈະ ການປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ຫາກໝົດໄປແລ້ວ ແມ່ນໃຫ້ສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ມາດຕາ 312 (ໃໝ່). ການສິ້ນສຸດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕົກລົງ ຂອງສານ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕົກລົງຂອງສານ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳຕົກລົງຂອງສານ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງຄົບຖ້ວນແລ້ວ;
2. ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ສະລະສິດ. ໃນກໍລະນີທີ່ເຈົ້າໜີ້ໄດ້ຮັບໝາຍຮຽກສາມຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າ ມາສະເໜີຕົວ ຕໍ່ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ພຽງພໍກໍໃຫ້ຖືວ່າເປັນການສະລະສິດ ເຊັ່ນດຽວກັນ;
3. ຜູ້ຖືກປະຕິບັດໄດ້ເສັຍຊີວິດ ໂດຍບໍ່ມີຊັບ, ບໍ່ມີສິດ ຫຼື ບໍ່ມີພັນທະໃຫ້ຜູ້ອື່ນສືບທອດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
4. ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ໄດ້ຖືກປ່ຽນແປງ, ຍົກເລີກ ຫຼື ລົບລ້າງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຄູ່ຄວາມມີພັນທະປະຕິບັດ.

ເມື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານໄດ້ສິ້ນສຸດແລ້ວ ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ້ອງສະເໜີໃຫ້ຫົວໜ້າອົງການ ຫຼື ຫົວໜ້າໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເພື່ອອອກຄຳສັ່ງປົດສຳນວນຄະດີ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ຄວາມ, ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາ ຊົນ, ຫ້ອງວ່າການສະພາແຫ່ງຊາດ ປະຈຳເຂດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຊາບ.

**ພາກທີ XV
ການຮື້ຟື້ນຄະດີ**

ມາດຕາ 313. ການຮັບເອົາຄະດີທີ່ຖືກຮື້ຟ້ນມາພິຈາລະນາ

ການຮື້ຟ້ນຄະດີ ແມ່ນ ດຳເນີນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງຄູ່ຄວາມ ຫຼື ໂດຍໜ້າທີ່ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ. ການຮື້ຟ້ນຄະດີໂດຍໜ້າທີ່ ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແມ່ນເພື່ອຄວາມຖືກຕ້ອງທາງດ້ານກົດໝາຍ.

ຄຳສັ່ງ, ຄຳຂໍ້ຂາດ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວນັ້ນ ສາມາດຖືກຮື້ຟ້ນໄດ້.

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຈະຮັບເອົາສຳນວນຄະດີ ມາພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນຮື້ຟ້ນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຫາກມີຄຳສະເໜີຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃໝ່ເທົ່ານັ້ນ.

ມີແຕ່ສານປະຊາຊົນສູງສຸດເທົ່ານັ້ນ ຈຶ່ງມີສິດອຳນາດ ໃນການພິຈາລະນາຄະດີເປັນຂັ້ນຮື້ຟ້ນ.

ມາດຕາ 314 (ໃໝ່). ການບໍ່ຮັບເອົາຄະດີ ທີ່ຕົກລົງບໍ່ຮື້ຟ້ນມາພິຈາລະນາຄືນ

ຄະດີທີ່ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕົກລົງບໍ່ຮື້ຟ້ນ ຫຼື ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ພິພາກສາຍົກເລີກຄຳສະເໜີຮື້ຟ້ນຄະດີແລ້ວນັ້ນ ຄູ່ຄວາມບໍ່ສາມາດນຳເອົາບັນຫາເກົ່ານັ້ນ ມາສະເໜີຂໍຮື້ຟ້ນຄືນໄດ້ອີກ ຍົກເວັ້ນກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 315 (ບັບປຸງ). ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຮື້ຟ້ນຄະດີ

ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຮື້ຟ້ນຄະດີ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ພົບເຫັນຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫຼັກຖານໃໝ່ ມີດັ່ງນີ້:

1. ພະຍານໃນຄະດີ ໄດ້ໃຫ້ການເທັດ ຫຼື ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ໄດ້ໃຫ້ຄຳເຫັນເທັດ, ການແປພາສາເທັດ ຫຼື ການໃຊ້ຫຼັກຖານປອມ ຊຶ່ງພາໃຫ້ການຕັດສິນຄະດີ ມີຄວາມຜິດພາດ;
2. ຜູ້ພິພາກສາ ຫຼື ພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ໄດ້ເຂົ້າຂ້າງອອກຂາ ຊຶ່ງພາໃຫ້ການຕັດສິນຄະດີມີຄວາມຜິດພາດ;
3. ມີຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫຼັກຖານໃໝ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄະດີ ຊຶ່ງຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສະເໜີຂຶ້ນໃນຄະດີດັ່ງກ່າວ ແລະ ຜູ້ຮ້ອງຂໍຮື້ຟ້ນ ກໍບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫຼັກຖານໃໝ່ ໃນເວລາຕັດສິນນັ້ນ;
4. ມີເຫດການອື່ນ ທີ່ຊີ້ບອກເຖິງຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃໝ່ ຊຶ່ງສານບໍ່ໄດ້ຮູ້ໃນເວລາລົງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສານັ້ນ;
5. ມີການສະເໜີຮື້ຟ້ນ ຂອງບຸກຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດແລ້ວ ຊຶ່ງແຕະຕ້ອງເຖິງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ມາດຕາ 316 (ບັບປຸງ). ກຳນົດເວລາຂໍຮື້ຟ້ນຄະດີ

ຄູ່ຄວາມ ສາມາດສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີໄດ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາໜຶ່ງປີ ນັບແຕ່ວັນຄຳຕັດ ສິນ, ຄຳພິພາກສາຂອງສານ ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດເປັນຕົ້ນໄປ. ກໍລະນີ ບຸກຄົນທິສາມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ແມ່ນໃຫ້ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບ ຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາດັ່ງກ່າວຂອງສານ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ມີສິດສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ ເພື່ອຄວາມຖືກຕ້ອງ ທາງດ້ານກົດໝາຍ ໂດຍບໍ່ມີກຳນົດເວລາ.

ມາດຕາ 317. ການຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ

ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນທິສາມ ມີສິດຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ພົບເຫັນຂໍ້ມູນ ຫຼື ຫຼັກຖານໃໝ່ ຕໍ່ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ. ຄູ່ຄວາມທີ່ຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີນັ້ນ ໃຫ້ເສັຍເງິນຄ່າຂໍຮ້ຽມຮູ້ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ຕາມຄຳສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ ຂອງຫົວໜ້າອົງ ການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີ ຢູ່ ສານຂັ້ນລຶບລ້າງ.

ມາດຕາ 318 (ໃໝ່). ການດຳເນີນຄະດີຂັ້ນຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ ຂອງຄູ່ຄວາມແລ້ວ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕ້ອງຮຽກຄູ່ຄວາມ, ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຄະດີ ມາຮັບຊາບ ແລະ ຊີ້ແຈງເຫດຜົນຂອງຕົນ ກ່ຽວກັບ ການຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ ພ້ອມທັງກວດກາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຢ່າງລະອຽດ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການ ຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ກໍອອກຄຳຕົກລົງບໍ່ຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ, ຖ້າຫາກມີສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີການຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ກໍອອກຄຳສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ຕໍ່ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ.

ຄຳຕົກລົງບໍ່ຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ຫຼື ຄຳສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ໃຫ້ແຈ້ງຕໍ່ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຄະດີຮັບຊາບ.

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີແລ້ວ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຕາມສຳນວນ, ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຢ່າງຄົບຖ້ວນ, ຮອບດ້ານ ແລະ ພາວະວິໄສ ກ່ອນນຳສະເໜີຕໍ່ກອງປະ ຊຸມສະພາຜູ້ພິພາກສາພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 319. ປະເພດຄຳພິພາກສາຂອງການຮ້ຽມຮູ້ພື້ນຄະດີ

ປະເພດຄຳພິພາກສາຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ທີ່ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຍົກເລີກຄຳສະເໜີຂໍຮ້ຽມຮູ້ພື້ນ ຂອງຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ;
2. ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ຫຼື ຄຳພິພາກສາ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດຂອງສານ. ແລ້ວສົ່ງສຳນວນ ຄະດີຄືນໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນຄະນະໃໝ່ ພິຈາລະນາຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 320 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຕົກລົງບໍ່ຮື້ພື້ນ

ເມື່ອສານປະຊາຊົນສູງສຸດຄົ້ນຄວ້າ ເຫັນວ່າ ຄຳສະເໜີຮື້ພື້ນຄະດີ ບໍ່ມີເຫດຜົນທີ່ເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ການຮື້ພື້ນຄະດີດັ່ງກ່າວ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ຈະລົງຄຳພິພາກສາບໍ່ຮື້ພື້ນຄະດີ ແລ້ວສົ່ງສຳນວນຄະດີ ໄປຍັງຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 321 (ໃໝ່). ການດຳເນີນການເມື່ອມີການຮື້ພື້ນຄະດີ

ພາຍຫຼັງ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ໄດ້ລົງຄຳພິພາກສາໃຫ້ຮື້ພື້ນຄະດີແລ້ວ ຕ້ອງສົ່ງສຳນວນຄະດີດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄະນະໃໝ່ ພິຈາລະນາຄືນ ຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ສານຂັ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງເລີ່ມດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວຄືນໃໝ່ທັງໝົດ ຕາມລະບຽບການພິຈາລະນາຄະດີຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ໂດຍໃຫ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານເກົ່າ ແລະຂໍ້ມູນຫຼັກຖານໃໝ່ ທີ່ມີໃນສຳນວນຄະດີ.

ຄຳຕັດສິນຂອງສານຂັ້ນຕົ້ນ ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງບົ່ງບອກຮູບຄະດີ ທີ່ສານແຕ່ລະຂັ້ນ ໄດ້ດຳເນີນຜ່ານມາ.

ພາກທີ XVI

ການດຳເນີນຄະດີໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ໝວດທີ 1

ຂໍ້ບັນຍັດທົ່ວໄປສຳລັບການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ມາດຕາ 322 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ແມ່ນ ບັນຫາທີ່ບໍ່ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແຕ່ຄູ່ຄວາມມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕັດສິນຢັ້ງຢືນ ຫຼື ຮັບຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສານຈະດຳເນີນໂດຍບໍ່ມີຈຳເລີຍ ຫຼື ຝ່າຍກົງກັນຂ້າມເຂົ້າຮ່ວມ ຄືດັ່ງຄະດີທົ່ວໄປ.

ມາດຕາ 323 (ໃໝ່). ຂອບເຂດການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ

ສານ ຈະພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອການຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 331, 337, 343 ແລະ 351 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ສານປະຊາຊົນເຂດ ມີສິດອຳນາດພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ກ່ຽວກັບບັນຫາທາງແພ່ງ ແລະ ຄອບຄົວ, ສ່ວນການຮ້ອງຂໍກ່ຽວກັບບັນຫາການຄ້າ ແລະ ເດັກ ແມ່ນ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງສານປະຊາຊົນແຂວງ, ນະຄອນ ແລະ ສານເດັກ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 324 (ໃໝ່). ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ຕ້ອງເຮັດເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ຍື່ນຕໍ່ສານທີ່ມີ
ສິດອຳນາດ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່, ນາມສະກຸນ, ອາຍຸ, ອາຊີບ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
2. ສາຍພົວພັນຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ ກັບເຫດການທີ່ຮ້ອງຂໍ;
3. ເຫດການຂອງຄະດີໂດຍຫຍໍ້;
4. ບັນຫາທີ່ຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາ;
5. ລາຍເຊັນ ແລະ ການແປະໂປ້ມີ ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງປະກອບເອກະສານ, ຫຼັກຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄັດຕິດໄປພ້ອມກັບຄຳຮ້ອງຂໍ
ໂດຍຜ່ານອົງການປົກຄອງບ້ານ.

ມາດຕາ 325 (ໃໝ່). ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ຜູ້ຕາງ
ໜ້າອົງການປົກຄອງ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງ, ພະຍານ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ຊື້ແຈງ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ,
ສານອາດຈະເຊີນຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາຮ່ວມໃນການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ຊື້ແຈງ ກ່ຽວກັບ
ປະເດັນການຮ້ອງຂໍ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ການຮ້ອງຂໍ ພົວພັນເຖິງສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ເດັກ ແລະ
ຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຕ້ອງເຊີນພະນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມ.

ມາດຕາ 326 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ

ສານ ຕ້ອງດຳເນີນການພິຈາລະນາການຮ້ອງຂໍ ໃນທີ່ປະຊຸມສານຢ່າງເປີດເຜີຍ. ລະບຽບ
ການເປີດປະຊຸມສານ ໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງກ່າວກັນກັບຂັ້ນຕອນ ຂອງການປະຊຸມສານທີ່ໄປຢູ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ.

ຄະນະສານ ສະເໜີໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ມີຄຳເຫັນ ແລະ ໄຕ່ສວນພະຍານ ລວມທັງບຸກຄົນອື່ນ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄະນະສານ ນຳເອົາຂໍ້ມູນຫຼັກຖານມາພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແລະ ສະເໜີໃຫ້ພະ
ນັກງານໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີຄຳເຫັນກ່ອນການພິຈາລະນາ ໃນຫ້ອງປະຊຸມລັບ.

ມາດຕາ 327 (ໃໝ່). ການຕົກລົງກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ໃນການຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ສານຕ້ອງອອກເປັນຄຳຕັດສິນ ຊຶ່ງເນື້ອໃນ
ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງບົ່ງບອກເຖິງເຫດການຂອງຄະດີ ແລະ ໃຫ້ເຫດຜົນແຕ່ລະປະເດັນຢ່າງລະອຽດ.

ຄຳຕັດສິນ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນ
ຂອງຕົນ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ຫ້ອງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ເພື່ອຈັດ
ຕັ້ງປະຕິບັດ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ.

ມາດຕາ 328 (ໃໝ່). ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ກ່ຽວກັບການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ຕາມລະບຽບການຂໍອຸທອນ ທົ່ວໄປ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 262 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 329 (ໃໝ່). ກຳນົດເວລາຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ, ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກຳນົດເວລາຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 330 (ໃໝ່). ປະເພດການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ

ການຮ້ອງຂໍທາງແພ່ງ ແບ່ງອອກເປັນປະເພດຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ;
2. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສັຍຊີວິດ;
3. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຍັງຢືນໃບຕາດິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນເສັຍຫາຍ;
4. ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານຕັດສິນ ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼືບຸກໜີ້.

ໝວດທີ 2

ການຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ມາດຕາ 331 (ໃໝ່). ຄຳຮ້ອງຂໍຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າໂຮງຮຽນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງຕົນ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງເຮັດປັນລາຍລັກອັກສອນ ໂດຍມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນ ຕາມຮ່າງແບບພິມຂອງສານ ແລະ ປະກອບເອກະສານຫຼັກຖານ ທີ່ຍັງຢືນວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ເປັນຕົ້ນ ໃບຍັງຢືນຂອງຄະນະແພດ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ມາດຕາ 332 (ໃໝ່). ການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດມາພິຈາລະນາ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ສານຕ້ອງນຳມາພິຈາລະນາ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວ ຫາກບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 324 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ໃນກໍລະນີທີ່ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານຈະແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຟ່ອງນັ້ນເສຍກ່ອນ ຈຶ່ງຮັບມາພິຈາລະນາ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີ ແລ້ວນຳເອົາອອກມາພິ ຈາລະນາພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

ມາດຕາ 333 (ໃໝ່). ລະບຽບການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມ ສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດໜຶ່ງຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ໃບຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະແພດ, ສອບຖາມຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພະຍານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ເມື່ອເຫັນວ່າຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຄົບຖ້ວນ ພຽງພໍແລ້ວ ຜູ້ພິພາກສາ ກໍສະຫຼຸບເຫດການຂອງຄະດີ ເພື່ອນຳ ອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ລະບຽບການພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແມ່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ຕາມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 326 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໃນໄລຍະເວລາດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຜູ້ຖືກຮ້ອງຂໍໃຫ້ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການ ປະພຶດ ຫາກຄົນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ ຕາມການຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະແພດແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງຖອນຄຳ ຮ້ອງຂໍຂອງຕົນ ແລະ ສານຕ້ອງຊັດມັງຄະດີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 334 (ໃໝ່). ຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ສານອາດຈະລົງຄຳຕັດສິນ ຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານການປະພຶດ. ໃນກໍລະນີ ສານລົງຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການ ປະພຶດແລ້ວ ໃນຄຳຕັດສິນນັ້ນຍັງຕ້ອງກຳນົດຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເຖິງຈະບໍ່ມີການຮ້ອງຂໍກໍຕາມ.

ມາດຕາ 335 (ໃໝ່). ຜົນສະທ້ອນຂອງຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງ ດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອມີຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ແລ້ວການກະທຳຂອງຜູ້ກ່ຽວຈະບໍ່ມີຜົນທາງດ້ານກົດໝາຍແຕ່ຢ່າງໃດ ເປັນຕົ້ນ ການເຮັດສັນຍາ.

ຊັບສົມບັດ ຂອງຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ຈະຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງຜູ້ປົກຄອງຂອງຜູ້ກ່ຽວ. ຜູ້ປົກຄອງດັ່ງກ່າວ ມີສິດນຳໃຊ້ຊັບສົມບັດນັ້ນ ເຂົ້າໃນເປົ້າໝາຍການເບິ່ງ ແຍງ, ລ້ຽງດູຜູ້ກ່ຽວ ຫຼື ປົກປັກຮັກສາຊັບສົມບັດນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ຕົກເຮັຍເສຍຫາຍ.

ມາດຕາ 336 (ໃໝ່). ການລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ທີ່ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ

ເມື່ອຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດ ກັບຄືນສູ່ສະພາບປົກກະຕິ ຕາມການຢັ້ງຢືນຂອງຄະນະແພດແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວເອງ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພິຈາລະນາຕັດສິນລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ທີ່ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຜູ້ບໍ່ມີຄວາມສາມາດທາງດ້ານການປະພຶດນັ້ນ.

ການພິຈາລະນາຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຄຳຕັດສິນນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດເວລາສິບຫ້າວັນ.

ເມື່ອສານໄດ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດທັງໝົດຂອງຜູ້ກ່ຽວກໍຈະຖືກຟື້ນຟູຄືນ.

ໝວດທີ 3

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ມາດຕາ 337 (ໃໝ່). ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ຜົວ ຫຼື ເມັຍ, ພໍ່, ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດສິນ ປະກາດວ່າ ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ; ຄຳຮ້ອງຂໍຕ້ອງຂຽນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະ ມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນຕາມຮ່າງແບບພິມຂອງສານ ແລະ ປະກອບເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ.

ສຳລັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນນັ້ນ ຍັງຕ້ອງບົ່ງບອກວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຫາຍໄປຈາກຄອບຄົວ ໂດຍຂາດການຕິດຕໍ່ເປັນເວລາສອງປີ ຫຼື ກໍລະນີເກີດອຸປະຕິເຫດຫາກບໍ່ຮູ້ຂ່າວຄ່າວ ເປັນເວລາ ຫົກເດືອນ ພ້ອມທັງຕິດເອກະສານທີ່ຢັ້ງຢືນ ວ່າໄດ້ຊອກຫາດ້ວຍການແຈ້ງຄວາມ, ປະກາດ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນແລ້ວ. ສ່ວນຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ເສຍຊີວິດ ຕ້ອງບົ່ງບອກຫຼັກຖານທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າບຸກຄົນດັ່ງກ່າວໄດ້ຫາຍໄປໃນສົງຄາມ, ໃນເວລາມີໄພພິບັດ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດສົງຄາມ ຫຼື ໄພພິບັດ ໄດ້ພະຍາຍາມ ຊອກຫາ, ຊອກຄົ້ນ ແຕ່ບໍ່ພົບເຫັນ ຊາກສົບ ຫຼື ຮ່ອງຮອຍ ຊຶ່ງໄດ້ພະຍາຍາມຊອກຫາພາຍໃນກຳນົດເວລາສອງປີ ແຕ່ບໍ່ພົບໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຂອງພະຍານ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຫຼື ພະນັກງານວິຊາການທາງການແພດ.

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ຮັບມອບໝາຍ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍ ຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນ ທີ່ມີສິດອຳນາດ.

ມາດຕາ 338 (ໃໝ່). ການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ມາພິຈາລະນາ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ສານຕ້ອງກວດກາເບິ່ງວ່າຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນ ຍື່ນໂດຍບຸກຄົນທີ່ມີສິດອຳນາດ ຫຼື ບໍ່, ຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວປະຕິບັດຕາມຮ່າງແບບພິມ ແລະ ມີເນື້ອໃນຄົບຖ້ວນຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທີ່ພົວພັນກັບການຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວພຽງພໍ ຫຼື ບໍ່. ຖ້າຫາກຄຳຮ້ອງຂໍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານຈະແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງດັ່ງກ່າວເສັຍກ່ອນ ຈຶ່ງຮັບມາພິຈາລະນາ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງຂຶ້ນພ້ອງຄະດີ ແລ້ວນຳເອົາອອກມາພິຈາລະນາພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

**ມາດຕາ 339 (ໃໝ່). ລະບຽບການດຳເນີນຄະດີ ກ່ຽວກັບການປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍ
ສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ**

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຜູ້ໃດໜຶ່ງຄົ້ນຄວ້າ, ກວດກາ
ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ ໃບຢັ້ງຢືນເຫດການທີ່ແຈ້ງຄວາມ, ການຊອກຫາບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຖ້າເຫັນວ່າມີຂໍ້ມູນ
ຫຼັກຖານຄົບຖ້ວນ ຄະນະສານ ຕ້ອງອອກຄຳຕົກລົງປະກາດຫາບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ຜ່ານທາງສື່ມວນຊົນ,
ຕິດປະກາດຢູ່ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງ
ຜູ້ກ່ຽວ ໃນກຳນົດເວລາ ສາມເດືອນ.

ເມື່ອໝົດກຳນົດເວລາຂອງການປະກາດແລ້ວ ຄະນະສານ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ
ອອກພິຈາລະນາຕັດສິນໃນທີ່ປະຊຸມສານ. ລະບຽບການພິຈາລະນາ ໃນທີ່ປະຊຸມສານ ແມ່ນປະຕິບັດ ດັ່ງ
ດຽວກັນກັບລະບຽບການ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 326 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ໃນໄລຍະເວລາດຳເນີນຄະດີ ຖ້າຫາກຜູ້ກ່ຽວກັບມາ ຫຼື ມີການຖອນຄຳຮ້ອງຂໍ ສານຕ້ອງ
ຊັດມັງຄະດີດັ່ງກ່າວໄວ້.

ມາດຕາ 340 (ໃໝ່). ຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ສານ ອາດຈະລົງຄຳຕັດສິນ ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ
ຫຼື ຍົກເລີກການຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຕັດສິນບໍ່ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ,
ເມື່ອສານລົງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ ໃນຄຳຕັດສິນນັ້ນ
ຕ້ອງລົງຄຳຕັດສິນແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຖືກຮຸ້ມຄອງຊັບສິນຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

**ມາດຕາ 341 (ໃໝ່). ຜົນສະທ້ອນຂອງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍ
ຊີວິດ**

ເມື່ອສານໄດ້ຕັດສິນປະກາດວ່າ ບຸກຄົນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ເສຍຊີວິດ
ຖ້າຫາກຜູ້ກ່ຽວມີຊັບສິມບັດ ເຈົ້າໜີ້ຂອງຜູ້ກ່ຽວມີສິດຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອທວງເອົາການໃຊ້ແທນໜີ້ສິນ ແລະ
ໃຫ້ປະກາດຂາຍຊັບສິມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ເພື່ອໃຊ້ແທນ.

ຜູ້ສືບທອດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດໄດ້ຮັບການແບ່ງປັນມູນມໍຣະດົກ ຕາມກົດໝາຍ.

ຜູ້ຖືກຮຸ້ມຄອງຊັບສິມບັດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ມີສິດຊື້ຂາດກ່ຽວກັບຊັບສິມບັດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍການໃຊ້
ຈ່າຍໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບສິມບັດ ຫຼື ເປັນຄຳລ້ຽງດູລູກ (ຖ້າມີ).

ມາດຕາ 342 (ໃໝ່). ການຮ້ອງຂໍ ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ປະກາດວ່າເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດ

ເມື່ອເຫັນວ່າ ບຸກຄົນທີ່ສານໄດ້ລົງຄຳຕັດສິນປະກາດວ່າ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍ
ຊີວິດກັບຄືນມາ ຫຼື ມີຫຼັກຖານ ທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວຍັງມີຊີວິດຢູ່ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວເອງ ມີສິດຮ້ອງ

ຂໍ້ຕໍ່ສານຂັ້ນຕົ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາຕັດສິນລົບລ້າງຄຳຕັດສິນທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າ ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ຜູ້ເສຍຊີວິດນັ້ນ.

ຄຳຮ້ອງຂໍລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ຕ້ອງຄັດຕິດເອກະສານ ແລະ ຫຼັກກຖານ ທີ່ຢັ້ງຢືນວ່າຜູ້ກ່ຽວ ຍັງມີຊີວິດຢູ່ ພ້ອມທັງໃຫ້ເຫດຜົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຕິດຕໍ່ຫາຄອບຄົວ.

ການພິຈາລະນາລົບລ້າງຄຳຕັດສິນ ທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ຫາຍສາບສູນ ຫຼື ເສຍຊີວິດນັ້ນ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າວັນ.

ເມື່ອສານ ໄດ້ລົບລ້າງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວແລ້ວ ສິດທັງໝົດຂອງຜູ້ກ່ຽວ ກໍຈະຖືກຟື້ນຟູ ຄືນ. ຊັບສິມບັດທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ ຕ້ອງສົ່ງຄືນໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ.

ໝວດທີ 4

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ

ມາດຕາ 343 (ໃໝ່). ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ສານພິຈາລະນາຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ ຕ້ອງຍື່ນຜ່ານອົງການທີ່ຮັບຜິດ ຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ປະຈຳເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງບົ່ງບອກປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງທີ່ ດິນ, ເຫດຜົນຂອງການເສັຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນ ແລະ ຄັດຕິດເອກະສານຫຼັກກຖານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທີ່ດິນ ດັ່ງກ່າວ (ຖ້າມີ).

ມາດຕາ 344 (ໃໝ່). ການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ

ພາຍຫຼັງ ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກກຖານ ແລະ ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງທີ່ດິນນັ້ນ ແລ້ວເຮັດບົດສະຫຼຸບພ້ອມດ້ວຍຄຳ ເຫັນກ່ຽວກັບເຫດການດັ່ງກ່າວ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍນຳເອົາມາຍື່ນຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາການເສັຍຫາຍ ຂອງໃບຕາດິນ.

ມາດຕາ 345 (ໃໝ່). ການຮັບປະກັນຂອງເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ

ເມື່ອສານ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນຫຼັກກຖານ ຈາກອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງ ທີ່ດິນແລ້ວ ສານກໍຕ້ອງຮຽກເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນເຂົ້າມາໃຫ້ການ, ຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບການໄດ້ມາ ຊຶ່ງສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຕອນດັ່ງກ່າວ ທັງຮັບປະກັນການເສັຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນນັ້ນ.

ມາດຕາ 346 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາຂອງສານກ່ຽວກັບການຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ

ກ່ອນການພິຈາລະນາຕັດສິນຂອງສານນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ລົງກວດກາທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ຮ່ວມກັບອົງ ການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວອອກແຈ້ງການ ຫຼື ປະກາດທາງສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວ

ກັບການຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວ ໂດຍຕິດໄວ້ຢູ່ບ່ອນທີ່ດິນຕັ້ງຢູ່, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ ບ່ອນດິນຕັ້ງຢູ່ ແລະ ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນກຳນົດເວລາສາມສິບວັນ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີບຸກຄົນໃດມາຄັດຄ້ານ ຫຼື ຫັກຫ້ວງແລ້ວ ສານກໍຈະລົງຄຳຕັດສິນຢັ້ງຢືນ ການເສັຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 347 (ໃໝ່). ຄຳຕັດສິນຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ

ຄຳຕັດສິນຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ ມີໂຄງຮ່າງສະເພາະ ຕາມການກຳນົດຂອງສານປະຊາຊົນສູງສຸດ. ຄຳຕັດສິນ ຕ້ອງບົ່ງບອກປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງດິນ ແລະ ສາເຫດຂອງການເສັຍຫາຍຂອງໃບຕາດິນ.

ຄຳຕັດສິນຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ ມີຜົນບັງຄັບປະຕິບັດ ນັບແຕ່ວັນລົງຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 348 (ໃໝ່). ການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່

ພາຍຫຼັງ ທີ່ສານໄດ້ຕັດສິນແລ້ວ ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ໄປຢັ້ງຢືນອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່. ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນບ່ອນກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງອອກສຳເນົາໃບຕາດິນໃໝ່ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານ ບົນພື້ນຖານການຮ້ອງຂໍຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 349 (ໃໝ່). ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ

ຜູ້ຮ້ອງຂໍ ມີສິດຂໍອຸທອນຄຳຕັດສິນຂອງສານ ທີ່ບໍ່ຢັ້ງຢືນໃບຕາດິນເສັຍຫາຍ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນຂອງອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນນັ້ນ ຖ້າຫາກມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງມາຄັດຄ້ານ ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານນັ້ນ ຕໍ່ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ເມື່ອມີການຮ້ອງຂໍ ຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ແລ້ວສານຕ້ອງອອກຄຳສັ່ງອາຍັດ ການອອກສຳເນົາໃບຕາດິນ ແລ້ວນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍຄັດຄ້ານນັ້ນ ມາພິຈາລະນາຕາມກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 5

ການຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຕັດສິນໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ມາດຕາ 350 (ໃໝ່). ປະເພດຄະດີ ທີ່ສາມາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານຕັດສິນ ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼືບໜີ

ສານ ສາມາດນຳເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາຕັດສິນ ໃນກໍລະນີ ທີ່ລູກໜີ້ (ຈຳເລີຍ) ເອົາຕົວຫຼົບໜີ ຈາກການດຳເນີນຄະດີ ແລະ ການຕັດສິນດັ່ງກ່າວຖືວ່າຊ່ອງໜ້າໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີ ກ່ຽວກັບສັນຍາກູ້ຢືມ ທີ່ໂຈດຮ້ອງຟ້ອງທວງເອົາເງິນຄືນ ແຕ່ລູກໜີ້ໄດ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ ຈາກການດຳເນີນຄະດີ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ ແຕ່ ຫາກປະຊັບສິນໄວ້;
2. ຄະດີ ກ່ຽວກັບສາຍຜົວເມັຍ ຊຶ່ງຜົວ ຫຼື ເມັຍເອົາຕົວຫຼົບໜີ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້;
3. ຄະດີອື່ນ ທີ່ຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບໜີ ໂດຍບໍ່ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້.

ມາດຕາ 351 (ໃໝ່). ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ສານພິຈາລະນາ ໃນກໍລະນີລູກໜີ້ເອົາຕົວຫຼົບໜີ

ເມື່ອສານບໍ່ສາມາດຮຽກລູກໜີ້ (ຈຳເລີຍ) ເຂົ້າມາແກ້ຟ້ອງໄດ້ ແລະ ເຈົ້າໜີ້ (ໂຈດ) ກໍ່ບໍ່ຮູ້ທີ່ຢູ່ໃໝ່ ຫຼື ຕິດຕໍ່ກັບຈຳເລີຍບໍ່ໄດ້ ໂຈດສາມາດເຮັດຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາ ໂດຍບໍ່ມີຈຳເລີຍເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ນຳເອົາຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວ ມາພິຈາລະນາ ຕາມຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 354 ແລະ 355 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 352 (ໃໝ່). ການຮັບຄຳຮ້ອງຂໍໃນກໍລະນີຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບໜີ ມາພິຈາລະນາ

ເມື່ອຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບໜີ ແລະ ໂຈດໄດ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍຕໍ່ສານ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຕັດ ສິນ ໂດຍບໍ່ມີຈຳເລີຍເຂົ້າຮ່ວມນັ້ນ ສານຕ້ອງຮັບຄຳຮ້ອງຂໍດັ່ງກ່າວມາພິຈາລະນາ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ບໍ່ຖືກ ຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 324 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ສານ ຈະແນະນຳໃຫ້ຜູ້ຮ້ອງຂໍແກ້ໄຂຂໍ້ບົກພ່ອງດັ່ງກ່າວ.

ເມື່ອເຫັນວ່າ ຄຳຮ້ອງຂໍຖືກຕ້ອງແລ້ວ ສານຕ້ອງຂຶ້ນຟ້ອງຄະດີ ແລ້ວນຳເອົາອອກມາພິຈາ ລະນາ.

ມາດຕາ 353 (ໃໝ່). ລະບຽບການດຳເນີນຄະດີ ໃນກໍລະນີຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບໜີ

ຫົວໜ້າຄະນະສານ ຕ້ອງມອບສຳນວນຄະດີ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາຄົ້ນຄວ້າ, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຫຼັກ ຖານ ຕາມການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ພ້ອມທັງຮຽກ ຫຼື ເຊີນເອົາພໍ່ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງໃກ້ຊິດ, ການຈັດຕັ້ງ ຂອງຈຳເລີຍ ຫຼື ນາຍບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າມາໃຫ້ການຕໍ່ສານ ແລະ ຕິດປະກາດ ຫຼື ແຈ້ງຜ່ານທາງສື່ ມວນຊົນ ເພື່ອຊອກຫາຈຳເລີຍໃຫ້ມາແກ້ຟ້ອງ ກ່ອນຈະນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວອອກມາພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ການພິຈາລະນາ ແມ່ນ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 326 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 354 (ໃໝ່). ການຕິດປະກາດໝາຍຮຽກຂອງສານ

ເມື່ອສານໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ແລະ ການຢັ້ງຢືນຮັບປະກັນຈາກໂຈດແລ້ວ ສານຕ້ອງປະກາດໃຫ້ຈຳເລີຍເຂົ້າມາຮັບຊາບຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ແກ້ຟ້ອງ ຕໍ່ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງໂຈດ ໂດຍໃຫ້ເອົາໝາຍຮຽກຂອງສານ ໄປຕິດໄວ້ຢູ່ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຈຳເລີຍ, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຫ້ອງການສານປະຊາຊົນທີ່ດຳເນີນຄະດີດັ່ງກ່າວ ໃນກຳນົດເວລາສາມເດືອນ.

ມາດຕາ 355 (ໃໝ່). ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຍາດພີ່ນ້ອງໃນການດຳເນີນຄະດີ

ສານ ຕ້ອງຮຽກ ພໍ່, ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງໃກ້ຊິດ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງຂອງຈຳເລີຍ ເຂົ້າມາໃຫ້ການກ່ຽວກັບການຫຼົບຫນີ, ຊັບສິມບັດຂອງຈຳເລີຍຢ່າງລະອຽດ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃນການພິຈາລະນາຕັດສິນ.

ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ ສານຕ້ອງລົງກວດກາຊັບສິນຂອງຈຳເລີຍ.

ມາດຕາ 356 (ໃໝ່). ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບຫນີ

ເມື່ອເຫັນວ່າຄຳຮ້ອງຂໍຂອງໂຈດ ມີເຫດຜົນ ຫຼື ບໍ່ມີເຫດຜົນ ສານກໍຈະລົງຄຳຕັດສິນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 250 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 357 (ໃໝ່). ການແຈ້ງ ແລະການປະກາດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ໃນກໍລະນີຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບຫນີ

ພາຍຫຼັງ ສານຕັດສິນຢັ້ງຢືນ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງໂຈດແລ້ວ ສານຕ້ອງນຳເອົາຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ແຈ້ງໃຫ້ພໍ່ແມ່, ຍາດພີ່ນ້ອງໃກ້ຊິດ, ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ນາຍບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊາບໃນກໍລະນີທີ່ມີການຕັດສິນລັບຫຼັງພວກກ່ຽວ, ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງນຳເອົາຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ໄປຕິດປະກາດຢູ່ບ່ອນຊັບຕັ້ງຢູ່, ຫ້ອງການປົກຄອງບ້ານ, ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ບ່ອນຢູ່ສຸດທ້າຍຂອງຈຳເລີຍ ໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ.

ມາດຕາ 358 (ໃໝ່). ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ໃນກໍລະນີຈຳເລີຍເອົາຕົວຫຼົບຫນີ

ໂຈດ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບ ຄຳຕັດສິນເປັນຕົ້ນໄປ.

ຈຳເລີຍ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນຂອງສານ ພາຍໃນກຳນົດເວລາຂອງການຕິດປະກາດ ສາມສິບວັນ ຫຼື ຊາວວັນ ຫຼັງຈາກໝົດກຳນົດເວລາຂອງການຕິດປະກາດ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີການ ຂໍອຸທອນ ຫຼື ຂໍຄັດຄ້ານ ພາຍໃນກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຖືວ່າຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ເປັນຄຳ ຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງຕ້ອງສົ່ງໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນກຳນົດເວລາ ສາມວັນ.

ມາດຕາ 359 (ໃໝ່). ການພິຈາລະນາຄືນໃໝ່ຂອງສານ ເມື່ອມີການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ

ເມື່ອມີການຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນນັ້ນ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ມາດຳເນີນຄືນໃໝ່ ໂດຍໃຫ້ຈຳເລີຍຂຽນຄຳແກ້ຟ້ອງ ແລະ ປະກອບຫຼັກຖານໃຫ້ແກ່ສານ ເພື່ອດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນຂອງກົດໝາຍ.

ຄຳໃຫ້ການ, ການລົງກວດສະຖານທີ່ຂັດແຍ່ງ ແລະ ຫຼັກຖານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຜ່ານມາ ກໍ່ໃຫ້ນຳມາເປັນຫຼັກຖານປະກອບ ເຂົ້າໃນການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຂອງສານ ຕາມລະບຽບການ.

ພາກທີ XVII

ການຮ່ວມມືສາກົນກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ມາດຕາ 360. ຫຼັກການຮ່ວມມືສາກົນໃນການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ

ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ລະຫວ່າງສານປະຊາຊົນແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກັບສານຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການເຄົາລົບເອກະລາດ, ອຳນາດອະທິປະໄຕ ຜືນແຜ່ນດິນອັນຄົບຖ້ວນຂອງ ຊາດ, ບໍ່ແຊກແຊງວຽກງານພາຍໃນຂອງກັນ ແລະ ກັນ, ສະເໝີພາບ, ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມີຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສັນຍາ ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ມີສັນຍາ ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນ ກັບຕ່າງປະເທດນັ້ນ ສປປ ລາວ ອາດຈະຮັບເອົາຄະດີມາພິຈາລະນາ ບົນຫຼັກການຮ່ວມມື ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 361 (ບັບປຸງ). ການດຳເນີນຄະດີລະຫວ່າງປະເທດ

ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຢູ່ ສປປ ລາວ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຮ້ອງຟ້ອງບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫຼື ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຢາກຮ້ອງຟ້ອງບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ວິສາຫະກິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມສິນທິສັນຍາ ຮ່ວມມືທາງດ້ານຍຸຕິທຳ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ມີສິນທິສັນຍານັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ຜ່ານກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳສົ່ງໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດທີ່ຈຳເລີຍອາໄສຢູ່ ພິຈາ ລະນາຄະດີ.

ກໍລະນີ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງຄົນຕ່າງປະເທດດ້ວຍກັນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາໃຫ້ສານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການແກ້ໄຂ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 362 (ບັບປຸງ). ການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ສປປ ລາວ ຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍຜ່ານສະຖານທູດ, ກົງສູນ ຫຼື ອົງການຕາງໜ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ໄດ້ແປເປັນພາສາລາວແລ້ວ ສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳຕັດສິນຂອງປະເທດທີ່ເປັນພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາສາກົນ ຊຶ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ເປັນພາຄີ;
2. ຄຳຕັດສິນນັ້ນ ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງອະທິປະໄຕ ແລະ ບໍ່ຂັດກັບກົດໝາຍ ຂອງ ສປປລາວ;
3. ຄຳຕັດສິນນັ້ນ ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍຂອງສັງຄົມລາວ.

ການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນ ຂອງກຳມະການຕັດສິນຕ່າງປະເທດ ກໍໃຫ້ປະຕິບັດດັ່ງດຽວກັນກັບການຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 363 (ໃໝ່). ຄຳຮ້ອງຂໍໃຫ້ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ຄຳຮ້ອງຂໍ ເພື່ອໃຫ້ພິຈາລະນາຮັບຮູ້ ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ແລະ ນຳມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງຍື່ນຜ່ານກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳສະເໜີຕໍ່ກະຊວງຍຸຕິທຳ ພິຈາລະນາກວດກາກ່ອນ ການສະເໜີຕໍ່ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ສານ ທີ່ມີສິດອຳນາດພິຈາລະນາ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ເພື່ອໃຫ້ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເນື້ອໃນ ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ;
2. ຊື່, ນາມສະກຸນ ແລະ ທີ່ຢູ່ ໃນ ສປປ ລາວ ຂອງບຸກຄົນທີ່ເສຍຄະດີ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ;
3. ຄຳຮ້ອງຂໍ ທີ່ບົ່ງບອກຈຳນວນໜີ້ສິນ, ຊັບສິນທີ່ຍັງຄ້າງປະຕິບັດ;
4. ລາຍເຊັນຂອງຜູ້ຮ້ອງຂໍ.

ຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງແປເປັນພາສາລາວ ທີ່ມີການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກສຳນັກງານທະບຽນສານ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ກ່ຽວກັບການດຳເນີນຄະດີ ໃນກໍລະນີນີ້ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄ່າທຳນຽມສານ.

ມາດຕາ 364 (ໃໝ່). ເອກະສານທີ່ຄັດຕິດມານຳຄຳຮ້ອງຂໍ

ເອກະສານທີ່ຄັດຕິດມານຳຄຳຮ້ອງຂໍ ຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

1. ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ໜັງສືຢັ້ງຢືນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງວ່າຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ;
3. ສິນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
4. ເອກະສານອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ແປເປັນພາສາລາວ ໂດຍມີການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກສຳນັກງານທະບຽນສານ.

ມາດຕາ 365 (ໃໝ່). ຂັ້ນຕອນການພິຈາລະນາຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງຂໍ ໃຫ້ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດແລ້ວ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງນຳເອົາເອກະສານ ມາປະກອບເປັນສຳນວນຄະດີ ແລະ ຂຶ້ນຟ້ອງ ແລ້ວມອບ ໃຫ້ຜູ້ພິພາກສາເປັນຜູ້ຄົ້ນຄວ້າ.

ສານ ຕ້ອງຮຽກຜູ້ເສີຍຄະດີ ຕາມຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ອາໄສຢູ່ ໃນ ສປປ ລາວ ມາຮັບຊາບ ແລະ ຊີ້ແຈງຕໍ່ສານ.

ສານ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີດັ່ງກ່າວ ອອກພິຈາລະນາຕັດສິນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ບໍ່ໃຫ້ ກາຍ ສາມສິບວັນ.

ສານ ຕ້ອງເຊີນຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນຂັ້ນຂອງຕົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາ ລະນາບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 366 (ໃໝ່). ຄຳຕັດສິນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ສານ ອາດຈະພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຕ່າງປະເທດ ທີ່ຮ້ອງຂໍມາ.

ສານ ຈະພິຈາລະນາຕັດສິນບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນ ຂອງສານຕ່າງປະເທດ ຕາມການຮ້ອງຂໍ ໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ ຊຶ່ງຍັງບໍ່ເປັນຄຳຕັດສິນ ທີ່ໃຊ້ໄດ້ຢ່າງເດັດຂາດ;
2. ຜູ້ເສີຍຄະດີ ໃນຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດນັ້ນ ຍັງບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດຳ ເນີນຄະດີ ໂດຍມີການຕັດສິນລັບຫຼັງຜູ້ກ່ຽວ;
3. ຄະດີ ທີ່ສານຕ່າງປະເທດດຳເນີນນັ້ນ ຕົກຢູ່ໃນສິດອຳນາດຂອງສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນຜູ້ດຳເນີນ;
4. ຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຂັດກັບລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ;
5. ບັນຫາອື່ນ ກ່ຽວກັບຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 367 (ໃໝ່). ການແຈ້ງການຮັບຮູ້ ຫຼື ການບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ

ເມື່ອສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ພິຈາລະນາຕັດສິນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງ ສານຕ່າງ ປະເທດແລ້ວ ສານດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສົ່ງຄຳຕັດສິນໃຫ້ແກ່ຄູ່ຄວາມ ແລະ ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະ ການປະຊາຊົນ ເພື່ອຊາບ. ໃນກໍລະນີ ທີ່ຄູ່ຄວາມຫາກຢູ່ຕ່າງປະເທດ ສານກໍຈະສົ່ງຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ຜ່ານກະຊວງຍຸຕິທຳ ເພື່ອດຳເນີນການຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 368 (ໃໝ່). ການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນ

ຄູ່ຄວາມ ຫຼື ຫົວໜ້າອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ມີສິດຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານ ຄຳຕັດສິນຂອງສານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ທີ່ຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮູ້ຄຳຕັດສິນຂອງສານຕ່າງປະເທດ ພາຍໃນກຳ ນົດເວລາ ຊາວວັນ ນັບແຕ່ວັນຮັບຊາບຄຳຕັດສິນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ເມື່ອມີການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານຄຳຕັດສິນດັ່ງກ່າວ ສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງສົ່ງສຳ ນວນຄະດີ ຂຶ້ນຫາສານຂັ້ນອຸທອນ ເພື່ອພິຈາລະນາເຫດຜົນຂອງການຂໍອຸທອນ ຫຼື ສະເໜີຄັດຄ້ານນັ້ນ.

ຄຳພິພາກສາຂອງສານຂັ້ນອຸທອນ ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຖືເປັນຄຳຕັດສິນທີ່ໃຊ້ໄດ້ ຢ່າງເດັດຂາດ ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດຂໍລົບລ້າງໄດ້.

**ພາກທີ XVIII
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ**

ມາດຕາ 369. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານ, ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະ ລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 370. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະ ໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ປ່ຽນແທນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ສະບັບເລກທີ 02/ສພຊ ລົງວັນທີ 17 ພຶດສະພາ 2004.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ